

העולם הזה

קרבנות בניצוי תובעים את כספים מאת

אשעת הפורץ

האם תכרוץ

מלחמה כללית

בצפון אפריקה?

האם יעלה

הגנרל דה-גול

לשלטון בצרפת?

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל אביב, טלפון 26785
ת. נ. 136. מנן לזכרונות: עולמפרט
הסוציאליזם: העולם הזה בע"מ
דפוס חשה שחם בע"מ, ת"א, טל. 62239
ההפצות: דוד סופר ובניו, תל אביב
המסערת איננה אחראית לתוכן המודפס

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
דב איתן

עורך כיתוב:
כילבי קשת

כתב בכיר:
אריה סור

חברי המערכת:
משה ברריון, שושן גור, יולי גליי, דוד גורביץ, רותי ורר, אברהם חרסון, עמנואל מנור, אלכס סטריס, אביבה סגל, עמיס קינן, שלמה קרו.

עיתון ביותר במדינה

9.12.77

השבועון דר שפילד, העשוי כמו העולם הזה במתכונת השבועון האמריקאי טיים הוא כיום השבועון החשוב ביותר באירופה המרכזית, ואחד השבועונים רבי-ההשפעה בעולם. כבסאון בלתי-מפלגתי, ליבראלי לוחם ואנטי-לאומני, קנה לעצמו את אהדת הציבור המרכזי, ואת איבת הקיצונים מימין ומשמאל. במרוצת השנים הכניס ל-300 אלף בתים גרמניים, אוסטריים ושחייצים את פניו הם של דודי בן-גוריון, מארטין בובר, משה שרת ומשה דיין, שקישטו בתקופות שונות את שעריו.

בשבוע שעבר הקדיש השבועון החשוב שלושה עמודים לתופעה ישראלית אחרת. הכתבה המצולמת הגדולה, שנשאה את השם "זרע האלימות", היתה מוקדשת למלחמת העולם הזה. היא מוכיחה על מידת ההתעניינות הגוברת והולכת בה עוקבת העתונות העולמית אחרי הרעיון השמי, המובע בשבועון זה.

★ ★ ★ הזרע הקטנים העיקריים של הכתבה:

בראיון עם השבועון האמריקאי ג'ון הודיץ ראש-הממשלה הישראלי דויד בן-גוריון היר דעה מפתיעה: הוא מוכן לשאת ולתת עם סגן-אלוף עבד אל-נאצר על הצטרפות ישראל לראל לפובליקה הערבית המאוחדת, וגם לא יחסס לנסוע לקאהיר כדי לרבר עם עבד אל-נאצר "כדבר איש אל רעהו".

אולם משפט שהחל בשבוע שעבר בתל-אביב מוכיח, כי לפי שעה אין לתלות תקוות רבות מדי בכוננותו של בן-גוריון להיכנס למשא ומתן. המשפט הראה כי מנוי וגמור עם הזקן של ישראל לנהל גם להבא מדיניות כוח כלפי הערבים, ולדאג לאירחם חוגים ישראליים התומכים בשיתוף-פעולה עם הערבים.

נושא המשפט הוא אחד מסיפורי-החשיפה ההרפתקניים ביותר של ישראל הצעירה. בי אחד בדבר שבה שעברה נקרא אלי תבור, מעורכי השבועון העולם הזה, להתקרב למכונית בשכונה שקטה בתל-אביב. כאשר התכופף לתוך המכונית, קיבל מכה על הראש ואיבד את ההכרה. כאשר התעורר, היה שק מונח על ראשו. אלמונים חקרוהו במשך שש שעות.

החוספס רצו לדעת מפי תבור מי הם מודיעי השבועון העולם הזה בממשלה, בצבא ובצבא, בשרות-הבטחון, השרות ה-חשאי הישראלי. חוץ מזה נדרש תבור לי אשר ככתב ב"מ"ל העולם הזה אורי אבנרי וידידיו הפוליטיים הקימו מחתרת להפלת הממשלה.

כאשר סירב תבור בתוקף להסכים לכך, הובל עם שחר יום המחרת לשוחה נטושה בדירות לוי תל-אביב. "חשוב על כך, עוד יש לך זמן!" איימו החוטפים. כאשר לא נשתתה להחלטתו כעבור שתיים-עשרה שעות במצב זה, שוחרר אלי תבור.

אולם חירותו לא ארכה: רבע שעה אחרי שובו נלקח על-ידי המשטרה. הפעם חקרוהו במשך 48 שעות קציני מחלקת-הקשר בין המשטרה והשב. הם רדשו מתבור להודות כי החטיפה לא היתה אלא טכסיס של ה-מערכת שלו. כי בינתיים הודיע העורך אב-גרי פומבית במסיבת-עיתונאים דחופה כי השרות החשאי הישראלי הוא שחטף את תבור.

בפרלמנט הישראלי פרצה סערה, כאשר האשימו נציגי האופוזיציה הימנית את ה-

מסוכנת. אבנרי כבור שכאשר לא נמצאו הוכחות לפעולה המסוכנת-כיכול במערכת העולם הזה, ניסה השרות החשאי לחטוף את תבור לצורך חשיפה. אין זה יכול להיות טבעי שהחקירה הרשמית לא הביאה לגילוי מבצעי הפשע. חוץ מזה ניסו להשתיק את העולם הזה על-ידי איום במשפט נגד אבנרי, באשמת "יצירת פאניקה בציבור על-ידי הפצת ידיעות כוזבות".

מאחר שהממשלה לא עשתה מספיק כדי להבהיר את פרשת-החטיפה בחקירה ציבורית, ניצל אבנרי את שגגת יריבו כדי להביא את הפרשה לבית-המשפט. השבועון דבר השבוע, בטאון האגודות המקצועיות ומפלגת מפא"ל-דמוקראטית של בן-גוריון, כתב בגללו את אשר רמזה הממשלה עוד או רק בהודות: כי אבנרי הוא שביים את חטיפת תבור. אבנרי הגיש תביעה על הוצאת דיבה נגד עורך השבועון, ב"ב במאי החל המשפט.

כעבור יומיים נחתה המשפט לתקופה מי-מושכת. בשעה שהפרקליט הנגדי מיכאל כספי חקר את אבנרי חקירת שתי-עשר שגמשה חמש שעות, הביא אבנרי את כל טענות איוניו לידיו אבסורד. למחרת היום כתבה העתונות שאינה כפופה לממשלה כי ה-מנצח בסיבוב הראשון של המשפט הוא בלי ספק אורי אבנרי.

המשפט

מדידיו בצאתם מן המערכת והוכו עד כדי שירות עצמיתיהם. כעבור זמן התפוצץ ב-בית-הדפוס של העתון מיטען של חומר נפץ, שפצע פועל אחד. כשני המקרים לא נשאו החקירות הרשמיות פרי.

בערב הראשון של מבעצ סני, ב-29 באוקטובר 1956, ערכה מחלקה של משטרה-הגבול טבח בכפר הישראלי כפר-קאסם. 47 ערבים ישראליים נהרגו, ביניהם נשים ו-ילדים, בגלל הפרת עוצר שהוטל כמעט ללא הודעה מוקדמת. שוב תקף אבנרי את ה-ממשלה. הוא פירסם את הפרטים של הטבח, שהממשלה השתדלה להעלים. תחת הכותרת "זרע הפורענות" כתב: "איננו יכיר לים לרחוק את ילדנו, כי כולנו שתקנו עת נזרע ורע השנאה".

כדי להבהיר לקוראיו עד כמה מסוכנת שנאת-הערבים בישראל, ערך אבנרי משאל בין ילדים בני 6 עד 10. התשובות היו מזועזעות. "את אותה התפיסה", סיכם אבנרי את תוצאת המבעצ, "אפשר היה גלות במישל דומה (על היתם לישראל) בארץ ערבית. עלינו לשבור את מעגל-הקסמים ה-שטני הזה".

★ ★ ★
בחדשים אחרי הרפתקת-סני הבלתי-מוצלחת לחת החריפו דבריו על אבנרי נגד קו ה-ממשלה. "זה מתחיל במדיניות-כוח כלפי חוץ. אחר-כך נמשך הקו נגד המעוט הערבי בתוך הארץ. לבסוף יפנה הקו נגד כל אלה מאתנו שהותחמו בחותם אויב-העם!"

אמרות כאלה העלו כחוגי הממשלה את ההאשמה כי אבנרי הוא ראש תנועת-מחתרת

מכתבים

יחי דהגור?
התאבדותי קשה, כשבגללונכם האחרון לא מצאתי שום ניתוח מאורעות או ניתוח פרי לטי ממם שמתחשק בצרפת. אני מבין שאתם מתנגדים לבירית עם צרפת ואינכם רואים את ישראל כמדינה יסתייבותית כי קטורה בצרפת, אולם עליכם להתחשב כי מצב כמו שהוא עשוי, בבילבול העתונות כמעט ואיני מוצא את ידו ורגלו במתהוה שם. קיוותי שאתם תעזרו לי למצוא יעקב בריחמה, תל אביב

האדם היחיד בצרפת הסגול לבטל את הבלון של הספגות בצורה תחוקתית ולהתחיל בחירות איווריות רכוניות, כפי שרואה ראש ממשלת ישראל, הוא הנגרף הנה, מצביא הרולד של צרפת. בנאגרה לחיי הצידר מרישל שארל דהגור ולנצחונם.

פנחס שחר, טבריה
עוד כונית אחת והנגדל דגול יתפון מ' פילדמרשל לראש-ממשלה.

הג'מלמן
הרשימה על הפורן ה'ג'מלמן (1077) היתה נוצצת. רציתי רק להעיר את חשומת ליבכם שיטעו של בנצונג היה לפניו בנצ' נתנאל קירוב, תל אביב

לפרשת עבירותיו והרשעותיו הקודמות של ישראל כנצונג, יש להוסיף כי באחת העסקים בהו נתפס על-ידי המשטרה, כשהוא מציץ לתוך וריס, רצתה המשטרה להאי שיפו כחוק ברמזים בלתי-מוסריים. כנצונג הצליח את ליבכם את הקצינים, כי הוא חולה מבחינה זו וכי הוא ישתתף להתנכר על נסיותיו כבחותיו הוא הקצינים הא-מינו לו וישררהו.

שיטר, תל אביב

בעיטה הזפנית

נהמתי לקרוא את שני המכתבים בקשר ל'צ'קובסקי ונצ'ל (העולם הזה 1077). הקורא משה כרמלי טוען, ובצדק, על התפרעויות חלק משחקני מכבי תל אביב, אולם גם צ'קובסקי אינו השחקן ההונג ביותר כי עולם, ואין לשבח שחור גרם בזמנו לי הפסדת הדרכי החיפאי אחרי ששגע בנסות בישחקן מכבי חיפה אמר, ביותו בלי כדור, חוץ מזה, הפועל חיפה הם סכסכים גדולים ולהתלהב קבוצתם יש כסף רק כדי לרכוש שחקני-כוח כדונמת ל'צ'קוביץ', אי-כנוי, שרף, צ'קובסקי ופזיש

שמעון קרני, חיפה

אני מתפלל איך אתם מוכנים לפרסם מכתבי השמעה על שיער גלור בעתונכם. סוף סוף, הוא לא רק כדורגלן מוכשר הידוע בדרך כלל בעדינותו, אלא הוא גם כתבכם. כל אלה שהשימועה מציאו מקום להתפס בטעות רגנית שלו, כדי לבלות ועסם על שמכבי תל אביב ונתה כללי פות, אל פחד שיער, אחרת יורעים כללי לר גם על שניאואתיר.

יעקב לוי, תל אביב

השם הנכון, במקום הנכון

התפלאתי לראות באחת התמונות בסידרת המסעפות הראשונה של מלכת המים, (הער) לס הזה 1076, את אחת האחיות בבית החולים תל-הישימר, אשר לשם הפועה בי עתונת, שינתה את שמה והגביה את קו-מחנה. אני מתכוון לתמונה שמחתה הופיע השם זיוה פילד, בעוד ששמה האמיתי של הפצולמת הוא זיוה זור.

אחד התולעים, תל-השומר, ביתן 10

החולה האלמוני צודק, אולם האשמה אינה באחות זיוה זור, שהפרסם מתחת לימה נתה והחלפו בפרטית של זיוה פילד. את זיוה פילד התקורית ראה בעמוד אחרון.

זהות דאמית

קראתי את מאמרו של העורך בקשר ל-פנסק והוגי העולם הזה (1075) שבו הוא יוצא בהתקפה מקיפה על אלה שאינם רואים עצמם מוטלים בנוש השמי, ואת בוגדוריון בראשם. חושבני כי אלה שהשתתפו במבעצ סני ונפגשו עם הערבים, לא יהיו תמימי דעים עמו. הערבי הוא חסר כל רצון להיות עצמאי, וזאת מיטען היותו שובעבד מזה דורות ל'שליטים' שבידיהם מרוב השלטון, בכל מקום אליו נכנסו ויחידות צה"ל בסיני מסרו הערבים על חבריהם המסתתרים ועל אלה שהשתתפו בפעולות הפיראיון. אין צו דר גם להרבות בדברים, כיצד מתנהגות מדינות ערב בינו לבין עצמן בפתרונות כלשהם בעניות המרחב. משום כך רצונו של העורך, שאנו נשתלב בתוך אספסוף זה נראה מנוח עד כדי בושה.

קיפנו צויד להתבסס על עקרונ של הוגי תנו לאום עצמאי כמדינה עצמאית. היתלי בת במדינות ערב פירושה איבוד מדינת ישראל והחזון הלאומי, משום כך יש הגיון וצדק בסירובו של ראש הממשלה להכיר בשפה הערבית כשפה העברית. כי יעודיה של מדינת ישראל אינו מכוסס על הקמת מרכז רוחני בתוכה למדינות ערב קיימים בתוכנו ערבים ועליון להתחייב אליו הם כשם שכל מדינה דמוקרטית מתחייבת אל מיעוטיה, אולם לא להתבסס לשום לנו כל.

שמעון אדם, בני ברק

המאמר "פנסק והוגי" היה יוצא מנדר הרגיל הוא בחזקת מסמר היסטורי חשוב, על החיים המדיניים של ישראל בחתופה זו. עורבה מעצרת היא, כי ממשלת ישראל והחלק גדול של העם יש רעיונות מדיניים בלתי-ימשישים, לעומת הרעיונות שבמדיניות מדינות ערב. הפגנת הדמים בצרפת היתה תגובה נואשת, נגד מדיניותו השליפית של השלטון כלפי המיעוט הערבי. מדוע העם היהודי, שבכל מאוד מהלכיו נועזת, מרשה לממשלתו להמשיך ביום עיון כזה?

א. מ., נצרת

אחד המאמרים המפוצצים והמדאיבים ביותר, המלה את דמיון של אדם שכל העם נושא את עליון אלו כדי שיביא שלום, חבל שאותו אדם ממשיך לנגוס בפרי בוסר בעיניות שכו.

רחמים ארזי, תל אביב

מוקד ההמשה

נהמתי וזועזעתי כמתכתכם אודות הנולים האומללים בצפת (העולם הזה 1077). אשר הונברו ונצ'ל על-ידי ממשלת הצבאי ה-ציני, מצי מפרץ כוח 5 ל"ב בזמנו. אנה הואילו להעבירם לנולים הנמצאים בצפת. האמינו לי כי בתעורת היותו של מופיעה ליד התואר לאום הפלה, "יהודי", אולם אני נכוד ומסור, כי יהודים כמוני מסו נלים לרמס את חופש הפרס בצורה כזאת.

אלמוני, ירושלים

ערות למה שכתבתם, כאילו הממשלה צבאי ומ"י משתתפים פעולה (העולם הזה 1077), וסגן במה שאירע לפני שש שנים בפרעם. אז השתללו אנשי מק"י בכפר והתקיפו ערבים שהתאספו לקמת סיעה ערבית בלתי-מפלגתית. למרות שההתקפה אירעה ליד המסמרה, לא נקפו המסמרים אצבע לעזור למותקפים האיומים המיואשים לעיני הצדדים הוא נגד הקמת נוק שיאסוף קולות בוחרים ערביים. האינפלגנציה ה-ערבית תוכנת במל"י לא סתור הודוהת עם האיטאולוגיה שלה, אלא נכנסה ומחאה נגד אי-הצדק הכחון מלמעלה. בגלל ההפלה הנזעזע והתעללות הממשל הצבאי, אם ה-ממשלה רוצה להילחם בקומוניזם, עליה ל-חסל קודם את הנומים להתפשטות. אליאס מועמר, ירושלים

אות קהיו

אחים מתוחים מאד. עצם העובדה כי בלב הבדואים יכול היה לעלות חשד כה גורא נגד אנשי שני הקיבוצים, הידועים כידידיהם מזה שנים, אומרת דרשני.

הלחכות ליד להב שפכו אור על בעיה שמעטים במדינה נתנו עליה את דעתם: כי 13,500 הבדואים במדינת ישראל נשארו למעשה מחוץ למסגרת המדינה, מופקדים לא רק לשרירות המימשל יותר מכל מיעוט אחר בארץ, אלא גם לשרירות הטבע.

השנה היתה בנגב הבצורת הגוראה ב יותר מזה שני דורות. בצורת זו גרמה להחרפת מלחמת הקיום. לא פעם כמעט נשפר דם בין חברי משקים שכנים. בשדה בוקר נטבחו באופן אכזרי עדר שלם של בדואים שעלה על אדמות המשק. היו מאות התגשויות אחרות, כאשר עלו בדואים מיר אשום על אדמות הקיבוצים, שכמעט לא היו פחות מיואשים.

זהו סיכסוך עתיק. הוא היה עתיק כבר בימים ששייך בדואי בשם אברם בכתרה הפתובב עם ערדיו בהרי חברון, באותם הי שדות עצמם שעלו השבוע בלהבות.

★ ★ ★

אנשי המדינה, מלכד מתימספר משוגעים לדר, אינם מסוגלים להבין את נשמת הבדואי, שיש לו דרכי מחשבה בנות אלפים בשנים. איש קיבוץ מעין חרוד סולד בתהירותו מפני האיש הנודד, שאי אפשר לשבצו בשום מסגרת חקלאית מקו בלת. הבדואי מייצג אורח חיים אחר, השי קפת'עולם אחרת.

אולם הבדואים של הנגב, על 70 אלף ראשי צאנם 10 אלפי גמליהם, יכולים לתרום תרומה חשובה מאד למשק המדינה. הם ניזונים משמחים ששום קיבוץ עברי לא יוכל לעבדם לעולם. בי אספקת מזון לערי ישראל הם יכולים למלא תפקיד יחיד במינו.

ישנו איש אחד בנגב הרוחש אהדה לבדואים. זהו יעקוב עורב, "בודהא" בפי ידידיו הבלתי ספורים, בשעתו ממיסדי שדה בוקר, כיום איש משרד החקלאות. בודהא, שהנגב טבוע בדמו, בטוח כי בהשקעה קטנה יחסית של 3 או 4 מיליוני ל"י אפי שר לפתור תוך שנים ספורות את בעית הבדואים, אחת ולתמיד.

אי אפשר ללמד את הבדואים אורח חיים חדש. אולם אפשר ללמדם לחיות את האורח המסורתי שלהם בצורה יותר יעילה.

גם בימי בצורת אובדות בנגב כמויות עצומות של מים — מי השטפונות הפתאומיים, הנשפכים אל הים, שטפון אחר כזה, שנברק השנה ליד שדה בוקר, היה מספיק להדברת הבצורת, אילו נוצל.

בודהא מציע לבנות לבדואים כמה מאות סכרים, מן הסוג שהבדואים רגילים להם, אך משוכללים יותר. סרקטור אחד משי לים סקר כזה בעשרה ימים.

הבדואי אינו מספל לעולם בשטחי מרעה, כי הם באים "מן אללה". הוא לא ידאג להם, ואף לא ינקוף אצבע לכבותם כשהם עולים באש. אולם הוא מטפל במסורות אינסופיות בעצי הרימון והתאנה והחרוב, שהוא מגדלם בתנאים כה קשים. מאות הסכרים החדשים יאפשרו לו לנטוע מטעים כאלה בבטחון שישארו מרי גם בבצורת הי קורה בממוצע בכל שנה שלישית.

זוהי תוכנית המדברת אל לב הבדואי. החקלאי העברי הוא איש התיכונן, המבקש בטחון. הוא רוצה לפתוח ברו. אולם הי בדואי משחק עם הגורל. הוא ידאג לסכרים במסירות ויתפסל לגשמי ברכה.

הממשלה כבר הקציבה סכום קטן לסקר בעיה זו. אם תפתח את לבה לאורחיה באהלי קרה, ותיתן את האמצעים הדרוי שים לשליחיה המסורים בין הגבעות הצחי חותה, לא תביא רק לאספקת מזון זול למדינה. היא תחסל גם את הבעיה העתיקה של הבל, אחייקן — ללא רצח.

כי בימינו, בולנו שומרי אחינו.

האשמת ההצתה: שהקיבוצים היו מעוניינים להחיש את עלית הבדואים על שטחים אלה, כדי להקדים את החרוש.

★ ★ ★

אם אמונם הוכשל הכתב של הארץ בודון, מי היה מעוניין לנצל לרעה את רצונו הטוב? גם לכך יש הסבר טוב למדי. השייך אברקרינאט, האיש שיום כנראה את כל ההאשמה, ידוע בנגב כאיש חסותו המובהק של המושל הצבאי. בין כל 18 השייכים של הנגב, אין אף אחד השש כמהו לשתף פעולה עם המושל.

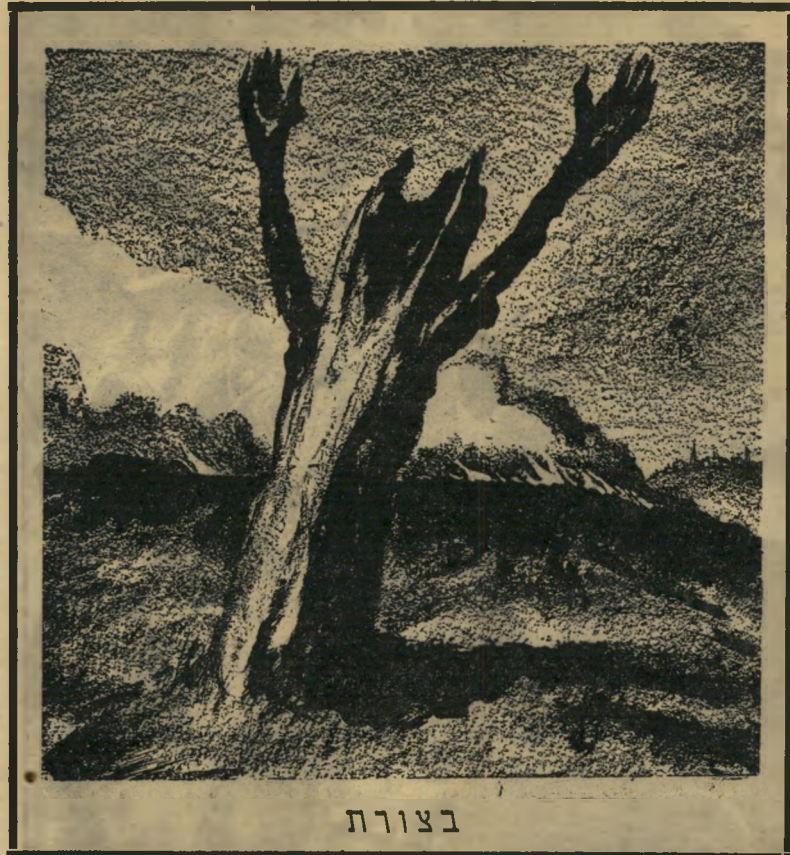
במשך הפרשה נראה השייך כמה פעמים

ממשלתיים מסויימים, שהובילו אותו להש צרה כי אמנם היתה יכולה לצמוח תועלת לקיבוצים מתבערה זו.

אולם כל זה לא היה אלא כנגד השערה, או חשד. לא היה לכך שמץ של הוכחה. מכאן עד כותרת המחרידה — "שטח מרעה גדולים הוצתו על ידי קיבוצים בנגב" — היה המרחק כאמת רב.

★ ★ ★

ס יירתי השבוע בשטח, שוחחתי עם רוב האנשים הנוגעים בדבר ובדקתי את

בצורת

ממהר למשרדי המושל. המושל עצמו, רביסרן פנחס אמיר, הי ציג השבוע את הסימנים המובהקים של מצפון רע. הוא סירב לדבר עם עתונאים אחראים, שביקשו לשמוע את גירסתו על הענין הכפוף בהחלט לתחום שיפוטו. יר תר מזה, בגטות בלתי רגילה אף נמנע מלברכם לשלום.

סוד גלוי הוא כי מזה כמה זמן מנהל המימשל הצבאי מערכה רצופה נגד מפ"ם. בשורה של מקרים (ולא כולם בלתי מוצדקים) מאשימים המושלים את מפ"ם ב צביעות דורפוציות. לזכרונם, דוחפים קיבוצי מפ"ם את המימשל למעשי אכזריות, כגון הריסת כפרים ערביים וגירוש הי פלאחים. כדי לתפוס את אומותיהם — בה בשעה מפ"ם בממשלה ובכנסת התיצבה בראש התוקפים את המימשל.

מתקבל בהחלט על הדעת כי חוגים הקשורים במימשל הצבאי ניצלו את אברקרינאט, הכפוף להם לחסד ולשבט, ומוסדות אחי רים, כדי להפיץ עלייה שהיתה צריכה לזעזע את שרירי האימוץ הציבורי במפ"ם בבעיה זו.

★ ★ ★

אולם אם קין עובד האדמה לא הרג במקרה זה את הבל הבדואי, הרי גשארות העובדה כי היחסים בין שני הי

קויהתתפשות של אותה דליקה גדולה. דעתי השקולה היא כי הדליקה לא הוצתה על ידי אנשי להב ודביר, או על ידי מישהו אחר. היתה זאת דליקה טראגית, אך מקרית. הסיבות העיקריות שהובילו למסקנה זו, מלבד הכרתי האישית את גיבורי העלילה: האש היא נשק מסוכן מאד לבעליה. כמו האבק האסומי, אי אפשר לחשב מה ראש את שטחי הפגיעה שלה. אין זה מתקבל על הדעת כי עובדי אדמה יציתו שטחים כה קרובים לשדותיהם. כיוון הרוח באזור זה (מערב וצפון מערב) הוא כזה שהאש יכלה בהחלט לאחוז בבתי משק להב. בדליקה נשרפו 3000 דונם של אדמת מרעה טבעי של משק דביר עצמו, ויתכן מאד כי הנזק שנגרם לשטחים שהועמדו לרשות הבדואים היה קטן יותר.

כתוצאה מן הדליקה היה צורך ל הכריז בדביר על גיוס כללי לפעולות הי כיבוי, שנמשכו שבע שעות מפרכות — דבר ששום קיבוץ הסובל ממחסור נואש בידים עובדות לא היה שמח לקראתו. אין כל סימך הקובע ששטחי השלמים של הקיבוצים אמנם נועדו לשימוש הבדוי אים, ושני הקיבוצים, אשר גם להם חסר מרעה ל 1500 ראשי צאן ובקר, מכחישים זאת בהחלט. מכאן שנעלם גם הנימוק העיקרי ל

יהי הבל רועה צאן, וקין היה עובד אדמה. והי מקץ ימים יובא קין מפרי האדמה מנחה לאדוני. והבל הביא גם הוא בכורות צאנו ומחלבהן. וישע אדוני אל הבל ואל מנחתו, ואל קין ואל מנחתו לא שעה.

וחר לקין מאד, ויפלו פניו. ויאמר אדוני אל קין: "למה חרה לך, ולמה נפל פניך? הלא הוא אס תיטיב שאת. ואם לא תיטיב — לפתח חטאת רובץ, ואליך תשור קתו. ואחתי, תמשל בך!"

ויאמר קין אל הבל אחיו, ויהי בהיותם בשדה, ויקם קין אל הבל ויהרגהו. ויאמר אדוני אל קין: "אי הבל אחיך?" ויאמר: "לא ידעתי! השומר אחי אנוכי?"

★ ★ ★

השבוע הופיעה בכתון הארץ ידיעה מוזעזעת, שהאפילה על כל שאר ידיעות השבוע בתוכנה האכזרי. הכותרת היתה: "שטחי מרעה גדולים הוצתו על ידי קיבוץ צים בנגב — נגרמו נזקים חמורים — חשש לתמותה בעדרי הבדואים."

בידיעה נאמר בצורה פסקנית כי "הקי בוצים להב ודביר בנגב, השייכים לקיבוץ הארצי השומר הצעיר, העלו באש שטחי מרעה טובים, המשתרעים על אלפי דונא מים, שנמסרו על ידי השלטונות לבדואים, כדי לרעות בהם את עדריהם."

השחתת שטחי המרעה "נעשתה, לדעת יודעי דבר, כדי להרחיק את עדרי הי בדואים משדות הקיבוצים, כדי לאלץ את עדריהם לעלות מיד על שדות השלמים, כדי שהקיבוצים יוכלו להקדים בהריש שדותיהם. "הפעם לא פרצה הדליקה בגלל תוסריהירות. רואים בבירור היכן החלה הדליקה והיכן בדיוק נמרץ נפסקה."

אילו היתה ידיעה זו נכונה, הרי היתה מוגלמת האשמה נוראה. שני הקיבוצים, משקיפפר מול הרי חברון מצפון לכארישבע, היו מתחייבים לא רק ברצח רכבות ראשי צאן, אלא גם בהרעבת שכי טי הבדואים, התלויים בעדריהם.

★ ★ ★

רוע המול לא דיבר כתב הארץ עם בני שני המשקים לפני פרסום הידיעה המרעושה, שהמערקת הכתירה אותה ב כותרת מרעושה עוד יותר. מתוך התרגשות על העתל שנעשה, כפי שהיה נדמה לו, מהיר להחיש את הדברים לדפוס מבלי ששמע את הצד השני.

להאשמה כולה היה רק יסוד מוצק אחד: קבוצה של רועים בדואים, שרעו את עדריה על גבעה מצפון לדביר, בי קירבת אום חאשארם, ראתה גיוס מתקרב, נעצר ומסתלק. כעבור זמן קצר ראתה איש לא היתה שום עדות כי הגיו שייך לאנשי דביר או להב. לא היתה גם שום עדות כי היה בכלל קשר בין הגיו לבין האש. בליקוטי שדה הן תופעות תדירות בעונה זו ובאזור זה. הן יכולות להיגרם על ידי עשרות גורמים שונים: פחית של קופסת שימור רים ישנה, שבריריכות המרכז את קרני השמש, ניצוץ מתוך מפי לט של מכונת, ברל סיגריה.

הרועים גם לא יכלו לדעת איפה החלה האש. הראייה בשטח הררי זה מוגבלת מאד, וכאשר הופיעה האש בתחום הראיה של הבדואים, יתכן כי לא היתה אלא שלוחה אחת מתבערה מתפשטת. יתכן גם כי הגיו כבר עסק בכיבוי.

הכתב הנודון, שהוא דוקא איש מנוסה ואחראי, קפץ למסקנות על-סמך דבריה קיטרו של השייך הבדואי אברקרינאט, שחשד כנראה מיד בקיבוצים (אם כי הכי חיש זאת אחר כך). חוץ מזה הסתמך על נתונים שנמסרו לו, כנראה, על ידי מקורות

העם

אדם אמיץ

אין במרחב תפקיד כפרייטובי ויתר מאשר זה של משקיף אמיץ. הוא זוכה לחנופיהם המקצועית של פקידים בכירים, ולחסי תוג קטן של נעוריה וזהר תל-אביביות וירי שלמיות. חייו, בשני עברי הגבול, נוחים למדי. אולם הוא יודע כי שני הצדדים חושדים בו, וכי כל החלטה מהחלטותיו תעורר סערת האשמות מן הצד הנפגע. גורל חבריו שהורחקו תחת מטר של ש" מצות אישיות — ערבות או ישראליות — מרחף תמיד לנגד עיניו.

השבוע הדגים קצין של הצבא הקנדי של הוד מלכותה, אלוף-משנה ג'ורג' פלינט, כי מתחת לכל הפינוקים והחששות חבוי תפקיד אמיתי, נאצל ויפה: התפקיד לשמור על השלום, בעולם בו מאיימים יצרים לאומניים לפוצץ בכל רגע מוקש של שני אה ודם.

לפני פלינט, אישם בשטח הר הצופים, שכבו פצועים עבריים שחיהם היו תלויים,

פרסומת לפני הסטודנטים בתל-אביב ובחיפה. בסיכומי הודה בגליל, כי אין בפיו שום פתרון אף לאחת מבעיות היסוד של המדינה. יורש-העצר. הופעתו הציבורית הי גדולה הראשונה של דיין עוררה סקרנות רבה. האיש, שעוד לפני שנה היה גיבור למחרת הרחקתו ממשרת הרמטכ"ל. במקום להתמנות תוך זמן קצר לשר-החוק, או לשר הבטחון, כפי שציפו רבים, נשאר על מיד גרות הבמה הפוליטית, מבלי לעלות עליה. דיין נמצא במצב מוזר. הוא הוחלף ערב יום העצמאות בצורה שעוררה בלב רבים את ההשערה שביג"י לא רצה להתחלק עמו בתהילת יום-העצמאות. אילו הופיעה תמונתו המושכת של המצביא הפופולרי ליד תמונת ביג"י על קירות הבתים, יתכן כי הציבור היה נזכר כי דיין נחל נצחון צבאי מזהיר, בעוד שביג"י נחל רק כשלון פוליטי חרוץ. בינתיים נשאר דיין בצל, עת השתופו ביג"י, שמעון פרס וסדי קולק בורקורי הפרסומת המאורגנת. היה ברור כי בן-גוריון אמנם מוכן להעלות את דיין לפסגת ההצלחה, אך רק אחרי שיישברו שרירי כור חו העצמאי, ואחרי שהפוך למשרת אישי של ביג"י, כשאר חברי קבוצת-המנהלים. בתנאי זה מובטחת הקאריירה האישית של דיין — למושב בטוח בממשלה הבאה (כשר-החוק) למעמד יורש-העצר.

לכן היה מעניין לשמוע מה דעותיו של הצעיר העולה. ולכן גם היתה האכזבה כללית, כאשר הגיש דיין תפריט של כנע-ניות מבולבלת, אקטיביזם מבולבל ושמרנות מבולבלת.

1962, לא 1902. גיבור דבריו של דיין היה הורר הצעיר שגדל בארץ, אותו תיאר האלוף יליד-דגניה ברוח מחזות שמיר שחם-מוסינזון כחבר אנשים בלי בעיות ו- תסביכים, לעומת הזקנים המשועבדים לעבר. "מה שמעניין אותנו זה 1962, לא 1902!" קרא בהתרגשות. טוחח של ארבע שנים לא היה רחוק לאדם בגילו של דיין. הוא הוכיח אישיות לבעיה האמיתית: מה יהיה ב-1982.

דיין שכת לציין מה ההבדל המהותי גם בין 1962 לבין 1902, מה המטרות החדשות ומה שינוי-הערכים היסודי הנדרש. מדבריו נסתבר כי אין בעצם שום הבדל: רק ש- בשנת 1962 אפשר לעשות באמצעים ממי-לכתמים מה שנעשה ב-1902 באמצעים פשו-טים יותר. תחת להצביע על דרך חדשה, הציע דיין להחליף את דגם המכונית. את הבעיה הגדולה הראשונה של המדינה ראה דיין — בדיוק כמו בן-גוריון — ב"ליכוד העם היהודי מסביב למדינה". אולם בעוד שביג"י הציע לפחות הצעה המצמצמת כמהפכנית — החלפת השם "ציו-נות" בשם "חזון משיחי" — הסתפק דיין בהצעה מעשית: להחליף את הקונסול הי-ישראלי בג'ניוורק. טענתו: יש לפנות ל- צעירים הדוברים אנגלית של היהדות האמרי-קאית, במקום לדוברי-האידיש, להלהיבם באמצעות שליחים ששירתו בצה"ל. מאחר שאין כמעט אלוף בצה"ל שלא גשלה עדיין לשליחות באמריקה, לא היתה זאת ביקורת קולעת כלפי המנהיגים הזקנים.

בעיה חשובה אחרת: בעוד שכיום עולה חינוך של ילד בקבוצת שילר 700 ל"י, מושקעות בחינוכו של נער עולה רק 70 ל"י. דיין תבע להשתתף את שני הסכומים, לעשות הרבה יותר למען חינוכו של הנער העולה. אולם על הגושא: "באינו רוח לחנוכו" לא בויבז דיין אף מילה אחת. הוא היה מוכן לקבל בענין זה את מצאת הזקנים כמילה אחרונה.

חבית בדי תחתית. דיין דיבר ב- בוז על רמת-המחיה המנופחת של הישוב החתיק, תבע להורידה "מה שיהיה, אפילו אבטלה ורעב" — וכל זה למען הפתרון הכליכלי: "צריך להעביר 20 מיליון דולאר לפיתוח, ויהיה ברחוב מה שיהיה!"

בשובו בן גרעש הציבור נוכח בבוז 26 מיליון ל"י לריק במפעל תמנע, הסתר בסיס משקי (ראה כתבה). היה זה פתרון קלוש מאד. תחת גלולת כי לחבית המשקית הישראלית אין תחתית, גילה דיין רק שהחבית אינה מלאה. על עצם מהותו של המשק, הוולל ודם בלתי-פוסק של כספי שוטר, לא היה לדיין מה להגיד.

קרא הוא: "חשוב מכל הוא לעבוד יותר ולייצר יותר. אינני יודע איך עושים זאת!" היתה זאת כנות מלבבת. אך לא היה זה מצע של מנהיג.

למביא מיבצע-סיני לא היתה אף מילה אחת להצביע על הבעיה המרכזית האמיתית של כל שטחי החיים הלאומיים: בעיה הי-יחסים בין ישראל וארצות-ערב. הוא הסתפק

אישה-שנה דיין (1957)*

במקום דרך חדשה, שינוי דגם המכונית

אולי, במהירות הבאתם לבית-חולים. מולו רבצו, אישם, הצלפים של צבא הפדרציה ההאשמית. היה דרוש אדם אמיץ כדי ללכת קדימה במצב זה, אפילו תחת דגל אום. "הוד מלכותה" ענה בעל הגלריה, "האיש הצעיר הזה עוד מחפשו"

בסדר, השיב המלך ופנה ללכת. "כש- ימצא, תקראו לי עוד פעם."

השבוע העמיד את עצמו משה דיין במצב דומה. הרמטכ"ל לשעבר, אשר הי-שבוע מלאו לו 43 שנים, הציג תערוכה ססגונית של רעיונותיו בשני נאומים רבי-מתחת לאות הקוממיות ואות סיני, אות לגיון הכבוד הצרפתי.

מפלגות

אלוף איני-יודע

על מלך בארציה, שהיה חובב-אמנות מושבע, סופר כי הובא פעם לתערוכת תמונות של צייר צעיר. המלך הסתובב בגלריה, התבונן בתמונות ושאל, בתמיהה גוברת והולכת, מה באו התמונות לתאר. "הוד מלכותה", ענה בעל הגלריה, "האיש הצעיר הזה עוד מחפשו"

מתחת לאות הקוממיות ואות סיני, אות לגיון הכבוד הצרפתי.

(כל חזכויות שמורות)

רעש גדול צפוי סביב מעצרים של בני המיעוטים בגליל. מוקמות ועדות ציבוריות, המורכבות מאנשים, הנמצאים מחוץ לתחום פעולתו של המימשל הצבאי אשר ינהלו מערכה ציבורית חריפה. בין השאר: אם תתקיים שביתת-הרעב של העצורים הערביים, תוכרז שביתה כללית בנצרת וברייכות הערביים האחרים, תערכנה הפגנות בכפרי המיעוטים ואולי גם ביישובים עבריים.

כל זה עשוי להיות רק התחלה לתנועת מרי רחבה ורצינית.

בלבנון, ינסו אישי דת למשר בין שני המחנות האויבים. עוד בתחילת השבוע הבא ייפגשו ראשי העדות הנוצריות והמוסלמית, כדי לגבש הצעת תיווך. החשש הגדול ביותר המרחף עתה בלבנון: שההתלקחות תתפתח למלחמה בין-עדתית, כשהמוסלמים מתייצבים לימין רעים והנוצרים מנינים על כמיל שמעון.

הדיונים על גורלו של עמוס בן-גוריון יוכרעו כנראה בהחלטה להפריד את משמר הגבול מן המשמרה, להפכו לכוח עצמאי עם מטה עצמאי, ולהעמיד בראשו את ביג"י הבן. החלטה זו

תהיה קשורה גם במהירות ביצוע תוכניותיו של נחמיהס לחסל סופית את אגף הארגון של המשמרה, שהוקם למענו של עמוס ולהוריד מן המשמרה את מעמדת משמר הגבול המיתרי.

החיכוכים בין משרד הפיתוח לחברת מחצבי ישראל יצאו בקרוב לאור העולם. עד עתה חיפתה הנהלת משרד הפיתוח על

שגיאות מחצבי-ישראל, מתוך מחשבה שלבסוף יסתדר הכל ושמיים תוכל להשתמש בהפעלת תמנע והפקת הנחשת כחומר בחירות. עתה לא תהיה למשרד הפיתוח כל ברירה, אלא לפרסם ולהאשים בגלוי את וילנציק ובדונקין, מנהלי מחצבי-ישראל, באחריות לניהול בלתי-יעיל של מפעל הנחשת. רק אם יפעילו אלה לחץ באמצעות מפא"י, שי

תאיים לפרסם גילויים דומים נגד משרד הפיתוח עצמו, לא יבצעו ראשי המשרד את תוכניתם.

סעיף חדש עשוי להופיע בגליונות האישום נגד אנשי נטורי קרתא. הסעיף — סעיף 364

מפקודת החוק הפלילי, האומר: "כל המטשטש צורתו של מטבע מתוך ש- הוא מטביע בו שם או מלה יאשם בעוון ויהיה צפוי למאסר שנה אחת" — יועלה אחרי שאנשי נטורי קרתא המציאו שיטה חדשה לתעמולה נגד הברכה בירושלים, בהרביקס על סטורות כסף מדבקות, עליהן מודפסות סיסמות תעמולה נגד הברכה.

הבניה הגדולה תחודש.

אחרי שהקבלנים הגדולים, וביניהם טולל בונה, נמצאו במצב של שפל קיצוני, החליטה הממשלה להורק כסף לענף זה, לבנות 20 אלף יחידות דיור נוספות.

גם הבניה הפרטית תתעוד, אחרי ש- העליה הפולנית החדשה יצרה ביקוש נוסף לדירות.

השפל הכלכלי בתעשייה יתפשט, גירוף עתה את ענפי הי-שימורים, הגבידים, תעשיית-הרהיטים,

מטוניות-החוסים.

יקום מתחרה רציני ל"אר טונג", החברה הפרטית בצפון, אחרי

ססולל בונה הצליח במפעל הסיליקאט שלו בראשון-לציון לפתח לבנה דומה וזולה.

מציון תצא תורת המלחמה בסופר-מארקט. סוחר-הירקות

והמזון של הבירה התארגנו במפעל קניה משותף, ימשיכו להפיץ את התוצרת בחנויותיהם, מתוך תקנה שעקרות-הבית תעדפנה את החנות הקטנה הקרובה לבית, אחרי שריכוז הקניה יאפשר את הוזלת המחיר.

יבוטלו הגבלות על שכר-דירה כסוג חדש של בתים, שיוקמו על-ידי הון זר. חברות מקומיות ירכזו את ההון של משקיעים זרים, יבנו דירות להשכרה, שיהנו מזכויות מיוחדות.

יצומצם ייבוא הניר לפי דרישת הסונפולים המקומיים — מפעלי-חדרה ומפעל גחיל — שהתחייבו לספק תוך זמן קצר את הביקוש המקומי, אחרי הרחבת מפעליהם.

הכדורגלן אליעזר שפיגל עתיד להתמנות כמאמנה ומרכיבה של נבחרת צה"ל בכדורגל. אחרי שביזמתו של ראש הממשלה דויד בן-גוריון תוקם בחדשים הקרובים קבוצת הכדורגל המקצועית הראשונה בישראל, אליה יספרו מספר כדורגלנים ידועים תמורת משכורות

של אנשי צבא. קבע, פירוש שפיגל בעונה הבאה מאימון הפועל פתח-תקוה ויעבור לאימון נבחרת צה"ל.

משחקי הליגות השונות בכדורגל יתחדשו בימים הקרובים. למרות שבפני בית-הדין העליון של התאחדות הכדורגל הובאו עדויות ורשמים רבים על שחיתות במשחקים שונים, בעיקר במשחקי הליגות הנמוכות ב' וג',

אין כמעט אף מקרה אחד בו יש לבית-הדין הוכחות ממשיות על קנוניות ומכירת משחקים. ההתאחדות לכדורגל תסתפק באזהרה חמורה לקבוצות, לפני חידוש המשחקים.

צרכת - על פי התהום

צרכת היו מוכנים למסור לו את העול באנחה של הקלה — אילו רק מצאו דרך לעשות זאת בכבוד ובשקט.

תור בעיות אלה. אולם הגנרל עצמו, בעל כוחו עצמי אלוהי, היה מוכן לקבל על עצמו את העול. היה נדמה שראשי ממשלת

ושם התבצעה צרכת לאיש שיידע להתחיל — טוב או רע, אכזר או משרן. היה רק איש אחד שנראה מסוגל לכך: דהגול, האיש שהתפטר לפני 12 שנה מן השלטון, מפני שנמאס לו לרבוץ במים הי עכורים של מפלגות רקובות, ושחיתה בסבי לנות עד שיקרא חזרה — דבר שדויד בן גוריון בגלות שדה-בוקר לא היה מסוגל לו אפילו שנה אחת.

★ ★ ★

מרתפיעניוים ויונת השלום

אדם אם יוחזר דהגול — מה יעשה דהגול? אם יספק את תקות אר הדיו, הוא יהיה גאון ללא תקדים. הצנחנים של מאסי מקחים כי הוא ישוב את העם האלגירי באגרוף של ברזל, ויצ ליח במקום שלא הצליחו מרתפיעניוים ועמודי-התליה שלהם. עורכי העתונים ה ליברליים בפאריס מקחים כי יעשה מה שלא העז לעשות שום מדינאי צרפתי אחר: יתן ללוחמי-השחרור את העצמאות המבוקשת עלידם, תוך קשר כל שהוא עם צרפת. האמריקאים מקחים כי דהגול, שעשה להם צרות צרורות בעבר, יהיה לפחות מסוגל לקיים את צרפת כבת-ברית יציבה במחנה המערבי. הניטראליסטים מקחים כי דהגול ישוב את נאט"ו ויכרות הסכם ישיר עם הרוסים, כפי שעשה בימי סטאלין.

יתכן כי כלבו של דהגול חבויה תשובה כל שהיא לכל הבעיות האלה. אולם ספק רב הוא אם אמנם יוכל להגשים את תוכניתו הסודית, אפילו אם היא ברורה לו, במקרה שיגיע לשלטון. כי הכוחות הדוח פים אותו לשלטון ימשיכו לדחוף אותו גם הלאה. אם יגיע לשלטון על כתפי הצנחנים, חלייני העם האלגירי, יתכן כי לא יוכל לכרות שלום בצפון-אפריקה לו גם יצא.

כי הכוחות המתמודדים הם חוקים מדי מכדי שאיש אחד, אפילו חזק ותקיף, יוכל לכוון אותם. לפני עשר שנים לא היה עוד עם אלגירי בנמצא. אולם בסערת הי מאבק התגבשה אומה חדשה, בעלת גאווה לאומית וצבא-מחץ מצויין, ששוב לא תס תפק ברפורמות מן הסוג שהיו נראות לפני עשר שנים כמתגת-שמיים. ואילו המתשיבים, שהתארגנו מזמן בארגונים צבאיים קיצו ניים, אינם מסוגלים אף הם לנסיגה מחושבת. יתכן כי מלחמת אלגיריה תתקדם בכוח עצמה, כמו המלחמה העברית-ערבית ב ישראל. תחת לחץ צבאי-השחרור יתרכו המתשיבים באזורים הסמוכים לחוף, יגרשו משם את הערבים בדם ואש. כאשר תגיע הזוועה למבוי סתום ישיג האויים הפונה כלשהי — וקו שביתת-הנשק יהפוך לגבול חדש במפת העולם.

★ ★ ★

מוד מזחמת האזרחים

ר שבע לא חשב עדיין איש על תוצאות מרחיקות-לכת כאלה. תשומת הלב היתה עדיין מרוכזת על אוניות-המל חמה הצרפתיות שגדו בלב ים בין חזיתות המאבק הפנימי על יחידות הצבא מבושות המרוחקות שהיטסו אם ללכת או לא ללכת בדרכי הקצינים באלגיריה, על האפשרות כי תסרוך בכל רגע מלחמה בין סונוסיה והצבא הצרפתי, ואף מלחמת-אזרחים בצרפת. היה זה כמעט אבסורד לדרוש מחילי מקצועי בן 67, מומחה למלחמת-שריון, לפי

העור בני המולדת, הנה הגיע יום ה תהילה" ומקולים טירטרו השבוע את מילות השיר המהפכני מבית-הממשלה באלגיר, ממפקדת הוועד לבטחון הציבור בקור סיקה, ממקלטי הרדיו בכל רחבי צרפת עצמה. אולם מיליוני אנשים מסביב לכדור הארץ — ובניהם אזרחי ישראל — שאלו את עצמם בתמיהה אם אמנם הגיע יום התהילה — או יום ההתפרקות למדינה שהיתה פעם מעצמה עולמית גדולה. קריאות של הפיכה ליו את צלילי הי מרטיני. באלגיר הריעו המונים לכבוד ג'אק סוסטל, ידידו של מנחם בגין, ששפך קיתוני בוך על האסיפה הלאומית, שהוא חבר בה. קריאות-הידד הומטרו על ג'אק מאסי, גנרל הצנחנים הארוך, בצרפת הופנו כל העינים לגנרל ארוך לא פחות, שארל דהגול, 67. אולם ההפיכה היתה בלתי רגילה. במאה ה-20 בוצעו רוב ההפיכות עליידי כוחות מזויינים, שהשתלטו במכתפת על עיר הבירה. ואילו ההפיכה הצרפתית דמתה יותר למצב ששרר באימפריה הרומאית הקדומה. כאז כן עתה השתלטו המורדים על הלגיונות במושבות הרחוקות, הכריזו על מועצתם כעל הקיסר החדש, והתכוננו לעלות על הומא, מתוך תקווה שזו תיכנס ללא קרב. יוליוס קיסר, הראשון שנהג כך, השתנה על גדת הנהר רוביקון, אכול פיקפוקים והיסוסים. שארל דהגול נהג כמותה. הי שבוע הגיע לרוביקון שלו. אולם הוא לא עבר אותו. נדמה והתאמץ להימנע מהחלטה.

★ ★ ★

דא לכאן, דא לכאן

מ דבר ג'אק סוסטל, לא ידע כמעט איש מה בדיוק לעשות. המורדים שהש תלטו על המימשל באלגיריה ובקורסיקה חששו להכריז על מרד רשמי, גימגמו ב חוסר-החלטה. דהגול נסע הלך וחזרה, הציץ את עצמו כמתח, הכריז מה תנאיו לקבלת השלטון, אולם לא עשה דבר כדי להשתלט על ההנהגה למעשה. הקומי ניסטים ובני בריתם, שיכלו להפעיל את הנשק היחיד היעיל נגד צבא — השביתה הכללית — חששו לספק תירוץ להקמת דיקטטורה. איש לא ידע מה תעשה הי ממשלה — ופחות מכל הממשלה עצמה. כולם חיכו לכולם, כשכל אחד קידה בסתר לבן כי הזולת יעשה את הצעד המכריע. אם דהגול יגיע לשלטון, לא יהיה זה באשמתו. השלטון יפול לחיקו כתפוח רקוב. עסקי המפלגות התפטרו מזמן מן החובה האלמנטרית של ממשלה דמוקרטית — למשול. היא לא היתה מסוגלת לתת בעוד מועד זכויות של ממש למיליוני הערבים באלגיריה. כשהחלה מלחמת-השחרור שם, לא היתה מסוגלת לזכא אותה. היא לא רצתה כי מיליוני המתשיבים הצרפתים יחזרו לי צרפת, וגם לא שישמירו את הערבים, וגם לא שיכריזו על עצמם כעל מדינה עצמאית. למשול — פירושו לבחור"ל הרעים בש עתו פיאר מנדס-פראנס, ראש-הממשלה הי תקיף היחיד של הרפובליקה הרביעית. אולם ממשלת צרפת לא היתה מסוגלת לבחור. סה

הפגנה דהגוליסטית בפאריס כולם מחכים לכולם

הסתערו על בית-הממשלה באלגיר אם יבוא דהגול — מה יעשה דהגול?

לראש הנקרה, היה כתוב במיברק. אבנא יוסף הרים את גבות שריו עיניו למקרא המלים התמוהות. הוא התקשה להבין כי צד יבוא למחרת הבישוף דומט — אם עליו ללחת את הבישוף מובארק למנוחתו האחרונה.

למחרת בבוקר התאספו בראש הנקרה כמה עשרות מאמינים, ברובם סקרנים שרצו לר אות את האורח החשוב מארץ הארזים הסוערת. הוא הגיע במכונית תכולה, היה נשאה את המספר הלבנוני 3871. היה בהופעתו משום הוכחה נוספת, כי ההגיון אינו שולט במרחב. כי ההגיון חייב ש הבישוף דומט יסע באותו יום לביירות, לא לראש הנקרה. אך בגלל המתומות ב לבנון, היתה הדרך לביירות סגורה ודחוקה הדרך לישראל פתוחה. 30 דקות אחרי

מותו (הטבעי) של הבישוף המארוני מובארק. בתולדות הציונות, שמור מקום מיוחד לאיש הכמורה הלבנוני. בעוד שכל הי מנהיגים הערביים ראו לעצמם חובה להור קיע השכם והערב את ההתיישבות העב רית בארץ-ישראל, הלך הבישוף מובארק (המבורר) בדרך אחרת. פעם אחר פעם הכריז, כי זכותו של העם היהודי להקים מדינה משלו בארץ-ישראל, בלבבות רבים התעוררה התקווה, כי יהודי ארץ-ישראל והמארונים של הלבנון יהיו בני-ברית.

מה נשמע בלבנון? בין אלה ש קיבלו את הידיעה על מות מובארק היה אבנא יוסף אסטפאן, ראש העדה המא רונית בישראל. אולם יחד עם הידיעה, הגיע אליו בעכו גם מיברק ממשרד הדתות. מחר בבוקר מגיע כבוד הבישוף מישל דומט

בהנהגת משה דיין, ללא אידיאולוגיה, ללא מהפכנות-רעיונית וללא מחשבה חדשה, ש תבקש לעשות כפי שעשו אבותיהם לפני 50 שנה, אבל בתקופות של משטר מרותי חדש, המתימר לחנך את הציבור. היה זה חזון ישן שכבר עמד לגנוז עיניהם של גנרלים משוחררים רבים — מחוואן סרון ועד לשארל דהגול.

עדות

הידיד הלך לעולמו

בין אלפי הידיעות שורמו מבירות ב שבוע האחרון, ואשר מסרו על הרג, פצ צות ושבתות, נכללה ידיעה קצרה אשר ראויה היתה לתשומת-לב גדולה בהרבה מזו שניתנה לה. גם היא הוריעה על מחת:

בהצדקת קיומו של המימשל הצבאי בישראל. הוא לא הסביר כיצד יעזור המימשל ליש ראל להחזיק מעמד, בדור הבא. מול העולם הערבי המתלכד בתנופה מהפכנית למדינת ענק, שתחבוק את ישראל מכל עבריה.

אין תוכנית מדויקת. האיש שלא ידע מה צריך הנוצר לעשות אחרי שיגיע לשלטון, לא ידע גם כיצד יגיע לשם. אין יבוא הדור הצעיר את עצמו למצב בו יוכל להכריע? נשאל. השיב האיש שקרא לדור הצעיר לתפוס את ההנהגה: "איני יודע. אין לי תוכנית מדויקת. איני יודע."

לעומת זאת ידע דיין משהו אחר בקשר לשינוי המבוקש: "צריכים או לשנות את השיטה הדמוקרטית, או לשנות את הציבור" כך נוצרה בכל זאת תמונה כל שהיא של חזון פוליטי דיקטטורי של צעירי ביגיי,

אעשם - העולם

במדניה

שעזב את מושבו בצור, הגיע הבישוף לישראל.

כמו שרת וביגלי. היה זה ביקורו השני של הבישוף בישראל. מישל דומט (52) התמנה רק לפני שנה בישוף צור וישראל, במקום הבישוף בולוס מעושי, ש' הוא כיום הפאטריארך של כל הכנסייה המארונית. בפעם הקודמת ערך הבישוף דומט ביקור היכרות קצר בין צאן מרעיתו. הפעם הגיע לספל בקרנות ההקדש המארוני בחיפה.

אולם השאלות הראשונות שהופנו אל האורח המזוקן לא היו דתיות-עדתיות. כל אחד רצה לדעת מה נשמע מעבר לגבול. דבר אחד היה הבישוף מוכן לומר ללא גיגוני דיפלומטיה: "המאבק בלבנון איננו מאבק בין מוסלמים ונוצרים". כאשר נשאל על הריב בין איש האפופיזיה חמיד פרנגיה לבין בן-עדתו המארוני כמיל שמעון, השיב האורח בחיוך: "זה דומה מאוד למחלוקת שבין משה שרת ודוד בן-גוריון".

שאל אותו אחד המארחים הרשמיים: "האם קיים חשש בלבנון שישראל תנצל את המהומה הנוכחית כדי להתקיף?". בלכתכם חתך איש הרת רך-היבבור: "בלכתכם לטייל בסיני, חששתם מפנינו, נכון?".

כאשר ביקשו מארחיו לקבל תשובה ברור, על יחסה של הכנסייה המארונית אל מדינת ישראל, התחמק האורח חלקלקות. אולם מבין דבריו היה ברור דבר אחד: כאשר הלך הבישוף מובארק לעולמו, מת ידידה האחרון של ישראל בכנסייה המארונית.

נוער

צעירי רמת-גן התאחדו

טוגות רבות של נייר נשפכו השבוע לתוך חייבות הדואר של אורחי ישראל. מפלגת פועלי ארץ ישראל, המפלגה הגדולה במדינה, החלה במערכת הבחירות שלה, יותר משנה שלמה לפני יום הקלפי הרשמי. בחוברות ההסברה של מפלגה זו היה הכל: הסברה מנוקדת של ההסתדרות, הסברה בלי גיקוד על כחון המדינה, הסברה מלאה תצלומים על הסכנה הנשקפת לכלל ישראל מתנועת החרות. לכל ההסברים האלה צורף מכתב לחי, בו נודע לאורח הישראלי כי אחד משכניו נתמנה לנציג המפלגה באיזור הקרוב, וכי את המיסים צריך לשלם לשכן זה, בראשון לכל חודש.

בתוך שפע זה של חומר מודפס, התבלט עלון צנוע, מוכפל על נייר פשוט ומודפס בשגיאות כתיב, שם העלון: "בטאון חוגי הצעירים, מפלגת פועלי ארץ-ישראל - מחוז רמת-גן-גבעתיים".

כתב העורך מתי דוד, במאמר מחוסר סימני-פסיק: "לא! אסור לנו להפקיד את ההכרעות (במפא"י) בידי אלה אשר מנסים בשם האמונה והדרך הסתורה, ע"י שמוש בגורם המשני, 'המשוה' ולעיתים בשימוש פסול להבטיח מעצמם ושלטונם מבלי להטות אוזן לחילוקי הדעות של המוני חברים מן השורה אשר הינם נאמנים לא אינם עיוורים ואינם חרשים לנצח נצחים. חייבת להיות הרגשת כבוד של חילוקי דעות פנימיים, חיוניים וצורקים".

שיניים רקובות. חוגי הצעירים של מפא"י ברמת-גן מאגדים בתוכם, בינתיים, שלושה חברים. שני האחרים, פרט למתי דוד: עדה כהן, שכתבה מאמר ארוך וגד הקרן הקיימת לישראל, ויצחק שמואלביץ, שהתבטא בחורוים כמו: "אדם טהור יקר מפר / בלבו לא ישמור רו / לא ישמור טינה / ובשקט לא ישב בפינה. / אם במוחו רע / יון / מיד יכתוב לעתון / כי זה שופר רבי ביטוי / ולהיות כאן כתוב ראוי".

עם מטען רעיוני ומחשבתי כזה, יצאו "חוגי הצעירים" של מפא"י ברמת-גן למלחמת תנופה. כשהם בטיידיים בבדיחות לקר חות מתוך טלושה בטייה אחת, ומדור בי שם "קיסוד: טיפות סוכר ומלח על קצה ה" מולג, סימו את מצעם הרעיוני המשוכפל, השונה במצעת מהמצע הרעיוני הרשמי, בקריאה: "שיניים צעירות דוחפות וזקנות וירשויות מקומן. וזה תהליך ביולוגי וזה גם תהליך פוליטי חברתי נכון... והרי עצת רופא השיניים של המערכת: סתמו חורי שיניים למען לא תזקנה הבריאות. עיקרו שיניים חולות ורקובות למרות הכאב והחמד. וההור ממרפא שיניים שהפכו ל" מקצועיים".

היתה זו אוהרה לוקנים, כי בבוא יום ההתמודדות יצאו הם בשן ועין מהסתערו תם של צעיריה המהפכניים של רמת-גן ו" הסביבה.

הקיסר ללא קיסרות

אליעזר בודנקין, מנהל הכללי של פתח צביישראל, משיב לשאלות העתונאים בסיוור במפעל, שנערך שלושה

שבועות אחרי שנתגלתה התקלה הראשונה. לידו, פקד מתמנע ספק מהרהר, יושב יצחק וילנצ'יק, יושב ראש מועצת המנהלים. קריין קול ישראל, יורם רונן, מושיט לבודנקין את המקרופון להקלטה.

ביצוע, היה בוחר לו מנהל מתאים לביצוע העבודה, שוכר פועלים מקצועיים, מהנדסים מומחים ומתחיל בבנין המכרה. בעלי-ההון הפרטי, כמו החברה הממשלית, היה נתקל מיד בקשיי המימון המיוחד של מפעל תמנע. כדי לפתור את בעיות ההספק והקשר עם הצפון המיושב, היה מקים בתל-אביב חוליה עורפית, שתטפל בפעולות המינהליות הקשורות במסודות הכלכליים השונים במדינה. בשום אופן לא היה מסכים שמנהל המפעל ישב בתל-אביב ויירד למקום הבנין של מפעלו רק אחת לחודש, כשהוא מסתפק במאות מברקים המורצים בשני הכיוונים. כי החוק קובע, שאין מפקד חטיבה יושב בעורף, בעוד קציני שלישות ואפסנאות מפקדים על חטיבתו בחזית.

על רקע זה - והיחס שבין החזית והעורף - התפתח החיכוך בין בית-אש לבין בודנקין וחבריו. לא היה זה מעולם חיכוך אישי. רק גורמים מעוניינים הפכו, מי בהיסת-הדעת ומי בכוחה-תחילה, לחי כוח כזה.

פועל וחצי דבר פקיד

המחלוקת הגדולה מונחת בעצם הקימה של אחת החברות הממשלתיות הכלכליות המוורות ביותר במדינה: חברת מחצביישראל. לחברה זו אין שום תפקיד ממשי מחוץ להקמתו והפעלתו של מפעל הנחושת בתמנע, בכל זאת סבורים מנהליה כי מפעל הנחושת הוא רק אחד מתפקידיהם. כדי לדעת מי היא חברת מחצביישראל ומהם תפקידיה הרישמיים, די לעיין ב" נאומו של שר הפיתוח מרדכי בנטוב, בעת הדיון בכנסת על התקציב לשנת הכספים הנוכחית:

"חברת מחצביישראל עוסקת בעיקר ב" שלושה סוגי פעולות: מחקרי-שדה וסקרים גיאולוגיים של מרבצים שונים, בדיקות מעבדתיות וחצי-חרושתיות של השיטות הטובות והיעילות ביותר לגיצול המחצבים, ותכנון והקמת מפעלים לגיצול המחצבים". אולם שלוש מטרות נבדלות אלה מסתכמות כולן, בשנת הכספים הקרובה, לפי עדותו של שר האוצר לוי אשכול, אך ורק בייצור נחושת.

בכל זאת, ועל אף העובדה שמחוץ ליצור נחושת לא עסקה מחצביישראל מעולם בשום עבודה רצינית, נבנה מפעל תמנע כאילו הוא סניף קטן של חברה גדולה, בעלת סניפים רבים נוספים, וחשובים לא פחות, בכל רחבי המדינה.

מאיר בית-אש, מהנדס בנין שהוכיח את

ופועלי תמנע המפוטרים מתדפקים על דלתות לשכת העבודה באילת, יצאו מנהלי מחצביישראל ומשרד הפיתוח להקפת-נגד. ביוזעם כי לא יוכלו לרכב עוד זמן רב על סוסי החברות הגרמניות והאמריקאיות האשמות, לדבריהם, בכל חיפשו להם סוס חדש. הוא נמצא ברמותו של מאיר בית-אש, מנהל ההקמה של מפעל הנחושת בתמנע, שפוטרו מעבודתו בשני לאפריל השנה, שבועיים לפני שיתוק המפעל.

אדם יקר מאד

בית-אש הוא אדם יקר, אמר המנהל הכללי של משרד הפיתוח, חבר קרי בוך מדוע מנחם באדר, לעתונאים שרצו לדעת מדוע פוטר מנהל-ההקמה של מפעל הנחושת, בדיוק ביום בו היתה צריכה להתחיל הרצתו.

המנהל הכללי לא הסתפק ברמז. מחשש שלא יבינו הנוכחים את כוונותיו, הסביר ברצונו: "הוא אדם יקר בכל המובנים. הוא עובד יקר, מבצע יקר ואדם יקר". "שום נימוקים אישיים לא הביאו את החעד הפועל של מחצביישראל להחלטה בדבר פיטוריו של בית-אש", הבטיח יצחק וילנצ'יק, יושב-ראש החעד הפועל של החברה.

"אני לא הייתי ידידו של בית-אש אף פעם. לא היו בינינו כל יחסים ידידותיים ולא יהיו", הודרו להצהיר מצידו אליעזר בודנקין, מנהל מחצביישראל וכיום גם מנהל בפועל של תמנע.

"בית-אש דרש סמכויות בלתי-מוגבלות", המשיך בודנקין בהסבר, "אולם מפעל-הנחושת הוא לא מפעל של אדם פרטי, הוא מפעל של קבוצה גדולה של מהנדסים, פועלים ומנהלי-עבודה".

חזית ועורף

ברי ימיה של תמנע הם גם דברי ימיו של החיכוך הגדול: למי שייך המפעל, איך, ועל איוה בסיס כלכלי ומיני-הלי צריך לנהל? אילו רצה בעלי-הון פרטי להשקיע את כספו בתמנע, היה מן הסתם נוקט בשלבי-הפעולה הבאים: משקיע כסף בסקר גיאולוגי ומתכתי: מקבל את התוצאות החיוביות של הסקר וניסוי-המעבדה, ומוסר את ה" חישובים לעיבוד כלכלי, בהתאם לתמחירים הבינלאומיים, שכר-העבודה והוצאות ההשקעה; ולבסוף נגיש לביצוע, בהתאם למס-קנות אלה.

כשהיה בעלי-ההון הפרטי מגיע לשלב של

מכר ההאשמות היה מופנה לכתור בת אחת: החברות הזרות. "האמריקאים עשו שגיאות בתכנון. הגרמנים סיפקו לנו ברגים קצרים מדי", הסביר השבוע המהנדס קבוצת עתונאים שהוומנה לסייר במפעל הנחושת בתמנע.

מדבריו, מסתבר כי לא היתה אפילו תקלה אחת, שמקורה במבצעים ובמרכיבים הישראליים של המפעל. התקלה הראשונה בבריכות-ההסמכה היתה, לדעת ישי ולדעת המנהל הכללי של מחצביישראל אליעזר בודנקין, מעשה ידי הגרמנים. "צפינו זאת מראש", אמר ישי כנביא בעירו, "אבל ה" גרמנים לקחו זאת על אחיותם". הוא הסביר כי המתכננים האמריקאים המליצו לכרות בריכת-הסמכה נוספת, ואילו הגרמנים סירבו לעשות זאת, מבלי שמחצביישראל תתקוף אצבע לכוף עליהם את המ" לצות המתכננים האמריקאים.

שאר התקלות, הסתבר, היו גם הן מעשה ידי הזרים. למרות שחזרו והדגישו כי החברות האמריקאיות והגרמניות הן ה" טובות בעולם בשטח תכנון וביצוע הקמת מפעלי נחושת, היתה ליש וילנצ'יק רק כתובת אחת לשגיאות ולתקלות: "הם... הם, המהנדסים הגרמנים והאמריקאים, לא היו נוכחים במקום. כשנשאלו מנהלי החברה היכן הם, גמגמו תשובה עצבנית. לעתונאים לא נשאר, איפא, אלא לסמן על מה שמנהלי מחצביישראל ומשרד הפיתוח חזרו והצהירו באוניהם: "אנחנו איננו אשמים בכלום, בכל אשמות החברות הזרות".

סוס חדש למנהלים

מצבה של תמנע, בשבוע החמישי לתקלה הגדולה, היה עצוב מאוד: מחירי הנחושת בעולם המשיך לרדת; הכדאיות של המפעל כולו, גם אם יופעל מיד ללא תקלות, היתה מוטלת בספק; התקלות הנוריות היו עתידות לעלות במליונים נוספים של לירות. בכמה מליונים? זאת לא ידעו להשיב גם מנהלי מחצביישראל עצמם. שעות אחדות אחרי מסיבת העתונאים עלו בודנקין וישי על המסוס הראשון ש" יצא לגרמניה. המריאו למשאומתן מדכא עם החברות הגרמניות. בעובדה אחת לא היה כל ספק: גם אם ישלמו החברות הגרמניות את נזקי התקלות, הרי לא ישלמו את ההוצאות הנלוות: רכבות לירות ודולארים, שכר-עבודה ואחזקת המפעל המשותק. במציאות המרה, בה היו מכונות מפעל הנחושת מונחות כאבן שאין לה הופכין,

כולו

אורליאן נתקבל לתמנע אחרי שהואשם כי הודה במעילה בקופת מקום עבודתו. כשי אורליאן הצליח להעלים את המסמכים ה- מרשיעים ממשרד הצרכן בחיפה, נתקבל לעבודה כמנהל החשבונות הראשי של תמי נע, מבלי שיהיו בידו תעודות המלצה ממי קום עבודתו הקודם ולמרות שהנהלת הצרכן הודיעה על פרטי המעילה, לדבריה, להנהלת מחצביישראל בקריה.

● **סוכן הש. ב.** במחתרות מלכות ישראל, אריאל אליאשווילי, נתקבל לעבודה בתמנע, אחרי שהעיד כעד המדינה במשפטם של יוסף מנסק, זאב אקשטיין ודן שמרי, ועד לעדותו במשפטו של יעקוב חרותי.

★ ★ ★

בובה מורקדת בחבל

וויכוח שהתנהל ללא הפסק בין המנהלים בתמנע לבין ההנהלה הצפון-ית, היה תמיד על אותו נושא: מידת העצמאות בביצוע, בניצול התקציב ובתמרון בביצוע.

המנהל הכללי של מחצביישראל, אליעזר (לורי) בודנקין, לא רצה לחתר, אפילו כשטובתו הברורה של המפעל היתה כרוכה בחיתורים מצידו. בודנקין, אלוף-משנה מ' שוחרר מצה"ל, מהנדס בנין בן 48 ולשעבר ממנהלי חברת המלט הארצישראלית נשר פורטלנד בע"מ, נשלח למחצביישראל על-יסוד המפתח המפלגתי והכלכלי, לפי חייב לפתוח את מחצביישראל ככלכלית בתפקיד מפתח בחברה ממשלתית כלכלית. הברירה שעמדה בפני בודנקין, ושהוא עצמו לא רצה להכיר בקיומה, לחתר על תפקידו כמנהל הכללי של חברת מחצביישראל לסתרת התפקידים ולצמצם את סמכויותיה לענין הפקת הנחושת בלבד, או להקים חברת נחושת עצמאית, לעמוד בראשה ולמסור את הנהלת מחצביישראל למנהל אחר.

בודנקין רצה לאחוז בשתי קצות החבל גם יחד. אך האיש שנבחר להיות מיצגו בתמנע, מאיר בית"אש, הבין עד מהרה כי גם לפניו ברירה: לשמש כבובה מורקדת בחבל בידו בודנקין, שישב בצפון, משלו, להעני ולתבוע סמכויות ביצוע ותכנון מנהלים כשהוא מקבל גיבוי ממועצת מנהלים שלמה, שאף אחד מחבריה לא עסק ישירות בענייני המפעל, וכשהוא מזהיר במפורש כי "המפעל הוא מפעלה של קבוצת מהנדסים ומנהלי עבודה", דיכא בודנקין ביער לוח כל ניסיון לעצמאות. כשהתקרב זמן ההרצה של המפעל, וכשהיה קיים חשש כי עתה יערך סוף-סוף דיון לשם מה חייב המפעל בתמנע להיות מנהל על-ידי מנהלה צפונית מנופחת, עשה בודנקין את הצעד המכריע: הוא פיטר את בית"אש.

בית"אש פוטר לא בגלל חילוקי-דעות אי-שיים, כי אם בעטי של חוכות רעיוני. (המשך בעמוד 16)

של צה"ל, לא היה רגיל לקיצוץ סמכויות. אחרי שהשקיע שנתיים וחצי מחייו בהקמת המפעל, בתנאים קשים, פוטר לפתע. היה זה אחרי שמהלי מחצביישראל גילו כי למעשה "ההקמה נסתיימה".

מנהל ללא סמכויות

היה המהנדס מאיר בית"אש, מפקד מבצעי ההנדסה הגדולים מה במפעל הנחושת בתמנע. בית"אש, מפקד מבצעי ההנדסה הגדולים

של החברות האמריקאיות והגרמניות את מהלך הביצוע של עבודות הרכבת המפעל. כל טענות אנשי-המקצוע בתמנע, כי חלקים גדולים של המפעל ניתן לבצע ולהרכיב זול יותר וביעילות גדולה יותר, בתוך מתקני המפעל עצמו — נדחו ללא ערעור.

מי שאינו מיוחס חשיבות להקמה היומי-יומית, לא יכול היה גם ליחס חשיבות נכונה לבעיות פשוטות יותר. במגמה ל' השביע את רצונם של בוסים גדולים יותר, הסכימו המנהלים בצפון להפוך את תמנע למחנה מקלט של אסירים משוחררים, פקי-דים שסרחו, מנהלי מפעלים שנתפסו ב'מעילה, או של סוכני משטרה ש'נשרפו' ואנשי ש.ב., שהיה צורך להסתירם עד יעבור זעם.

★ ★ ★

מזווף כרטיסים לניהול עבודה

תמנע 1955 ו-1956, שתי שנות ההקמה הקשות והמייגעות של מפעל הנחושת, לא היתה דומה לתמנע 1958. בתנאים של ערבה צחיחה וחמה, כשהשקר עם הצפון הוא מקרי, מצב הבטחון המור-מאד והרגשת הבית אינה קיימת כלל, היה התפקיד שהוטל על בית"אש ועוזריו קשה ביותר. בצד עבודת ההקמה, במסגרת של תקציב מצומצם ותוכניות בלתי-מושלמות, היה עליהם גם לנהל ולפקד על מחנה עבודה של שלוש מאות גברים צעירים. בתנאים אלה היה הרכבו של כוח-האדם המקצועי והבלתי-מקצועי במפעל, אבן-פינה חשובה, למידת אפשרות ניצולו היעיל של תקציב ההקמה. כשהחלה ההנהלה הצפונית, בלחצם של גורמים ממשלתיים אחרים, לה-פוך את תמנע לארץ-מקלט של עשרות עברי-ינים משוחררים וטיפוסים אחרים שהחברה הצפונית הקיאה אותם מתוכה, הפך ה-תפקיד, שהוטל על מנהלי המפעל, קשה שבעתים.

מוראל גבוה ויציבות נפשית של עובדי המפעל היו בבחינת תנאים שאי-אפשר היה לחתר עליהם. אולם המדיניות הצפונית והמציאות, קבעו אחרת. כמה דוגמאות בול-טות:

● **מפקד המחנה ומנהל מחלקת כח-**

יכולתו במבצעי-ענק צבאיים בנגב הדרומי ובערבה, היה הפקיד הבכיר של שליחי ה-משרד התלאביבי. תפקידו: מנהל עבודה ראשי. משימותיו: לקבל ולבצע הוראות והנחיות, שתשלחנה אליו מפעם לפעם מן המשרד בצפון.

בתמנע הועסקו בהקמת מפעל הנחושת כשלוש מאות פועלים. בתלאביב ובחיפה הועסקו בתפקידי-עזר ומנהלה למפעל ה-דרומי כמאה וחמישים עובדים. על כל פועל וחצי שבנו למעשה את מתקני יצור ה-נחושת בדרום, הועסק איפוא פקיד, טלפו-ניסטית או נהג בצפון.

למנהלי מחצביישראל ישנה בנקודה זו תשובה מן המוכן: "חברת מחצביישראל אינה עוסקת רק בתמנע. יש לה גם מטרות אחרות". אולם גם בפרסומיה הרישמיים של החברה, בפירוט משרד-הפיתוח, או בהצעת התקציב של משרד-האוצר לשנת הכספים 1958/59, אין למצוא זכר או סימן ל'תפקידים האחרים'. האמת הערומה: 117 פקידים ומהנדסים מעסיקה מחצביישראל השנה בתלאביב ובחיפה. הוצאותיהם של פקידים אלה: למעלה מחצי מיליון לירות ישראליות. תפקידיהם: הנהלת מפעל הנחושת בתמנע. שום תפקיד ממשלתי אחר, פרט למספר סקרים גיאולוגיים חלקיים (שאף אחד מהם לא התממש ליצור) אינו מוטל על חברת מחצביישראל.

★ ★ ★

אסירים וסוכני הש.ב.

המפקדה שכנה בצפון. מן הצפון הגיעו התוכניות הבלתי-מושלמות, חלקי התקציב הבלתי-מפורטים, ההספקה היומי-יומית וכוח-האדם. מחוסר מנע יומי-עם מהלך ההקמה במפעל, היו התוצאות של המשרד והנהל המינהלתי עצומות מאד. הן השתקפו בראש ובראשונה בהרכב כוח-האדם המקצועי של המפעל.

לתמנע היו דרושים מסגרים, מכונאים ומפעילי ציוד מיכני כבד, מן המשרדים ב'קריה היו נשלחים, כשהם מצוידים בכר-טיסטיסטה קרים, פועלי-דחק, קציני צבא ששוחזרו, טכאים ופקידים בלתי-יעילים מברקים, תחנונים ואיומים לא הועילו במאומה. בכל חודש היו מגיעים למשרדי תמנע כחמישים פועלים, שהיה צורך ל-שלחם מיד בחזרה, אחרי שהחברה הוציאה עליהם ללא תועלת את מחיר הטיסה הלוך-ושוב, בתוספת כמה ימי איכסון וכלכלה בלתי-משלמים.

בעיני המנהלים בצפון היו תביעותיהם של מנהלי תמנע, בלתי-מציאותיות ודמיו-ניות, במציאות הקשה בישראל. לעיני המנהלים בתמנע התבזבזו רבבות לירות יקרות בשכר-עבודה וביצוע בלתי-נכון ויקר, בגלל זלזול בלתי-פוסק מצד אנשי הצפון במאמצי הבניה וההתקדמות לפי התוכנית. כשהקו המנחה הוא העמדת פני "החברה ממלכתית לניצול מחצבים", אשר אף אחד מהם לא היה קיים במציאות, היה יחסם של אנשי "מועצת המנהלים" והוועד ה-פועל של החברה אל אנשי העבודה וה-מעשה במפעל, כיחסו של גות'ר-עבודה עשיר לנוצר השליח במשרדו.

המנהלים, שיחסם לתמנע היה כמו למחנה עבודה צדדי במערך הכללי של "עניני החברה", לא שיה אפילו מידה קטנה של הרצינות שהיתה דרושה למפעל הנבנה. מחוסר כל ידיעה בהקמת מכרות וברצונם להבטיח לעצמם אפשרות של מעילה ב-'שטחים האחרים' של החברה חסרת-התפי-קידים, הסכימו להעביר להכרעתם הבלעדית

מזיף כרטיסי אש"ד, שהפך במפעל למנהל עבודות ההרכבה; אריאל אליאשווילי (מרכז), שנשלח בהמצאת הש.ב., אחרי שחופיע כעד-המדי-נה במשפט המחזרת, ואלכסנדר בודנקין (שמאל), אסיר משוחרר.

כך נראה מחנה תמנע, בעיני כמה מוסדות ממשלתיים בצפון הארץ. בהמצאת מוסדות אלה הגיעו לתמנע טיפוסים כמו ישראל שגיב (ימין).

מחנה האסירים

דרכי אדם

דופי ביופי

בגיל שלוש גדלה קטי רודר במדינה, בה כל אחד מאורחיה היה חייב להחזיק ברשותו תעודת המוכיחה כי הסבתא שלו היתה ארית טהורה. עתה, בהיותה בגיל 19, חיה קטי הבלונדית במדינה בה כל אורח יהיה בקרוב מאד חייב להחזיק בכיסו את אותן התעודות, שתוכנה כי הסבתא שלו היתה יהודיה בת יהודי.

סיפור של קטי רודר היפה הוא אחד הספורים המוצעיים והאופייניים ביותר להתפתחות המדינה של התודעה היהודית המסולפת במדינת ישראל.

את ילדותה בילתה קטי בבית גרמנים נוצרים, שהסכימו לסכן את עצמם על אף הגזירות הנאציות, ולהחביא את הילדה ה' יהודיה, שאביה היה כלוא באחד ממחנות הריכוז הגרמניים.

אמה של קטי היתה נוצריה, לפני ש' נישאה לבעלה. אולם בעת הנישואים, ש' נערכו בסטרנליבניה בידי רב יהודי, התגירה האם. גם נישואיה בפעם השנייה, אחרי

בפני חמדה מוס, בעקבות מכתב זה, נדמה קטי לשמוע: "הגיעו אלינו מכתבים אנונימיים שאינך יהודיה. האם זה נכון?"

קטי הסבירה הכל: היא סיפרה על ילדותה, על אמה שהתגירה ועל אביה שמת במחנה הריכוז הנאצי. בכל זאת ביקשה ממנה הגברת מוס להביא תעודות המוכיחות את דבריה.

גיום רצה"ל. יומים אחרי שיחה זו חזרה קטי למשרד השבועון. היא הביאה תעודות והצהרות של מכרים מגרמניה, ה' מעידים כי המועמדת למלכת היופי של יש' ראל היא יהודיה מלידה.

אולם קטי לא ראתה עוד את הגברת מוס. זס. מוכרת העורכת הסבירה לה: "החלטנו שלא לכלול אותך ב'22 המועמדות הסופיות. את צעירה מדי ואינך מפותחת. מידות הגוף שלך אינן פרופורציונליות."

לא היה ספק כי טענותיה של המזכירה היו טענות סרק. כי בנותיים כבר הספיקה קטי להיבחר כמלכת היופי של נשף הס' טודנטים וכמלכה הבלתי מוכתרת של נשף הדיפלומטים לטובת קרן מנדוד'אדום.

האמת הערושה היתה פשוטה מאד: מארגני התחרות לא רצו להסתכן בגל של מתאות לאומניות, שהיה עלול לבוא אחרי שקטי תוכתר כמלכה.

בנשף מלכת היופי שנערך השבוע לא נכחה קטי. גם לא היה לה זמן רב לחשוב על מה שאירע בעת התחרות. כי בשבוע ה' בא תארוז את מוזדותיה, תתייצב בקלט של צבא ההגנה לישראל. הנערה, שנפלה לתחרות מלכת היופי של המדינה, בגלל ספקיהדותה, נמצאה כשרה בהחלט לשרת בשנתים הקרובות את המדינה בשורות צבאה.

פשעים

האשולש והמסוכן

בפולין היה יגי מרינג אחד מעורכי-הדין המוכשרים והמפורסמים ביותר. הפרקליט היהודי המצליח, בוגר אוניברסיטת ורשה, היה תושב "בית הסטודנטים" היהודי ה' מפורסם, שבין בוגריו נמנו באותה תקופה גם מנחם בגין ומשה סנה.

את פרסומו הגדול רכש מרינג כאחד ה' משפטים הפוליטיים החשובים ביותר בתקופת השלטון הפאשיסטי בפולניה. הוא הגן על חבר המפלגה הקומוניסטית הפולנית ספיכ' לסקי, מי שהסך ברבות הימים נגזר, ומכהן היום בתפקיד שר ההגנה בממשלת גר' מולקה.

משעלו הקומוניסטים לשלטון, ידעו ל' השיב למרינג כגמולו. הפרקליט המפורסם הפך גם פרקליט עשיר. אולם למרות מצבו הכלכלי האיתן לא הרגיש מרינג בפולניה כבביתו. כאשר נפתחה הדרך לעליה ליש' ראל, ביכר מרינג את קטי הקליטה ב' מדינה חדשה על חיו בארץ הולדתו. הוא עלה לפני שנה עם אשתו נלי ושני ילדיו.

דייר-משנה. בישראל הוברר למרינג כי חבלי הקליטה קשים מאלה שתיאר לעצמו בפולין. לא היה כל סיכוי להקלט במק' צוץ הפרקליטות. הוא נאלץ למצוא עבודה פקידות נחותה במנהלת נמל חיפה, להוציא את מרבית משכורתו על שכר-הדירה, ש' שכר ברחוב גת מספר 3.

באוגינה, בדרך לישראל, הכיר מרינג את שמעון רוז, פקיד שעלה גם הוא מפולניה. חודשים אחדים אחרי שעלה לארץ התגרש רוז מאשתו. באותו זמן פגש את מרינג, הסכים להכנס לדירתו לדייר-משנה, על מנת להתחלק במעמסת שכר-הדירה.

הענינים התפתחו במהירות ובכיוון בלתי צפויים. נלי, בעשר שנים צעירה מבעלה, חיבבה את רוז, שגם הוא לא הסתיר את התענינותו בה. הבעל לא ראה את יחסי השניים בעין יפה. פעם אף התברר לו ללא ספק כי קיימים יחסים אינטימיים בין אשתו לבין דייר-המשנה. הדייר-המאהב גר' רש לעזוב את חדרו.

התאבדות באמבטיה. לבסוף נאלץ רוז לעזוב את ביתו של הזוג מרינג. הוא הודיע כי הוא עוקר למלון, וכי יאסוף את חפציו מן הדירה במהירות האפשרית. מרינג לא ידע אז כי מגמת-פניו האמיתית של רוז היא לבית גיסו, אחיה של נלי, ברחוב רמב"ן 7 בחיפה.

תוכניתם של רוז ונלי היתה פשוטה: ימים אחדים אחרי שדייר-המשנה יעבור לבית האה, תודיע נלי על רצונה להתגרש ממרינג. לשגימר הדיון ברבנות תעבור גם היא לבית אחיה, תנשא ארזי. תפתח האחד הימים, לפני כמה שבועות, התפתח ריב ממושך בין מרינג לבין נלי. בכעסה, (חששן בעמוד 12)

הוא והיא

על ספטל הנאשמים בבית-המשפט, כשהם מוקפים שוטרים ובלשים, יושבים ישראל ועדה בנציוני. האשה, שהתייצבה להגנת בעלה הנשור, הפכה בעיני רבים לשותפת באשמה על כי לא הסכימה להחזיר לקרבות את רכושם.

שכנועיים אחרי שנתגלתה, הפכה פרשת הציר הפורץ ישראל בנציוני, לגבי רוב המדינה, למעין בדיחה לאומית. בעוד שמשפחתו הסתגרה מאחורי מגדל ובריה, טיל הציר הקרת במכונית משטרה ברובעים המפוארים של צפון תל-אביב, וכמצביא הסוקר את שדה-הקרב שלו הצביע על מקומות מבציר-נציונותיו. אפילו ה' שוטרים שליחהו לא יכלו להתאפק מלצחק, כשעמדו פנים אל פנים מול יכולו של הפורץ הנוצץ בשנים האחרונות. היו רחוקות בעיר שבנציוני לא פסח אף לא על אחד מבתיהם, בעת ביקורי-הלילה שלו. בשדרות המלך דוד, למשל, עבר בנציוני והצביע כמעט על בית אחרי בית. בבתי מסוימים, זכו שניים או שלושה דיירים שונים לבי' קוריו. היו דירות אותן פקד מי שנה בשנה, בדיקות של גובה מס-הכנסה.

אייאפשר היה גם שלא לחיך, כאשר התברר כי בנציוני כאילו ניהל רישום מ' דיוק של קרבותיו. ברחוב דובנוב, למשל, אחד הרחובות המפוארים ביותר בעיר, פרץ בנציוני לדירה בבית מספר 15, ביום ה' לקת הנר הראשון של חנוכה, לפני שלוש שנים. כעבור שנה בדיוק, לעת הדלקת נר ראשון של חנוכה, שוב ביקר באותו בית, הפעם בדירה אחרת.

סיכום ראשוני של קרבותיו הוכיח, כי צציר יכולו של בנציוני מסתכם בערך ב' 200 פריצות, עם שלל של מאה אלף ל"י, כולן צפונה מכיכר דינגוף. בדיקת מאתיים התיקים הוכיחה מיד שלבנציוני היתה שיטת עבודה מרעית כמעט: היו לו ימי עבודה קבועים לפריצותיו. הוא היה מרשה לעצמו לתדור לדירות בערב שבת, במוצאי שבת או בערב חג. כמעט תמיד שמר בנציוני גם על שעות עבודה קבועות: משעה 7 עד 12 בלילה. שעות נוספות כמעט ולא עבר. כל קרבותיו היו דיירי הקומות התחתונות, בירות שאינן פונות לחזית. אם היה טלפון בבית, היה בנציוני מחייג קודם את מספרו, כדי לחדש שאין איש בבית. אחר כך היה חוזר בשיטה הרגילה: באמצעות מברג היה פורץ דלתות ותריסים. בתוך הדירה היתה מלאכתו הראשונה לנעול את הדלת על בריה, כדי שלא יופרע בעבודתו. אחר כך היה הופך את הבית על פיו תוך חיפוש יסודי אחר חפצים מיוחדים.

הוא לא היה לוחק כל דבר. בדירתו של מנחם פריד, ברחוב דובנוב 15, למשל, נחל בנציוני בערימה גדולה של ניירות ערר. היו שם אגרות מלווה עממי ואגרות של ממשלת המנדט. הפורץ הברור לא נגע באגרות ממשלת ישראל, לקח רק אגרות מנדט. בדירה אחרת גנב בנציוני מערכת כלי-כסף. כעבור יום התברר לו כי אינה מתאימה לצרכיו. בעלי הדירה מצאו את כלי-הכסף כעבור יום בפתח דלתם.

הוא לא היה לוחק כל דבר. בדירתו של מנחם פריד, ברחוב דובנוב 15, למשל, נחל בנציוני בערימה גדולה של ניירות ערר. היו שם אגרות מלווה עממי ואגרות של ממשלת המנדט. הפורץ הברור לא נגע באגרות ממשלת ישראל, לקח רק אגרות מנדט. בדירה אחרת גנב בנציוני מערכת כלי-כסף. כעבור יום התברר לו כי אינה מתאימה לצרכיו. בעלי הדירה מצאו את כלי-הכסף כעבור יום בפתח דלתם.

הוא לא היה לוחק כל דבר. בדירתו של מנחם פריד, ברחוב דובנוב 15, למשל, נחל בנציוני בערימה גדולה של ניירות ערר. היו שם אגרות מלווה עממי ואגרות של ממשלת המנדט. הפורץ הברור לא נגע באגרות ממשלת ישראל, לקח רק אגרות מנדט. בדירה אחרת גנב בנציוני מערכת כלי-כסף. כעבור יום התברר לו כי אינה מתאימה לצרכיו. בעלי הדירה מצאו את כלי-הכסף כעבור יום בפתח דלתם.

הוא לא היה לוחק כל דבר. בדירתו של מנחם פריד, ברחוב דובנוב 15, למשל, נחל בנציוני בערימה גדולה של ניירות ערר. היו שם אגרות מלווה עממי ואגרות של ממשלת המנדט. הפורץ הברור לא נגע באגרות ממשלת ישראל, לקח רק אגרות מנדט. בדירה אחרת גנב בנציוני מערכת כלי-כסף. כעבור יום התברר לו כי אינה מתאימה לצרכיו. בעלי הדירה מצאו את כלי-הכסף כעבור יום בפתח דלתם.

הוא לא היה לוחק כל דבר. בדירתו של מנחם פריד, ברחוב דובנוב 15, למשל, נחל בנציוני בערימה גדולה של ניירות ערר. היו שם אגרות מלווה עממי ואגרות של ממשלת המנדט. הפורץ הברור לא נגע באגרות ממשלת ישראל, לקח רק אגרות מנדט. בדירה אחרת גנב בנציוני מערכת כלי-כסף. כעבור יום התברר לו כי אינה מתאימה לצרכיו. בעלי הדירה מצאו את כלי-הכסף כעבור יום בפתח דלתם.

★ ★ ★

רובין חור

אוריה הברדחנית שהשתררה סביבו הוסיפו לא במעט הצהרותיו של ה' פורץ הנוצץ בשבוע האחרון, והצהרות אש' תו. "הצבור ישפוט אם אני גאון או מטורף". הכרזו בנציוני, בנסותו להציג את עצמו בדמות רובין חור ישראלי. "גנב" תי רק מגנבים. נקמתי בחברה על מה שעשתה לי". כשביקר עם מלחיו השוטרים בבית פרץ לשלוש דירות, והשכנים התלקטו סביבו, לא היסס בנציוני מלהטיף להם מוסר: "ראיתם שגונבים אצלכם פעם ופעמיים, מדוע לא אירגנתם שמירה?"

הגננת עדה בנציוני, אשתו, המשיכה גם היא כטענות, שעיתרו את ראשו של בונה הוילה בעלת שלוש הקומות בכתר של

1500 ל"י

גולדה אלטמן מראה את קופסת מערכת כלי-האוכל לדגים מכסף, שבנציוני הריק או' תה מתוכנה ובזזה יחד עם תכשיטים יקרים.

1500 ל"י

אברהם קפוטסה, סי' סנאי ירקות מרחוב דובנוב 15, ואשתו, מראים את המסוק בו פרץ בנציוני את תריס דירתם. הזוג, כקרי בנות אחרים, משתומם על תכנון הפריצה.

מועמדת רודה

היא והסתא

שבעה נרצח בידי הנאצים במחנה מאסה' אוזן, נערכו עלי-י רב.

אצן דיוך בפאריס. מגרמניה עלתה משפחת רודר לישראל, השקיעה בביתה סכ' מי כסף גדולים לתוך עממי ותיכונה. כש' הגיעה לגיל 17, נשלחה קטי לפאריס. אמה, בעלת טלון האופנה הגדול נבי, רצתה שבתה תמשיך את המסורת המשפחתית: קטי נתקבלה לבית האולפנה של מלך האופנה המונה, כריסטיאן דיור.

הצעירה חזרה לישראל אחרי שסיימה את חוק לימודיה בפאריס. ציירת ודוגמנית האופנה היפהפיה משכה את תשומת הלב הכללית כבר ביום השני לבואה. מראה פניה היפים, שמלותיה הנאות ושערותיה את חוק לימודיה בפאריס. הציירת ודוגמנית הארוכות הבלונדיות, הפכו לשיחה במאור' עות החברתיים של החברה התל-אביבית, משכו את מבטי הגברים ואת הערות-הקנאה של הנשים.

כשהוכרזה, כבכל שנה, תחרות מלכת ה' יופי מטעם השבועון לאשה, היתה קטי אחת המועמדות הטבעיות. ידיד ששלח את תמונ' תיה להודעת התחרות לא טרח לחינם: קטי עמדה בכל המבחנים, הוזמנה ככל 22 המועמדות הסופיות לשיחה אישית עם מארגני התחרות ועם עורכת השבועון, עורכת-הדין חמדה גופר-מוזס.

מכתבים אנונימיים. תכונותיה הטור' בות של קטי, כאחת המועמדות החדאיות לכתר המלוכה, היו בולטות ביותר: היא לא בלטה רק ביופי בלתי-רגיל ובידיעה לשון ינות (עברית, אנגלית, צרפתית, הונגרית ו' רמנית), אלא גם בהתנהגות מנומסת, ככת למשפחה אירופית שמרנית, שהיתה יוצאת' דופן בחברת הצבריות הבלתי-מאוסקות.

עשרה ימים לפני התחרות הביא הדור מכתב דחוף לביתה של קטי. כשהתייצבה

עשרות קורבנות מעשי-הפריצה של „הפורץ הנוצץ“ חובעים עתה מעדה בנציוני! החזירי את הכספי!

3000 ל"י
 חמהנדס אדולף זונדרלינג ואשתו, על המרפסת דוכה חזר בני ציוני לדירתם. למרות שקיבלו חלק מסכום הגניבה חזרה מחברת הביטוח, הם סברו כי על אשת הפורץ למכור את רכושם ולהחזירו לקורבנות בעלה הפורץ.

פרוטה, תהיה אשמתה המוסרית אשר תהיה.
 ★ ★ ★

שיטת הפעולה

אין כמעט ספק שמבחינה זו יש פירצה בחק. לפי החק הקיים יכול אדם להפורץ לפורץ וגנב, לחמוס רכוש שיספיק לו לכל חייו ולרשמו על שם אשתו. אם יתפס, יכול הוא לשבת שנתיים שלוש בכלא ולצאת אחר-כך לחיות בעושר. משום כך הופנו השבוע כמעט כל המבטים יותר מאשר אל הפורץ עצמו, אל אשתו המחזיקה בידיה את רכוש בעלה.

בדירה מפוארת ברחוב בן-עמי 8 בתל-אביב ישבו השבוע האינג'ינר אדולף זונדרלינג ואשתו. הם עלו ארצה לפני 13 שנה מוינה. אין הם מתאוננים על מחסור. דירתם המרווחת מרוהטת בריהוט החדש ביותר. לפני שנה יצא הזוג וזונדרלינג בליל שבת לביקור אצל קרובים. בבית השאירו רק אם זקנה. לא היה להם שום חשש מגנבים, שהרי בביתם הנועיל נמצאה האם. חזר מזה הבית מספר 8 ברחוב בן עמי

הוד גונב את רכושם של אחרים, כדי לבנות וילה לעצמו או כדי לברוח מריב ועד-השכנים בבית המשותף, חזר הוא לגמרי להיות חביב. לגבי כמאתיים משפחות לפחות, לא היה רובין-הוד-בנציוני מעולם חביב. אפילו כשהגברת גולדה אלטמן, מי רחוב שדרות המלך דוד 25, עמדה וסיפרה השבוע, כשדמעות בעיניה, כיצד פרץ בני ציוני לדירתה שלוש פעמים רצופות, וסיימה את סיפורה באנחת הערצה: „יש לו ידיים של זהב“, המשיכה לשלוח קללות בגנב גם אחרי החיור.

כי למאתיים המשפחות, להן נודע לפתע מי הוא האיש שגנב את רכושן, אין כמעט סיכוי לקבלו חזרה. המאשרים שבהם הבטיחו את רכושם וקיבלו חלק מדמי הנזק חזרה. אולם לרובם אין תקוה לראות את הרכוש שנגנב.

רכוש זה נעלם, הוא לא הוברח ולא בוזבז. הוא קיים עדיין. אלא שהוא רשום על שמה של הגברת עדה בנציוני. לפי החוק היבש עדה בנציוני לא פרצה ולא גנבה, משום כך אין היא חייבת להחזיר להם

15 ל"י
 רבי-סמל ישראל ליבוביץ, ליד החלון ממנו נכנסו בנציוני לדירתו, כדי לגזול סכום של 15 ל"י ושעון זהב. בתמונה נראית הצלחת, שכדי לא לשבורה, הניחה הפורץ על הדשא. מכשיר הרדיו הוזז לצד, כדי לא לחסום את דרך הנסיעה בפני הפורץ. הפריצה שבוצעה אצל ליבוביץ היתה האחרונה לפריצות בנציוני, לפני שנתפס.

2500 ל"י
 גיט פרומרמן, ליד ארון הספרים ממנו גנב בנציוני כסף ותכשיטים, בפרצו גם את זלתות הארון. כשהביאו את בנציוני לביתה כדי שיביע על המקומות בהם פרץ, לענ בנציוני לשכני הבית על חוסר זהירותם ועל אי-ידיעתם להחביא כספים כראוי. ברוב המקרים לא התאימו הצהרותיו של בנציוני על ערך החפצים וסכומי הכסף שגנב, לאותם סכומים שהצהירו עליהם קרובותיו של הפורץ.

המשטרה וזו פרצה את הדלת. לא היתה פניה בבית שלא נערך בה חיפוש מדוקדק. המצלמות של הבן ושאור בשלימותן על השולחן, מבלי שאיש יגע בהן. נירות-ערך נמצאו אף הם שלימים. רק הכסף והתכשיטים נעלמו. „אני לא מבינה בשביל מה הוא צריך היה לגנוב“, אמרה הגברת פרומרמן. „מילא, אדם עני גנב, זה אני עוד מבינה, אבל עשיר כמוהו. איזו חוצפה יש לאשתו לא להחזיר את הכסף לאנשים מהם הוא גנב.“

לגברת גליקמן, משדרות המלך דוד 23, היה חסר דבר אחר מלבד כסף. סיפרה היא: „הוא היה אצלנו פעמיים. פעם אחת, וכעבור חודש עוד פעם. בשתי הפעמים הוציא רכוש של 2500 לירות. אסור לי לדבר על זה, אם אני מדברת אני מתעצבנת ומקבלת שוק. מאז שזה קרה אני יושבת בבית עם תריסים סגורים, וכשמצלצלים בדלת אני מפתחת לפתוח אותה. מאז אני מפתחת מכל דבר...“

בנציוני לא פרץ רק לדירות עשירים ועתידי-נכסים, כפי שהוא טוען. אפייני לכך הוא מקרהו של הזוג ליבוביץ, בשדרות המלך דוד 28. ישראל ליבוביץ הוא רב-סמל בצבא הקבע. אשתו היא פקידה במס-ההכנסה. לפני כשנה נישאו ונכנסו לדירה חדשה בקומת הקרקע. דירתם היתה כנראה האחרונה בסדרת פריצותיו של בנציוני, לפני שנתפס.

היה זה בערב יציג בעומה, יום לפני תפיסתו של הפורץ. במשך יום תמים לא היה הזוג בבית. כשחזרו למחרת, הבחינו כי החלון פרוץ. הרדיו שניצב לפני החלון הוזז בעדיניות הצידה. צלחת שעמדה על הרדיו הונחה על הדשא מאחורי החלון, כדי שלא תישבר. ליד החלון ניצב כסא.

סיפר רבי-סמל ליבוביץ: „הוא לא מצא מציאה גדולה אצלי. הוא לא ידע כנראה שאני חייל. כל מה שלקח היו 15 לירות ושעון זהב שלי. אבל הוא הפך את כל הדירה. הוא מצא דברים שאני לא ידעתי בכלל שהם קיימים. כך למשל מצא אשתי אחרי ההפיכה פתק שרשמה לה לפני החתונה, בו היא מוזכרת לעצמה שהיא צריכה לקנות לי טלית ותפילין. אבל זאת לא אמרת שאני לא רוצה את שעון הזהב שלי בחזרה. ברור שמחובתה המוסרית של אשתו להחזיר את הכסף לכולם.“

כל העיניים היו מופנות אליה, אל עדה בנציוני. „החזירי לנו את כססנו!“ תבעו מאות הגנולים. אולם עדה בנציוני הגנתה שהיתה לה החוצפה התאומית לטעון כי בעלה הוא רק קרבן החברה, לא הגיבה. „אני מוועזעת יותר מדי ממה שעובר עלי“, טענה, וסירבה לענות אם תהיה מוכנה להחזיר את הכסף שגזל בעלה.

הוא בעל יתרונות משלו. אי-אפשר להכנס אפילו לחדר-המדרגות שלו, לפני שמת-קשרים באמצעות טלפון פנימי עם אחד הדיירים, אשר רק ברצותו לקבל את המבקר הוא לוחץ על כפתור, המאפשר את פתיחת הדלת לחדר-המדרגות.

אולם פסנט מיושן מעין זה לא נועד עבור אנשים כבנציוני. בנציוני מצא סולם בגובה של שני מטרים, טיפס בעזרתו למרפסת הדירה. הוא הבחין באם הזקנה היושבת באחד החדרים, נעל את הסלון מבפנים, גנב בשקט אוסף של בולים ישראליים ב' שחי של שלושת אלפים לירות, ועוד כמה תכשיטים. למזלם של בני הזוג זונדרלינג היה רכושם מבוטח והם קיבלו חלק מהכסף חזרה. אולם במשך כל השנה חשדו באדם מסוים כי הוא הגנב. הם הופתעו מאוד כשבנציוני התחזה כי הוא הפורץ לדירתם. „יש לו רכוש, מדוע לא יחזיר לנו את מה שגנב מאיתנו?“ שאלו הם.

אומללה מהם היתה גולדה אלטמן, מי שדרות המלך דוד 25. סיפרה היא: „בעלי הוא יצרן נעלים. אהננו 10 שנים בארץ והבאנו קצת רכוש כשבאנו מגרמניה. כל החיים שלנו סבלנו. בעלי ואני מלודו, היינו בגטו ובמחנות. אתם מתארים כבר איזה חיים היו לנו. בפעם הראשונה היה הגנב אצלנו, בדיוק חמישה שבועות אחרי שנכנסנו לדירה. לפני שנתיים היה שוב ולפני שנה ביקר אצלנו בפעם האחרונה. הוא גנב כל פעם דברים אחרים — כסף ודברים אחרים, שאי אפשר לקנות אותם בכסף, מזכרות מהמשפחה שאיננה עוד.“

„הוא לקח את צמיד הזהב שלי ששקל 165 גרם, ומערכת שלימה של כלי-אוכל לדגים מכסי. היו לנו שתי משקפות של תיאטרון, שלי ושל בעלי. של בעלי היתה פשוטה ושלי היתה משובצת פנינים. את שלי לקח ושל בעלי השאיר. כשקראתי על בנציוני, תיכף הרגשתי שזה הוא שהיה אצלי. מה, האם אני צריכה לעבוד בשביל הוילה שלו? האם אני צריכה לתת את התאים שלי שיהיו לו בגראז' המש מכונניות? אשתו צריכה להחזיר לנו את הכל!“

★ ★ ★
 „מאז אני מפחדת...“

ד"ר נפתלי פרומרמן גרה ברחוב כנולסון 7. בבית זה ערך בנציוני במרוצת השנים לא פחות מאשר שלוש פריצות. אחת מהן היתה בדירתה. לגברת פרומרמן יש בן, תלמיד שמינית חובב-צילום. לפני חמישה חודשים חזר הבן הביתה בשעה 11 בלילה במוצאי-שבת, גיסה לפתוח את הדלת וראה שהיא נעולה על בריח מבפנים. הוא חשש שקרה משהו לאמו. הוא צעק בקולי קולות, אך איש לא פתח. הוא הוציק את

אנ

..יחי ברגוריון! יחי ריקה זדאי! קרא מדי קולק השתי

ריקה זדאי

בחורה מחבר שלי. זה נקרא רופי, מה?

אבל כל החינוך האירופי ליוחנן. התחלתי לבקר בכל הרצאות לשאול שאלות ולברר בלתי ברורים. הוא התחיל ללחץ ביתה. ובהדרגה אף שכח שב מסיבה מוצלחת עם חבר. לבס להורי שאנחנו מתחתנים. מי שאלו אותי, יוחנן? זה שמגן כמה הוא מרוויח לחודש?

אחר כך שמעתי שזאת שאלה טבעי לשפתותיהם של הורים להתחתן. אבל במקרה המיוחד תה זאת באמת שאלה לענין. תכר או 25 ל"י לחודש באים שבע לירות תמורת ליחי בפסנתר רי בלט, כל בוקר בין שבע לחנישואין נדחו עד שאגמור ואקבל עבודה כמורה. סיימתי קדה של מורה מוסמכת בישראל, נות למשרד החינוך כדי לקבל עוד לפני שהספקתי לגשת וללך אותי ברחוב אחד מחברי, מור, "ריקה, יופי שמצאתי אותך, עבודה? יש לי עבודה בשבילך צריך לעזוב את העבודה כדי בחינות באוניברסיטה. את יכר מיד."

לא היה הרבה זמן. החבר הס עבודה היא בבית ספר במרכז של 20 ילד. דבר טוב מזה לא עצמי אפילו בחלומותי התורודים מחרת כבר הייתי אתו בכיתה חולל במהירות עצומה. לא הבנתי חש והיכן אני נמצאת, עד שא ימים, כשהחבר כבר עזב ונסע שני מלמדת בבית ספר לילדים זה היה כבר מאוחר מדי. נג שיד וללמד שם. לימדתי את שם תלמידים בני 13, שראו אותי בקושי אפשר היה אז לה אחרי הלימודים, כשהייתי יוצאת יוחנן, היה נישג אלי איה גיל עלי בצעקות חדוה: "שלוס מורה מר?" אתם זוכרים בודאי שיוש או עברתי, ובודאי שלא את "מורה": מורתי, מורתך, מורת בבית הספר לילדים קשייחיונן תיים. אהבתי את העבודה, למרה לא ידעתי שאצטרך להשתמש רכשתי בשטח זה, כשאעבור לע רון.

*** שיר על הסין נע אד עננת בפיגאל המסוער בת פרובאנס אחת חינו סחה: "בון סואר". בון סואר, מסייה הזר הצללים לצלם בון סואר השחר סר/ ריגשים היא עיר מש השנים שגרתי בה, הייתי סב בכל הערים האחרות מתחלקים שלוש שכבות שות בערבן: פקידים ממשלה ועובדי קול ישראל האחרונים, הכרתי מקרוב. יוחנן מפעם לפעם בשירות השידור, לתוכנית זו או אחרת, או מתוכם סיקאלי תמורת כמה לירות בו מגיעות בדואר, אחרי יותר מחצי יותר משרצתי להאזין לקול ש אחרים יאיונו לי מעל גליו. הרבה שנים של לימוד באקד להפגין את ידיעותי, אך לא פסנתר, כי אם בזמרה. יוחנן הרגשות הארטיסטיים שלי, הופעה בראדיו. נערכת בביתנו, בכל יום בשעות הצהריים. אני חוזרת מן החזרות בתיאטרון ומוצאת את יוחנן ליד הפסנתר. את יעל, בתנו הקטנה, חוזרת בלי פרטיטורה. אני מכינה ארוחה בבקבוק ויעל מוצאת בשעה שאני מנסה לשיר אחד משיריו של יוחנן.

חשבתי שהוא אפילו יותר מדי מחונן. ניסיתי למשוך את תשומת לבו, לדבר אתו, להתקרב אליו באיזה שהוא אופן. הוא — לא! שום דבר, שום הגה. שום תשומת לב. קרחון הונגרי. "היית או עם חבר", הסביר לי אחרי כמה שבו עות, כשהקרח נמס, "אף פעם לא חשבתי שאסחוב

שאנסונים צרפתיים וליחה את הנגינה בשריקה אדי רה. פערתי את פי ולא סגרתי אותו עד שלבסוף שאלתי את בעלת הבית: "מי זה מנגן?" "הו, זה יוחנן", השיבה לי, "הוא המנהל המוסי קאלי של אימק"א בירושלים. נורא מוכשר." יוחנן היה מנומס ומחונן לא פחות ממני. אז

במלי הצנוזור משגיח על הופעותיו בנחטוף אותו בשקט. כאילו במיוחד בשבילי, תיכנן הצייר של ההצגה מסך שקוף לגמרי, מאחוריו נמצאת מיסתי, כשהוא פנוי מן הנגעה על הפסנתר, מטפס יוחנן אל הבמה, עומד מאחורי המסך, ומשגיח עלי מקרוב. מה לעשות? ככה זה כשמתחתנים.

נערכת בביתנו, בכל יום בשעות הצהריים. אני חוזרת מן החזרות בתיאטרון ומוצאת את יוחנן ליד הפסנתר. את יעל, בתנו הקטנה, חוזרת בלי פרטיטורה. אני מכינה ארוחה בבקבוק ויעל מוצאת בשעה שאני מנסה לשיר אחד משיריו של יוחנן.

בילדותי היתה אומנת לי אומרת: "הגבר סומן לך פח. הזהרי ממנו בוקר וגם ערב הוא חית טרף והוא יאכל אותך. אל תאמיני לדברו." הרי תוכני אינו כבר... ואנוכי הבת המחוננת, את שפתי נושכת כשגבר יסלח מבט הן אנוכי היטב היטב יודעת: מן החינוך עד למיטה רק צעד. כי הגברים, כוונתם אמת.

הבת המחוננת, בפומון של חיים חפה, היא אני. את הפומון אני שרה ערב ערב, בהצגת נחטוף אותו בשקט ב תיאטרון זורה. אני עושה זאת בצדקנות ובחשדנות, כדי להרגיז את בעלי שבהצגה, דון גיציה היקר. למטה, מתחת לבמה, קורק לי יוחנן, בעלי בחיים. הוא מלחה אותי מעל הפסנתר. בבית מחכה לשנינו בת מחוננת עוד יותר: יעל בת ששת החודשים. אני מש תתפת בשתי הצגות, מוחה את האיפור ה בוער על פני, מחייכת לאלה שנכנסו מא חורי הקלעים לומר "תודה" ו"יופי", ואף פעם אי אפשר לדעת מדוע הם עושים זאת: מתוך נימוס באמת, או סתם כדי שגם אני אכנס אליהם מאחורי הקלעים בהצגות של הם. אחרי כל זה אני רצה הביתה. לחנך את בתי.

אני כשלעצמי, הייתי מחוננת מאד. אמי שמרה על חינוכי בכל מחיר. אמנם אומנת לא היתה לי, אבל מן הגברים הזהירו אותי תמיד. זו גם היתה כנראה הסיבה, מדוע שלחו אותי הורי לבית הספר לבנות למ בירושלים, בו למדתי כל מיני דברים יפים במשך שמונה שנים רצופות. אך למרות כל זאת תפשו אותי פעם ב מעשה לא יפה, שעשיתי כדי להשיג דבר שחשבתי אותו ליפה ביותר בעולם: פרחים. סמוך לביתנו התגורר ערבי עשיר מאד. כחצר ביתו גדלו הפרחים היפים ביותר ש ראינו מעולם. מדי פעם הייתי מתגנבת לשם ותולשת כמה מהם. פעם, כשעסקתי בעיסוק פורח זה, הרגשתי שמישהו תולש לי את כובעי: "תקבלי את הכובע רק אם תשלחי אלי את אמי", אמר קול כועס. מאז לא היו לי לא כובע ולא פרחים. עכשיו, אחרי 18 שנה, תדע אמי בהודמנות זו לאן נעלם הכובע הצהוב היפה שסרגה לי, אלוהים יסלח לאותו אפנדי. אני כבר מ זמן לא שומרת לו סינה.

*** יוחנן ליד הפסנתר רב האור והתכלת וכולי בהם טובלת היום. בא חייל מן הדרך ובירד הושט לי פרח אדום.

המשכתי את לימודי בבית הספר ה תיכון בבית הכרם. הייתי תלמידה מצ טיינת, בחיי, כן, מחוץ לאנגלית. עד לשביר עית לא ידעתי אפילו מלה אחת אנגלית. עכשיו אני כבר יודעת: עד שיוחנן למד עב רית, הייתי מדברת אתו אנגלית. אתם יכר לים כבר להבין שהי ריגינו כמה אייבהבות עד שהבננו אחד את השני. מחוץ ללימודים, היינו משגעים את המו רים. אבל נדמה לי שבמקצוע זה עוסקים כל תלמידי בתי הספר התיכוניים בכל הארץ, ואף אחד אינו מתפאר בכך מעל דפי העתון, ובודאי לא בת מחוננת. אני למדתי כל היום. עד שתיים הייתי בבית הספר, ומשלוש למדתי תחילה שיעורי פסנתר ויותר מאוחר באקדמיה החדשה למוי טיקה בירושלים. זו היתה עבודת סרף. אבל היה כדאי. כשלמדתי במכינה של הסמינר, הכרתי את יוחנן. הכל אירע במקרה: פצעתי את הרגל, ובמקום ללכת לטייל, לקח אותי אחד מ חברי למסיבה בבית פרטי. ליד הפסנתר ישב שלד עצמות מכוסה במעט מאד בשר, ניגן

ארוחה מוסיקלית

מסיבה פומבית של ועדת העשור ביום החג

זאת, מפעם לפעם, היה מתעורר איזה דון קישוט אחר, מחפש לו שנסו פנשו ומנסה להלחם בסחנות הרוח הירושלמיות, המסתר בבות מהר ברוח של הרי יהודה, אך הטוה נות לאט, לאט, לאט.

דון קישוט כזה הוא הבמאי עמיאל, מנהל תיאטרון אורות. עמיאל היה זה שהעלה את תי בפעם הראשונה על הבמה. תצוקו, אבל עכשיו מעניין לספר גם על המחזה שהש-תתפתי בו. קראו לו: המחזר כבר בא. זה היה ההפך הממור מזדון אותו לכלבים ב-הבימה: בן חור מהצבא הביתה, מוצא את אביו מועל בכספי-ציבור. עתונאי, חבר של הבן, מגלה את פשע-אביו. הבן עוזב את אביו ועוזר לעתונאי להקיע את השחיתות.

המחזה, שנכתב בידי פרננדו לובן מקיבוץ עין-שמר, היה נאיבי ובלתי משכנע. אבל עמיאל, שבא אלינו באחד הערבים, הציע לי לקבל תפקיד של זמרת מלחה, וגם לה-גיד כמה מילים על הבמה.

זה היה נהדר. בחזרות, גדל התפקיד שלי מכמה מילים, לעשרות משפטים. התמסרתי להכנת התפקיד כמה שרק יכולתי. עשיתי הכל כדי להצליח. וכמה חברים שלי אמרו שהצלחתי מאד. את המחזר כבר בא הצגנו כעשר פעמים. כשגמרנו, שוב נשארה לי מקהלת בית-ספר לילדים קשיי-חנך, כמה מעליה יכולתי להפגין את רצוני לשיר ואת יכולתי בשירה.

או התחלנו בהכנת תולכל-מכתב, בפינת הגורר של קול-ישראל. קודם כל אני רוצה לציין שאת חצי ההצלחה של השידור — וזאת היתה הצלחה — סיפק לנו אורי סלע. הוא שנתן את השם הגאוני, ואני מז-כירה את זה מפני שגם הוא עוד לא שחח אף פעם אחת להזכיר עובדה חשובה זו.

בתולכל-מכתב היו המאוינים הצעירים שלנו מחברים שירים משלהם ושולחים אותם אלינו, כדי שיוחנן יחבר להם מוסיקה ואני אשיר אותם. הרוח היה מביא לנו מאות שירים. חלק מהם היו נהדרים. כמו "ליד שולחני יושב אני / עס ומחברת בידי / וכותב לי ככה סתם / על ברק ועל רעם / על סיה וחמור / לא אדע מה לבחור /

נית הראשונה של ינשופים וחיוכים, ששבקה חיים לכל-חי, כמו כמעט כל התוכניות הי-טובות האחרות של קול-ישראל. הוא הזמין את יוחנן להכין את הצד המוסיקאלי של התוכנית. היתה דרושה להם זמרת, ש-תשיר שיר חדש. "למה לא ניקח את ריקה?" שאל יוחנן באחת הישיבות, כשהוא אומר את כל אומץ-הלב שהיה ברשותו באותו רגע, "היא דווקא שרה לא רע."

"לא רע?" שאל צחי בהיסוס, "זה בעצם רעיון. למה לא ניקח באמת את ריקה?"

יוחנן לא רצה לשמוע יותר. הוא רץ ה-ביתה, קפץ שלוש מדגות בבת אחת, נקע את הרגל וצלע אל החדר שלנו. כשהוא נושם ונושף: "ריקה ביום רביעי..."

עד יום רביעי, היה נורא מעט זמן. אמרתי לכך כבר שירושלים היא עיר משונה. בחמש הלכים לישון. בחמש בערב, לא בכוכר. כדי לישון כל כך הרבה, זקוקים הירושלמים ל-חומר הרדמה. למטרה זו, קנינו את מבוזאת העתון הספרותי של מפא"י, ששבך חיים כמו ינשופים וחיוכים. במבזאת. פירסם אז ידי שנסון צרפתי. ידי חור מצרפת באותה תקופה, והתפאר בעובדה זו כאילו עבר ל-פחות את כל הגיוגל של המורה הרחוק בגיפ שבור. יוחנן התישב ליד הפסנתר. אני הקראתי לו את השנסון הצרפתי שידי כתב, והוא חיבר לו מוסיקה.

ינשופים וחיוכים היה שידור חי. כשגמרתי לשיר את ה"בין-סוארי", ראיתי חיוך מריר על פניו הקפואות כמעט של צחי. יוחנן נישק אותי ואמר: "היית יופי." כל השאר הסתכלו בי כאילו הייתי תקליט משומש ובלתי-שיביר שאי אפשר לנפוצו בשום אופן, למרות שיש חשק רב לעשות זאת.

יותר לא השתתפתי בינשופים וחיוכים. אולם כשהחל צחי בשידור שלושה בסירה אחת, הייתי כבר אחת המשתתפות הקבועות בתוכנית.

★ ★ ★

תו לכה מכתב

הקשיבו רעי איד הלילה יורד, גולש על פרטס אפולו ובודד.

תל-אביב. בשביל תולכל-מכתב — האר-כיון של השירים הטובים.

★ ★ ★

שלאגר ב"אהר"

פה נספר על בר במרכז העיר בין הכיור ובין הקולנוע ואם אתה סתם ככה פוגש מכיר אולי תגיד לו כי

הוא בעלי והוא קדוש, לפחות בתמונה. יוחנן אוחב לצייר ולפסל, ומכיוון שבינתיים לא קנו ממנו תמונות ופסלים, אנו תולים את הכל בדירתנו. זהו דיוקנו של יוחנן.

יבוא גם הוא אל תוך הבר ושם נשתה כוס יין מר ולקול התוף והגיטרה נספר...

לספר אפשר ימים שלמים. יוחנן ואני יכולים לספר על חדרים מרוהטים ב-מרתפים ובעליות גג, על בעלות-בית יקיות ועיראקיות, על כאלה שלא סבלו אורחים בזמן שהן עצמן היו מארחות אותם מח-צות ועד הבוקר, או על בעלת-הבית ב-טלביה שהיה לה כלב כל כך גדול, עד שהוא כמעט אכל את הכלבה שלנו, את דדה הקטנה.

יוחנן הרחיב את שטחי עבודתו בלי

יוחנן הקדוש

ליד שולחני יושב אני / וכותב לי ככה סתם / והשיר עדיין לא תם... את השיר הזה כתב דוד בורנשטיין, שאז בן 7. אני מקחה שהוא לא כועס עלי, על שאני מפר-סמת את יצירתו, שאני כבר הספקתי לשיר בקול-ישראל.

כמוכן שחלק מן השירים היה נורא. ילדים בני עשר כתבו על כך שהם רוצים "לשתות את דם האויב", לרצות, להרוג ולהשמיד. את אלה לא שרנו. אבל את השירים הטובים אנחנו שומרים: אולי הילדים שכתבו אותם ירצו לכתוב פעם על עצמם בהעלום הזה, מי יודע?

אם כן, הכתובת היא: "ריקה ויוחנן וראי,

אני הגיישה

רק קול מסתורי בדממה מהדהד "טוק-טוק, טוק-טוק." היתה בפרס משפחה אלמונית. היתה בו ידה חמודה זיכנית. לבה הקטן ענבלו כך הניד "טוק-טוק, טוק-טוק."

הייתי אז במצב-רוח נורא מחורבן. המ-ז-שכתי ללמד בבית-הספר לילדים קשי-חינוך, הצלחתי לארגן מקהלה בבית-הספר, הגעתי לתוצאות טובות, אך בכל זאת לא הייתי מרוצה.

מחנך להגדלת מפעל הפיס, או הלהקה ה-מזרחית של לילית נאגאר, לא הצליחה עדיין שום הצגה ירושלמית למשוך קהל. בכל

הרף. הוא התחיל לעבוד בקול-ציון-לגולה ואני הצטרפתי למקהלה. שנינו קיוונו ש-באחד הימים ישלחו אותנו לשליחות קצרה לגולה, אך לא הצלחנו.

גם הצבא רצה את שלו. בלהקת פיקוד מרכז הכין יוחנן את המוסיקה לכך קוף אחד של משה שמיר, ואני לימדתי את השירים. הקומדיה המוסיקאלית הצליחה מאד ואז הזמין הפיקוד את אהרון מגד לכתוב את פשיטה בכפר. גרעון שמר ביים את המחזה; נעמי, אשתו של גרעון כתבה את הפזמונים, ויוחנן חיבר את המוסיקה.

זה היה שלאגר. כל הארץ שרה את הפזמונים. היינו בשיא ההצלחה שלנו. גר-עון נסע לתל-אביב, ביקר בהנהלת אהל והציע להם — שנה אחרי שהצגנו את המחזה בלהקת הפיקוד — להכין אותו להצגה בפני קהל אורחי.

קבעו זמן להקראה. גרעון ביקש מיוחנן וממני לבוא לתל-אביב ולהשתתף בהקראה. התחלוקה היתה כזו: גרעון קרא, יוחנן ניגן ואני שרתי את הפזמונים, כל פזמון בתורו. כשהסתיימה ההקראה, היה רגע שקט. חברי ההנהלה היו נלהבים. "נהדר. אנחנו מקב-לים את המחזה. ריקה תשתתף בתפקיד הראשי. אנחנו נחתים אותו גם על חוזה לעוד שתי הצגות: "הפונדק וכוך ה-שחר..."

עד אז לא היה מדובר בכלל שאני אש-תתף בפשיטה בכפר. באהל. בסך הכל הסכמתי לעזור לגרעון וליוחנן לשכנע את ההנהלה לקבל את המחזה להצגה.

הכל התרחש במהירות. עזבנו את הדירה החדשה, ספוק-סוף השגנו בירושלים, עברנו לתל-אביב והתחלנו לחפש שני דברים חסר-בים: שם טוב לפשיטה בכפר ודירה חדשה. את שניהם מצאנו: למחזה קראנו חמש-חמש. הדירה... נו, לא חשוב.

השתתפתי מאה שבועים ושמונה פעם ב-חמש-חמש. יוחנן ניצח על התזמורת וניגן על הפסנתר. מההשתתפות בהפונדק וכוך השחר ניצחתי בזכות ההצלחה העצומה של המחזה. בכל מקום לשם באתי, ביקשו: "ריקה, את רב האור... ריקה, את חר-נגול..." עד היום מטטררים לי מילות הפזמון ותחי המנגינה בראש: "כל היום, תרנגול בן גבר / התרגש כאפרוח בן שעה / מה פתאום, תרנגול בן גבר / מתרגש כאפרוח בן שעה / בחצר על ראש גל הזבל / הוא הכיר, כיר, כיר, / פרגינות נפלאה: / על גל הזבל, / אהה, / הוא הכיר פרגינות נפלאה."

הפסקתי להשתתף בחמש-חמש רק כש-הייתי כבר בחודש השמיני להריוני. הספקתי עוד להשתתף בקורס של "לילה ללא פחד", להכין קצת חיתולים, מיטה לתינוק, לקרוא כמה ספרי פסיכולוגיה חשובים שאינני זוכרת בדיוק היכן שמתי אותם, ולהזמין מונית כדי להגיע בזמן לבית החולים ב-קריה.

"לילה", אמרה האחות והושיטה לי צרור מעוטף.

וך איי-הועיל-י, נש-פרטים-ותי ה-לאותה-הודעת-אנחנו? ומיקמ"א?

באופן-רדוקה-נה, הי-גן הש-ועוד-של שער-

הסמניה-תי תער-ציתי לפ-דב. אך-זמ, פנש-גם הוא: מחפשת-יוון. אני-תכונן ל-להתחיל

לי שה-בכיתה-ואותי לי-ביתור. לי-כל הת-מה מתר-י ארבעה-תברר לי-שייחנך. תי להמ-י ישוב-בני 18. יר ב-17. לרחוב עם-מתנפל-מה שלר-לא ידע-יית השם

נבדתי שני-שאו עוד-ידיעות ש-יד בתיאט-

ראשון

הנה נעים-של פנסים-

בכל-רה כי גם-תושבים ל-חברייכנסת, את אלה-היה עובר-חבר משאו-קטע מר-דות שהיו-שנה.

דא, רציתי-חרי כל כך-יה, רציתי-בנגינה על-שירע על-לסדר לי

של יצחק-את התוכ-

כדורגל

השוק הפרסי

במשך כשעתיים שררה השבוע דממת אבל בחוצות ערי הארץ. היה זה כאשר הופיעו עתוני הערב של יום שני, ובכור תרומתם הראשיות בשורת-איוב לאוהדי ה-ספורט: נבחרת ישראל בכדורגל הובסה על ידי נבחרת פרס, במשחקי אליפות אסיה בטוקיו, בתוצאה המפתירה 4:0.

האנשים שהצטופפו סביב העתונים סרבו להאמין למראה עיניהם. מספר אוהדי ספורט, שהתאספו בחנותם של יעקב חודורוב ויוסף מרימוביץ בתל-אביב, הציעו לצאת לרחוב ולתלות דגלים שחורים. "כמה אני שמחה שיענקלה לא עמד בשער", אמרה אשתו של חודורוב.

כי כאשר יצאה נבחרת ישראל למשחקי אסיה, בדעה שהמשחק הראשון שלה יהיה נגד הנבחרת הפרסית, וזלזלו כולם ביריב הבלתי-ידוע. "אנחנו נביא את האליפות איתנו", הבטיחו הכדורגלנים היוצאים.

תוך דקות נוצרו מעגלים של מומחי כדורגל, שניתחו בפסקנות את סיבות ה-כשלון: "סוחר אשם, הוא לא מרכיב! וארון אשם. איך לוקחים מאמן כזה שלא היה אף פעם באסיה, כשיש מאמן כמו שפיגל שמכיר כבר את היריבים?"

טעות לעולם חוזרת. עברו רק שבע-חמש ימים, עד אשר האבל הפך ליום טוב. התברר כי האשמה בהפסד נבחרת ישראל אינה בכדורגלני הנבחרת או מרכיביה, אלא בסוכנות הידיעות הצרפתית. אישם בדרך בין סוקי לישראל השתבשה הטלגרמה של סוכנות זאת, והתוצאה 4:0 לזכות ישראל הפכה ל-9:4 לחובתה.

מיברקים חטופים מסוקי תיארו את ה-מישחקי אשר נערך בנוכחותו של שאח איראן. במהרה הסתבר כי נבחרת ישראל לא זו בלבד שלא הפסידה, אלא שמשחקיה עמד על רמה בינלאומית גבוהה.

הנבחרת האיראנית לא הצטיינה אמנם ב-מישחקי-קבוצתי, אולם כמה מחלוציה סיכנו במהירותם ובמרוצתם את שער ישראל. במחצית השנייה אף נאלץ השוער בנדורי למ-תוח היטב את אבריו כדי לעצור בעקטות מסוכנות של האיראנים החריפים, שניסו בכל כוחם להחזיר לפתח גול של כבוד. עתה הפכה הידיעה לסנסציה. עתוני ה-ערב העלו אותה כותרותיהם, במה דורה שניה. טוב הצטופפו מעגלים ברחובות, כשאומם האנשים מחוים את דעתם בפסקנות: "סוחר הוא מרכיב למופת. אמר-תי לכם שרק וארון יכול לאמן נבחרת! אפילו אשתו של יענקלה חודורוב המשיכה לשמות, למרות שהיה זה אברהם בנדורי שעמד בשער הקבוצה הישראלית. גם לי ירדה אבן מהלב", גילתה היא.

הטיול נמשך

כאשר הזמינה הולנד לפני מספר חודשים את נבחרת ישראל בכדורגל לערוך ביקור בארצה, לרגל שנת העשור, קפצו עסקני הכדורגל על הזמנה זו כעל מציאה. מאחר שהנבחרת הראשונה של ישראל תהיה ב-עונה זאת בטוקיו, חשבו הם, יש בהזמנה פיצוי הוגן לגבי כדורגלנים ישראלים שלא הורכבו בנבחרת הראשונה, שיסעו, יראו וישחקו. מובן שגם הזדמנות נסיעה לעס-קנים היתה מובנה בהזמנה זו, אולם אין זה מענינם של העסקנים. מהי נסיעה ל-הולנד לגביהם?

משום כך נודרה ההתאחדות לכדורגל ושלחה את עסקנה הותיק והמסור, גובר ההתאחדות צבי (האיש בעל הצלקת) ברים, שיסע לאירופה ויארגן עוד איאלו משחקים נוספים עבור הנבחרת וסיוורם עבור העסקנים. למרות עסקיו המרובים, התפנה ברים ויצא בשליחות הכדור.

לפני שבוע, בדיוק כאשר הגיע צבי ברים להולנד, הודיעה ההתאחדות ההולנדית כי היא מבטלת את ההזמנה. ההתאחדות היש-ראלית הודרה להודיע את הסיבות לכך. צבי ברים טילפן במיחזור מהולנד כדי למסור אותן: ההולנדית שכח כי ליום בו נודע המשחק, נועד גם שידור טלביזיה ספורטאי חשוב.

היתה עוד סיבה אחת, שצבי ברים שכת למסור אותה. ההולנדים הזמינו את נבחרת ישראל בכדורגל. רק כשהגיע ברים לשם, התברר להם ששולחים אליהם את נבחרת ב-י. "נבחרת ב-י יכולה לשכת בבית", הגיבו ההולנדים וביטלו את ההזמנה.

צבי ברים, מצידו, לא נתן לעובדה פטושה זו להשפיע עליו. הוא המשיך לסייר באירופה.

(המשך ממעמוד 8)

פלטת גלי פרטים מתוכניתה: "אני אעזוב אותך", איימה על בעלה, שחשדותיו הת-גברו עוד יותר.

בשבוע שעבר פקעו סבלנותו וקור-רוחו של מרינג. הוא חזר מעבודתו, מצא את רזי וגלי משוחחים ליד דלת דירתם. הוא דרש מהם במפגיע להפסיק את השיחה. "רק חמש דקות", השיבה גלי, "יש לנו עוד כמה דברים לברר בענין פנוי החדר של רזי. הכנס, אני מיד באה".

משעברה רבע שעה וגלי לא נכנסה לדירה, נכנס מרינג לחדר האמבטיה, כרך סביב צווארו כמה עניבות שקשר זו אל זו. בדיוק ברגע בו עמד לקשר את העני-בות לתקרה, חזרה גלי לדירה. צעקותיה הרגיעו את מרינג ממעשהו.

התוכנית. במוצאי שבת האחרונה, ביקר אחיה של גלי את הוגו מרינג. כבדרך אגב ביקש לקבל לרשותו ספר שרזי שכת. מתוך פליסטימה זו נודע למרינג כי דירה-המשנה לא עקר למלון, כי אם לדירת גיסו. בבית אחת הבין מרינג את הכל.

מרינג לא רצה לאבד זמן. הוא אמר לגיסו כי הוא יוצא לרגע, מיהר לרחוב רמבין. מתוך סגור שחנה ליד הבית הוציא את מוטי-ההתנעה הרזרבי, חדר לתוך ה-דירה בשקט ומצא את רזי סועד את ארוחת הערב. כמה מכות חזקות במוטי-ההתנעה הממו את רזי, שגסס ומת בדרך לבית החולים.

התחנה הבאה היתה תחנת המשטרה. מרינג נישב לשוטרי התורן, ביקש כוס מים. כשגמר לשחות, יצא מן התחנה וחזר אליה אחרי דקות אחדות. "רצחתי אדם", אמר לתורן.

לניית שהגיעה למקום אמר מרינג, כי הרצח בוצע בדירתו. כשעלה לדירה, בלחית השוטרים, סיפר לאשתו בקור-רוחו: "עכשיו גמרתי עם רזי. הכל קרה באשמתך".

רק אחרי שהודיע לאשתו על מה שקרה, הוביל מרינג את השוטרים לבית גיסו. שכנים, שגילו את רזי הפצוע, הספיקו להובילו לבית-החולים. מרינג נלקח לכלא.

בבית-המעצר החיפאי ישב מרינג, אחרי שגולל על גבי שמונה עמודים שלמים את קורות חייו עד לרגע בו רצח את רזי. הפרקליט המוכשר מפולין נראה זקוק לכל שמץ של עזרה במצבו הנואש. אך אותה שעה ישב האדם הקרוב ביותר אליו, אשתו, בדירת גיסו. היא לא חשבה על בעלה. היא התאבלה על האיש שנרצח עלידו.

תזכיר

פיצויים לאם שכולה

אם הילד ההרוג חסן עבדאללה חסן (14), שנקטל בלב כפר סאכין מכדורי יחי-דח"ה"ל מתאמת, קיבלה השבוע פיצויים בסך 4000 ל"י ממשרד-הבטחון. למחרת ה-מאורע הטראגי טענו השלטונות כי חסן נכ-נס באשמתו לאיזור אימונים. גירסה זו, ש-פורסמה גם בעתונים היוםיים, היתה מונעת כל תביעת-פיצויים מן השלטונות. אולם כתב העולם הזה, שערך חקירה יסודית בכפר, צילם את מקומות-הפגיעה של הכדורים ואת כתמי-הדם במקום המחת, הוכיח כי הנער נהרג בתוך הכפר וכי על כן אמו השכולה זכאית לפיצויים (העולם הזה 1065). השבוע, אחרי שחקירת העולם הזה נשאה פרי, ני-סה דבר לשטש את העובדות בעלילה מגוי-חכת, כאילו "אנשי העולם הזה" (שביקרו ב-כפר) טענו כי הם נציגי משרד-הבטחון ש-גשלו לחקור את נסיבות המקרה" וכאילו "באותו מעמד נכח בכפר גם חבר הכנסת מטעם מקי"א מיל חביבי" ... **צ'פני ניצח.** העולה החדש מכפר יגל, שאת פר-שת מרידתו במשטר השרירות של הסוכנות תיאר העולם הזה (1054), לא יגורש ממשק, למרות שלא הכיר בזכותה של תנובה לשחק את תוצרתו. השופט מכס צ'רנובילסקי דחה לחלוטין את תביעת הסוכנות לגרש את צ'פני, אישר את זכויותיו על הקרקע וה-משק גם יחד ... **חברות חקבנות.** שאת פרצופן הציבורי והכלכלי האמיתי חשף העולם הזה לראשונה בחקירה מקיפה (העו-לם הזה 974), תועברה בקרוב לפיקוח ציבורי יעיל, אחרי שחודשה ממשלתי מיו-חדת המליצה על כך השבוע ... **צ'פני מופ"ם** במחלקה הערבית של ההסתדרות גורשו ממנה, כפי שפירסם העולם הזה (1076). בהסתייגות אחת: בעוד שהנציג ה-ערבי סולמאן עבדאלקאדריינס פוטר מע-בודתו, לא פוטר הנציג היהודי, כספי.

לונדון פסטיבל בלט

תכנית א':
הסילפירים (שופן-פוקין), רבי-עיה (פוגני-דולין), ואריאציות לארבעה (קאף-דולין), נשף ה-גמר (שטראוס-ליצ'ין).

תכנית ב':
אגם-הברבורים (צ'איקובסקי-פטיפה), קונצ'רטי (ויואלדי-לי-צ'ין) הברבור-השחור (צ'איקובסקי-איבאנוב), נערה-הקס-מים (סלודו-קארטר).

תל-אביב, היכל-התרבות,
31 למאי (תכנית א')
כל הכרטיסים נמכרו

תל-אביב, היכל-התרבות,
1 ליוני (תכנית א')
כל הכרטיסים נמכרו

תל-אביב, היכל-התרבות,
1 ליוני (יומית — תכנית א')

תל-אביב, היכל-התרבות,
2 ליוני (תכנית א')

חיפה, ארמון,
3 ליוני (ערב — תכנית א')

חיפה, ארמון,
3 ליוני (יומית — תכנית א')

תל-אביב, היכל-התרבות,
4 ליוני (תכנית א')

ירושלים, תערוכת העשור,
7 ליוני (תכנית ב')

ירושלים, תערוכת העשור,
8 ליוני (תכנית ב')

תל-אביב, היכל-התרבות,
9 ליוני (תכנית ב')

תל-אביב, היכל-התרבות,
10 ליוני (תכנית ב')

תל-אביב, היכל-התרבות,
10 ליוני (יומית — תכנית ב').

LONDON FESTIVAL BALLET

1.658 קו אוירי חדש של ירקיע

מחנים חיפה תל-אביב תמונע אילת

אופרה

המסך עולה

פאוסט (האופרה הישראלית) סותר את ההנחה העתיקה כי אסור לפתוח פה לשטן. השטן, בדמותו ובקולו (באסבארטון) של כוכבי האופרה הצרפתי, גורג' ויאן, לא זו בלבד שהוא פותח את פיו לברכה, אלא אף הופך את ההצגה כמו גרונו להצלחה. הסיוע הניתן לו על ידי כוחות פחות שטי נים קטן למדי.

כאשר התאסף הקהל באולם המחודש של קולנוע קסט בתל-אביב, שראה בשעתו גם את הצגות הבכורה של הכנסת הראשונה, היה אחוז חרדה סתומה. מלבד אנשי הציבור המומזגים והסנובים של החוג הנוצרי, ששניהם רואים את הופעתם כחובה ציבורית, כלל הקהל גם רבים מחובבי האופרה האמיתית. הם לא היו בטוחים אם הם עתידים להיות עדים לשואה אמנותית או לנצחון מזוהר.

אפשר להביל את הסוס אל הנהר, אבל אי אפשר להכריחו לשות, אומרים הגרמנים. כאשר נפתח המסך הצהבהב באולם הכחול, הגיע הסוס סוף-סוף אל שפת הנהר. הודות לעקשנותה האוירה של אויס דה-פיליס, 600 אלף ל"י ממיטב הכסף הציבורי ועזרה נדיבה של גורמים רבים, החלה האופרה שוב לפתוח את מחברותיה. השאלה היתה עתה אם היא מסוגלת לשות ממימי האמנות בעלת-הרמה.

להקה של איש אחד. אחרי השעה הראשונה ירדה האבן מן הלב, אבל הלב עצמו לא התרומם לפסגת ההתלהבות. ה"הצגה היתה ראויה לראיה ולשמיעה, אך עדיין לא היתה חזיה אמנותית. היא נתנה די עידוד ליוזמים המפעל כדי להמשיך ב"מאבקם, אבל היא הוזהרה אותם כי עוד רחוק היום בו יוכלו לנוח על עליהם. האופרה שהופיעה בפאוסט, מלבד האורח הצרפתי, היא מסגרת שעוד יש למלאה במאמץ גדול, בכוחות נוספים.

אילו שלט מפיסטו בעולם כפי ששלט באולם, היה המצב ביקום רע מאד. בהופעתו הנהדרת, בבסחוננו העצמי השופע, בחינוכו האופראי המושלם ובקולו המצויץ, היתה מעין להקה-שלישית, שישבה על צד אחד של הנהר, בעוד שכל שאר הזמרים ניסו לשוא לעלות במשותף על משקל הסגולה. כך השיג את הצלחת הערב, והטיל באותה שעה צל על הכוחות המקומיים.

פאוסט הוא סיפור-האהבה השני בפרסומו בעולם. לכן קצת נפגמה ההצגה שהיתה בנויה על זוג שלא שייכנו ביותר בתמונת האהבה. מרגריטה (מטילדה בן-נר) היתה חלשה כמאהבת, השתפרה בתמונת ה"טראגיות. כאשר קורא הקול השמימי בסוף, בניגוד לדעת השטן, שהיא "ניצולה", הוא יכול היה להיות גם קולו של מבקר אופראי. פאוסט עצמו (יעקב זיידן) היה חיוור למדי, על אף יכולתו השישית. לעתים היה נזמה לקהל כי עיקר תפקידו היה לקרוא לעבר השטן: "הסתלק!"

בחן של הופעתה בלטה בעיקר אולי שוקן בתפקיד הקסן של האביר הצעיר ויבל. אישיותה המלככת מפצה במידה רבה על חוסר-העצמה של קולה הסוב. היתה זאת הצלחתה של אויס דה-פיליס כבמאית, שכל הסיודות השונים האלה של להקה בלתי-מונחה ובלתי-מנוגדת נשארו בכל זאת יחידה אחת, ללא דיסוננס.

הצלה של חסד. לקהל הישראלי פותח פאוסט אשנב אל מיטב היצירה התרבותית האירופית. בניגוד לפאוסט הכושל של הבימה, נותנת האופרה לפתוח רמו של הדרמה הכבירה, שהפכה לסמל הגשמה המערבית בכללה.

המור הוא כי עלילת-האהבה של פאוסט ומרגריטה, מרכז האופרה, היא יסוד צודק, ומיתר לגמרי, במחנהו של גיתה, המשמש לה יסוד. יבבורו של גיתה הגרמני הוא המדען השואף אל האוניסקון, והגואש מל-השיג את מטרותיו ללא עזרת כוחות על-טבעיים.

אחרי רומיאו ויוליה, שגם אותו הפך שארל פראנסואז גונו לאופרה. אסר גונו עצמו על שתי האופרות: "פאוסט היה זקן, אבל אני הייתי צעיר כשכתבתי את האופרה עליו. רומיאו הוא צעיר, אבל אני הייתי זקן כשכתבתי עליו." יש הסבורים כי האופרה השניה עולה אף על פאוסט. ביסוד האגדה כולה מונחת דמות אמיתית: נוכל ורופא-שארלאטן בשם דוקטור פאוסטוס, שחי בסוף ימי הביניים בגרמניה ועורר את חמת הכמרים כאשר העדיף את תורת-הרפואה על תורת-הדת.

ויבל (אולי שוקן) ומפיסטו (ג'ורג' ויאן) הופתח פה לשטן —

פאוסט (יעקב זיידן) ומרגריטה (מטילדה בן-נר) — סוּתם את פי הביקורת

טבעיים. הוא מוכר את נשמתו לשטן כדי להתעלות מעל למגבלות בן-התמותה. מטרותיו לא היתה דוקא לכבוש בתולה בעלת צמות בלונדיות, אלא את רוז הטבע, סוד היצירה. קיבוץ שדות-ים: מכתבה של חנה סנש, חברת קיבוץ אלמונית, שהתלוננה כי השופט הגרמני סימון, שרן אותה למחנה, מתכוון לבצע את פסק-הדין עוד לפני שמיעת ה"רעיון שהגיש... תוכנית חדשה" למעורבות התיאטרון כותבים חיים חפר ויו"ר נן זואי, כשלנגד אוזניהם ועיניהם תוכניתה של רביעית הפלטת. נושא התוכנית: התי"ר רות לישראל וממנה... בשדרש שפות הסבירו שחקני בצל ירוק את הופעתם, לאלפי עולים שהתאספו בקרית גת לחוות בהצגה 99- של כביסת הרש. נתמה הסבירה ב"צרפתית, אורי זוהר באידיש ונהג המונית של הלהקה, שגויס במיוחד למבצע זה, הסביר בערבית... מכתב דחוף, שהגיע השבוע לתיאטרון זירה, חתום בידי אחד מגיבורי ילקוט הכובים, הוזהר את הנהלת התיאטרון שלא לעשות צחוק משמו בהצגת הפינגאן. שתוצג בזירה בקרוב. שולח המכתב דרש לראות את הטקסט, לפני הצגת הבכורה... ארבעה פרי-סום הקציבה קרן התרבות אמריקה-ישראל לפסנתרנים וכנרים בני 17 עד 30, אשר ישתתפו בתחרות ארצית שתתקיים השנה בתערוכת העשור... עלמה בשק יהיה נושא שירו החדש של אריק לביא בזמן הקרוב. את המילים לבלאדה על הגושא ה"אקטואלי חיבר בן-ציון תומר, אריק עדיין מחפש מחבר למוסיקה... נשיא המ"ר דינה יהיה אורח הכבוד של תיאטרון זוטא, בהצגת ה"150 של המחזה אוסקאר, שתתקיים בירושלים. בעונה הבאה יציג התיאטרון הקסן, אך המצלמה, את הקומדיה ה"מקורית של יוסף הייבלום: ירח הדבש של פרופסור וואלטר... להקה בפירוק

הקהל הישראלי פותח אהבה. טבעיים. הוא מוכר את נשמתו לשטן כדי להתעלות מעל למגבלות בן-התמותה. מטרותיו לא היתה דוקא לכבוש בתולה בעלת צמות בלונדיות, אלא את רוז הטבע, סוד היצירה. קיבוץ שדות-ים: מכתבה של חנה סנש, חברת קיבוץ אלמונית, שהתלוננה כי השופט הגרמני סימון, שרן אותה למחנה, מתכוון לבצע את פסק-הדין עוד לפני שמיעת ה"רעיון שהגיש... תוכנית חדשה" למעורבות התיאטרון כותבים חיים חפר ויו"ר נן זואי, כשלנגד אוזניהם ועיניהם תוכניתה של רביעית הפלטת. נושא התוכנית: התי"ר רות לישראל וממנה... בשדרש שפות הסבירו שחקני בצל ירוק את הופעתם, לאלפי עולים שהתאספו בקרית גת לחוות בהצגה 99- של כביסת הרש. נתמה הסבירה ב"צרפתית, אורי זוהר באידיש ונהג המונית של הלהקה, שגויס במיוחד למבצע זה, הסביר בערבית... מכתב דחוף, שהגיע השבוע לתיאטרון זירה, חתום בידי אחד מגיבורי ילקוט הכובים, הוזהר את הנהלת התיאטרון שלא לעשות צחוק משמו בהצגת הפינגאן. שתוצג בזירה בקרוב. שולח המכתב דרש לראות את הטקסט, לפני הצגת הבכורה... ארבעה פרי-סום הקציבה קרן התרבות אמריקה-ישראל לפסנתרנים וכנרים בני 17 עד 30, אשר ישתתפו בתחרות ארצית שתתקיים השנה בתערוכת העשור... עלמה בשק יהיה נושא שירו החדש של אריק לביא בזמן הקרוב. את המילים לבלאדה על הגושא ה"אקטואלי חיבר בן-ציון תומר, אריק עדיין מחפש מחבר למוסיקה... נשיא המ"ר דינה יהיה אורח הכבוד של תיאטרון זוטא, בהצגת ה"150 של המחזה אוסקאר, שתתקיים בירושלים. בעונה הבאה יציג התיאטרון הקסן, אך המצלמה, את הקומדיה ה"מקורית של יוסף הייבלום: ירח הדבש של פרופסור וואלטר... להקה בפירוק

מאחורי הקלעים

אין כיסוי

בראשית יולי יתחיל השבוע הבמאי הי קילוס לחזור על קיסר ג'ונס, ממשיכים חברי הנהלה החדשה ואנשי הקולקסיב המחודש בדיונים על עתידו של התיאטרון. עד כה לא הצליחו גרשון פלוטקין, יוסף ידן ואורנה סורת להשיג הסכמה במשלחת מפורשת לכיסוי חובות התיאטרון ולכיסוי הגרעון המשוער לשנת התקציב החדשה. תומך חדש שנת' חסף לקאמרי, אחרי המהפכה בהנהלתו: מאיר חיסגאל, שהבטיח לגייס כמה רבבות לירות בארץ ובחוץ-לארץ... החזרה הגנרלית על המחזה יומנה של חנה טנש, התקיימה השבוע בהצלחה. מוסיקה מיוחדת להצגה חיבר הכנר יוסף קמינסקי, לשני שיריה של חנה טנש עצמה: אשרי הנפרוד וחחול וחס. בהצגת-הבכורה הרש-

הווי

השומר הזהיר

ב-תל-אביב, הוזמנו מאות נהגים מובי חרים לסכס הנח הזהיר בהיכל התרבות, גילו בצאתם כי כמעט לכל מכוניותיהם הוצמדו פתקי-קנס על חניה במקום אסור.

★ ★ ★

עבודת יעילה

ב-חיפה, אחרי שפקיד במדור המשק והנכסים של מנהלת הנמל זכה בפרס יעול, נעצר על-ידי המשטרה כחשוד ב"נסיון הברחה.

★ ★ ★

אחרי הגפרור

ב-כפר-צנח, אחרי שהתושבים הצליחו לכבות דליקה שפרצה בביתה של זיוה מקלף, ושהשמידה את כל ארון הבגדים, התברר כי הדליקה נגרמה על-ידי בנה בן ה-4 של הגברת מקלף, אשר גילה מישחק מקורי בגפרורים.

★ ★ ★

הפרט הקטן

ב-סאן פדרו, קליפורניה, הופיעו עשר רות חברי לשכות המסחר של לוס אנג'לוס לתחרות סירות, נאלצו לחזור לבתיהם, אחרי שהתברר להם כי האחראי על התחרות שכח להזמין את הסירות.

★ ★ ★

גורל גרוע ממוות

ב-צפת, אחרי שנפוצו שמועות כי בנות העיר תמכרונה נשיקות בנשף האמנים, הפגינה קבוצה של רבניות בפני ראש העיר, דרשה ממנו לבטל את הגזירה.

★ ★ ★

בלכל את האויב

ב-יוהנסבורג, פורסם ברשימת החברות החדשות שמה של חברה חדשה להלי-בשה, של אחד מיהודי העיר, חברת גנב וגזלן בערבון מוגבל.

★ ★ ★

כוח חמשיכה

ב-הרצליה, התלוננה תיירת מאנגליה בת 42, כי ברדתה לשפת-הים נטסל אליה צעיר שחזר אחריה, חילק מתמאות ליפיה ולמראה פניה הצעירים, לא פסק מל' החניף לה עד שנאלצה לברוח מפניו אל המים, גילתה בשובה כי הצעיר נעלם יחד עם ארנקיה.

★ ★ ★

על טעם זריח

ב-ארקנזס, ארצות-הברית, זכה בעל ל-תביעת גירושין מאשתו, אחרי שהוכיח כי אשתו הכריחה אותו לכבס את כביסת הבית ולבשל את ארוחת המשפחה, ושהיא שתקה במשך ימים שלמים, פתחה את פיה רק כדי לציין כי הוא מבשל רע מאד.

★ ★ ★

מחבת

ב-תל-אביב, הגישה צעירה תביעה משפטית נגד צעיר, שדרס אותה במכוני ניהו והבטיח לשאתה לאשה אם לא תגיש נגדו תביעת פיצויים, עזב אותה אחרי שחלף המועד החוקי להגשת תביעת הפי-צויים.

★ ★ ★

בזיכרון

ב-אלכסנדריה, מצרים, אחרי שארוסתו הקניטה אותו בדבר קוצר ראייתו, שלף גמיל אטרש אקדח מכיסו, ירה אל ארו-סו סתו פעמיים מטוח של 10 מטר, החטיא בשתי היריות.

עליון של העם הפלסטיני כולו. "אם היה מצליח במדינתו", קרא התובע, "לא היה כיום לעם הפלסטיני גוף מוסמך, שינהיג אותו במאבק."

כורם מוקיעים, אבל... שלוש פעמים במשך ניהול המשפט הארוך ביקש הנאשם את רשות הדיבור. בכל פעם הביע את תודתו לשלטונות המצריים, על כי נהגו עמו בהגינות מוחלטת והבטיחו לו את מלוא זכויותיו. סניגורו, קצין המשטרה בדר אלדין בסיסו, הצהיר אף הוא באוזן עתור נאים ורים: "בית הדין הצבאי נתן לנו את כל האפשרויות לנהל הגנה אמיתית". עד כמה ידעו תושבי עזה להעריך את הגינות השלטון המצרי, הוכיחו "יותר מ" 5000 מברקים של תושבי הרצועה, אשר הודו לממשל על עירנותו, ואיחלו לו שי תמיד יצליח ללכוד בוגדים. בני משפחת

דוגמנית גרמנית במונתה מצרית לחומר לבן במצב שחור, צבע ורוד

שחא עצמם מיהרו להצהיר על נאמנותם לרפובליקה הערבית המאוחדת ולהוקיע את קרובם הסוטה. ואילו בנו של הנאשם, הלומד באוניברסיטה האמריקאית בקהיר, שלח מכתב למושל עזה, בו הצהיר: "גודע לי בשאטניש על מעשהו של האיש אשר עד כה ראיתיו כאבי".

הפגנות הסלידה לא הותירו ספק, כי לגבי כל תושב הגוף של רצועת עזה, הרי סעדי אל-שוע מוקצה מחמת מאוס. וכאשר דנו אותו המצרים, לפני שבוע, למחת, נראה כאילו רק מילואו השופטים אחרי מבוקשם של משפחתו ובני-עירו.

אלא שהשבוע, כאשר התכנס בית-הגב-חיים הירדני בעמאן, לדון באיחודו עם בית-הנבחרים העיראקי, היה מונח בפני היושבים-ראש מיברק חתום בידי "מנהיגי הפליטים הפלסטיניים בעזה". היתה בו בקשה כי עמאן תתערב לטובת סעדי אל-שחא ותפעל למען תושבי הרצועה, "הנאנקים תחת העול המצרי".

זכרונות

זריקת הורמונים

באותו זמן שהעיתונות העברית הקדישה פינה להיום לפני עשר שנים, החל השבוע-עון הקהירי אל-חוצאור מפרסם סידרת זכרונות, תחת הכותרת "אחרי עשר שנים". כותב הסידרה, כמאל אל-דין חוסיין, איש מועצת ההפיקה המצרית, ידיו נגזלו ב-1948 עכו אל-נאצר, וחבר ממשלת-רעים. ב-1948 היה יו"באשי (סין) חוסיין קצין חיל התותחנים המצרי, כמו קצינים וחיללים מצריים

צפון אפריקה

פדרציה - קצת שווה

מדינאים צרפתיים, אשר הצליחו לשמור על מידה כלשהי של חוש המציאות, נטו בהדרגה לראות פתרון אחד לבעיית אלג'יריה: הקמת פדרציה עצמאית של טוניסיה, מארוקו ולג'יריה, אשר תהיה קשורה בטו חונית וכלכלית לצרפת. הם קיח כי רעיון זה יתקבל עם הזמן על דעת הקהל הצרפתי. אולם את חשבונם עשו בלי הגורמים והמתישבים באלג'יריה.

ברבאט, טוניס וחצי-הריסר נקודות-פיקוד של המורדים באלג'יריה עצמה, היה ברור כי תפיסת השלטון על-ידי הגנרל זאק מאסי ונחתינו הביא בעקבותיה החמרה קיצונית של המלחמה באלג'יריה. דבר אחר היה ברור לא פחות: המלחמה עלולה לשוב ולהתלקח גם בשתי המדינות שהספיקו להשיג תחור - מרוקו וטוניסיה.

החששות התאשרו כמעט מיד. שבוע ימים בלבד אחרי ההפיקה באלג'יר, התפתח קרב רציני במבואות עיר הגבול הטוניסית רמא-דה. כוחות צרפתיים, אשר חצו את הגבול בפעולה נגד לוחמים אלג'יריים, נתקלו במח-סום טוניסי, שחסם את הדרך לעיר. כעבור שעה קלה נכנסו לפעולה מפציצים ומטוסי-קרב צרפתיים.

"עמדת-כוח". גם במארוקו, אשר מל-כה ביקש עד כה להישאר נייטרלי במלחמת אלג'יריה, נתגלו האותות הראשונים של הפיכת הגנרלים. טור משורייני של הצבא הצרפתי נע דרך העיר אוג'דה, בכיוון הגבול מרוקו-אלג'יריה בדרום. היה ברור כי הצבא הצרפתי במרוקו יכנס אף הוא לפעולה נגד מורדי אלג'יריה. המלך דרש מיד את פינוי כל הכוחות הצרפתיים, כי גם בהיותו ידיו נייטרלי, לא יכול היה להרשות שארצו תשי מש בסיס לפעולה נגד האלג'יריים.

לקראת איוו מטרה חתרו אדוניה החודשים של אלג'יריה: מתוך התפרצויות-זעם קוד-מות, ומתוך הצהרות של דה-גול בחודשים האחרונים, הסתבר כי גם הצנחנים דוגלים ברעיון של פדרציה מגרבית, אשר תהיה קשורה לצרפת. אלא שהפדרציה של הגנרלים שונה במקצת מזו שציינו לגנרל עיניהם המדינאים המתקדמים יותר.

תהיה זו פדרציה של מדינות התלויות תלות מוחלטת בצרפת, ואשר עצמאותה תהיה על גבי הנייר בלבד. "אנו מוכנים למשא ומתן", הכריז הגנרל ראוול סלאן, "אולם משאומתן מתוך עמדת-כוח". כלומר: אחרי שיכניעו במרחק-דמים את המרד האל-ג'ירי, ואולי גם את מרוקו וטוניסיה.

מוות לרובבות. לרשות הגנרלים עמדו, לפחות, האמצעים המיידים לפעולה צבאית מרוכזת, בעלת מימד-ענק. כיום מרוכזים באלג'יריה חצי מיליון חיילים; במרוקו 40 אלף חיילים; בטוניסיה 20 אלף.

מול העוצמה הצרפתית מתייצבים: באל-ג'יריה כ-30 אלף לוחמים סדירים-למחצה, מצויידים בנשק קל; במרוקו צבא מאומן, בן 50 אלף חיילים, מצויד גם בנשק כבד ובי-שריון; בטוניסיה צבא זעום בן 5000 איש, מצויד בעיקר בנשק קל.

בסוף השבוע השני של מהפכת הגנרלים, נראה היה כי התמודדות תהיה בלתי-יגמ-נעת. התמודדות אשר תביא מות לרובבות ערבים - ולסכייה האחרונים של צרפת לשמור על קשר ידידותי כלשהו עם המגרב.

עזה

פסק-דין מוות

באולם ההצגות של בית-הספר התיכון פלסטין בעזה, הוצג במשך השבועות האחרונים מחזה עגום: פרק במלחמתו הנואשה, חסרת-ההנהגה, חסרת-ההגדרה וחסרת-היכר-לת של העם הערבי הפלסטיני המבוחר, על הבמה ישבו שלושה קצינים מצריים, כשי-מאחוריהם ניצבים שוטרים צבאיים מוזיינים. באולם ישבו כמה תריסרי צופים, ברובם בני עזה, עתונאים שהובאו במיוחד מקהיר, ושדרנים של קול ערב.

כל המבטים היו נעוצים בגבר אלגנטי בן 55, לבוש חליפה הדורה וחבוש טרבוש. היה זה סעדי אל-שחא, אשר הואשם בקשירת קשר נגד השלטון המצרי, לטובת ירדן.

סיפר העד הראשון: שחא נפגש בעמאן עם חאבס אל-מג'אלי, מי שהיה שר הבטחון הירדני, קיבל ממנו כסף תמורת הבטחה לפעול למען סיפוח הרצועה לירדן. "ראיתי אותם במו עיני מתחבקים ומתנשקים", נשבע. מטרת אל-שחא, כפי שהסתבר מיו"ב-ה-עדים, היתה למנוע הקמת המועצה המחוקקת בעזה, אשר הוצגה על-ידי המצרים כגוף

מעכשיו

10

דירות יוגרלו
בהגדלת השיכון
המיוחדת
מפעל הכיס
הכריה הקצולה 30.000

לסובלים מנשירת שערות וקרחות

טיפול מיוחד לפי שיטה חדשה ובעזרת מכשירים חדשים ביותר מאפשר

א. הפסקה מוחלטת של הנשירה
 ב. גידול של שער חדש

הטיפול הוא באחריות גמורה -
 במקרה של אי-הצלחה יוחזר הכסף
רובינים קוסמטיקום

בהנהלת מר א. רובין, ביוקוסמטיקאי מדופלם
 תל-אביב, רחוב פינסקר 2, טלפון 22128

לפני 20 שנה

נסעת בוודאי ברכבת לירוש-לים, וכמוני כמון... זכור לך שעברת בנוף מרהיב עין ושובה לב, בארץ עתיקת יומין, בחבל שבט יהודה, בקרבת ביתר, צרעה ואשתאול... הנוף לא השתנה - אך השתנו הזמנים ואתם גם השרות

במסילת ירושלים

היום הנך נוסע בנוחיות, במהירות ובמחירים שווים לכל נפש.

הקרונות והתחנות שופצו והוכ-נסו בהם שפורים לנוחיות קהל הנוסעים.

אוטובוס מס' 6 של "המק-שר" בירושלים מגיע עד שער תחנת הרכבת.

תמיד לשרותך,

הנהלת רכבת ישראל

סופרפון

סיפון-הסילון החדש

8 פוסות מייסודה משוכים. מלוי על-ידי בלון אחד

כום מודה - 10 פרי' להשיג בכל החנויות המובחרות בארץ

האפיף: אנגלו-אימפורטס בע"מ תל-אביב נחלת בנימין 52 ת.ד. 755 טל. 67696

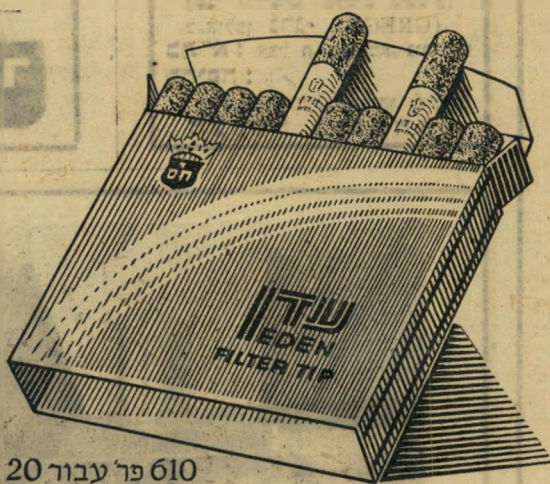
חשוב לנבחן בהסתדרות

שלח 2.200 ל"י ונשלח לך (לכל מקום בארץ) מולון למושגים בהנהלת חשבו-נות, מסחר ופקידות כללית עם דוגמאות. ובתוספת "תרגילי יומן" מעניינים - עזרה גדולה בבחינות ההסתדרות.

במכון שקספיר תל-אביב, אבן גבירול 150, טלפון 28322

אני מעשן את ה"עדן" שלי שנים רבות.
הפילטר הוא טוב – הטעם נפלא. "עדן"
היתה סיגרית הפילטר הראשונה בישראל.
אתה תעדיף אותה – וכן גם חבריך.

610 פר עבור 20

החברה הישראלית לסיגריות בע"מ

E 109

אחרים, קיבל חופשה מהצבא, לבש מדי
פידאי ויצא ללחום בצד ערביי פלסטין, לפני
הפלישה המצרית הרשמית ב-15 במאי.
בין השאר, סיפר הקצין הפידאי כיצד לכרו
הלוחמים הערביים הבלתי-סדורים 18 משורי-
ינים יהודים ליד כפר דרום. אולם מאחר
שבאותה תקופה שכב חוסיין עצמו פצוע
בבית-חולים, יכול היה לתאר את הפעולה
בקחים כלליים בלבד. בכל זאת לא נשאר ה-
שבועון חייב לקוראיו: כעבור שבוע פירסם
מכתב שהגיע אליו מאחד הפידאיות, אשר
השתתף באותה פעולה, ובו פרטים מלאים.
בסידרת זכרונות, אשר עם כל רצונו ה-
טוב של המחבר, יכלה רק לספר על נצחור
נות מופקקים ועל תבוסות מידי אויב ש-
נופח ללא הכר, היה מכתבו של הפידאי ה-
אלמוני וריקת-הורמונים ברוכה לגבריותם
של הלוחמים המובסים.

סיפור של בדואי. כתב הלוחם: "ב-
אותו יום הופתענו עליידי שקט מוחלט של
תותחי האויב. כל אחד שאל את עצמו: מה
קרה ליהודים?"

את התשובה הביא בדואי צנום. "אני
תושב הסביבה", הודיע, "הייתי בקירבת ה-
עמדות היהודיות וגיליתי שהתחמושת של-
הם אזלה. אם תקיפו אותם מיד, לא יוכלו
להתנגד." להוכחת דבריו צעד וקופות אל
תוך שטח ההפקר, חזר לעמדות המצריות
מבלי שאנשי כפר דרום יפתחו עליו באש.
בו במקום יצאה פלוגת פידאיות להסתע-
רות על המשק. אלא שבהגיעם לטווח-יירה
נות, פתחו עליהם המגינים באש תופת. רבים
נהרגו במקום. שני פידאיות, אשר הביגו כי
הבדואי הפיל אותם בפח, מצאו אותו מת-
חבא במערה. הם סחבו אותו לבסיסם, כמעט
ושיסעוהו לגורים. רק הודות להתערבותו
של קצין, ניצל האיש ממחת.

מלכודת לשריון. הבדואי הודה כי
היגו מרגל הפועל בשורות היהודים, "תמורת
30 לירות לחודש". אחרי הספת-מוסר, הת-
בייש האיש במעשיו, הסכים לעשות משהו
למען אחיו הפלסטינים. המשהו: להעביר
הודעה למפקדת "הכנופיות הציוניות", שלא
ידעה עדיין על לכידתו, כי מגיני כפר דרום
נמצאים במצב קשה וכי הם מבקשים תג-
בורת. מועד העברת התגבורת: למחרת, ב-
שעה 12 בצהריים.

למחרת, ב-12 בדיוק, הופיעו 18 משורי-
ינים עבריים. הפידאיות נתנו להם להתקדם,
וכאשר נסעו כולם בשורה עורפית בכביש,
פתחו עליהם באש מן המארב. תותח אחד
פגע במשוריין הראשון, תותח שני במשוריין
האחרון. כל הטור נעצר. 45 הלוחמים ה-
עבריים שניסו לקפוץ החוצה, נהרגו כולם.
סיים כותב המכתב: "היה זה הנצחון ה-
יפה ביותר במלחמת פלסטין."

מצרים

אריג החלומות

מכל מאה לירות הנכנסות למצרים מ-
יצוא, 90 לירות הן תמורת כותנה. ביציבות
המחירים של מוצר זה בעולם, ובדרישה
לכמויות גדולות והולכות, תלוי מצבה הכל-
כלי של מצרים. אם האמריקאים מוכרים
בשוק האירופי חלק מעודפייה העצומים של
כותנה, שורר אבל בבורסה של אלכסנדריה.
על כן, כאשר מכרה מצרים מראש את
רוב יכול הכותנה שלה לשנתיים הבאות
לרוסים, תמורת משלוחי הנשק, שמחו סוחריו
מצרים. נדמה היה להם כי שוב לא תהיה
בעיה לשחק את הכמות הנותנת, בשחקים
שהיו רגילים לבלוע את כל היכול המצרי.
ואו, החלו הרוסים מוכרים את הכותנה
המצרית, במחירים נמוכים מהמצרים. בורסת
אלכסנדריה עמדה שוב בפני משבר.

אך בעתונות המצרית אין בעיית הכותנה
נשקפת בצורה כה שחורה. להיפך: המוצר
הלבן מצויר בצבעים חרודים ועליונים. אין
כמעט יום החולף, מבלי שעתון אחד או
יותר יפרסמו צילומים של יפהפיות משג-
עות, ומתחתן הכותרת: "הן לובשות כותנה
מצרית". אלה הן דוגמניות, המציגות את
גזרתן בביתני התערוכה התמידית למוצרי
כותנה, אשר הוקמו לפני חודשים בקהיר.

קבוצות של דוגמניות מארצות שונות מו-
פיעות שם בקביעות, בשמלות שנתפרו על-
ידי גדולי אמני השמלה ברחבי העולם. יפה-
פיות גרמניות, צרפתיות, רוסיט ופילן
סיניות (עממיות) הראו אלפי צופים משלמי
כרטיסים מה אפשר לעשות בכותנה המצרית.

כתב על כך אחר טאעה, במאמר המופנה
לאשה המצרית: "הן לובשות שמלת שק, או
שמלת חבית, או שמלת קוקטייל קצרה מל-
פנים וארוכה מאחור; הן מתעטפות בחולצה
ומכנסיים או במעיל טראפז שנוצרו בדמיון
המשוגע של אבני המערב. אבל החומר, ש-
ממנו תפורים כל החלומות האלה, הוא
מצרי. לבשי אותו בגאווה."

בגמר עונת החורף שטפו את
בגדי הצמר הלבנים
ב"ביבי וויט"
בכדי שתמצאו אותם לבנים
כשלא לקראת החורף הבא.

להשיג
בבתי-מרקחת
ופרפומריות

מוצר להלבנת צמר, משי טבעי
וניילון אשר הצהיבו. מחזיר
לצמר, משי וניילון את צבעם
המקורי. איננו מכבס
אלא מלביין בלבד!

sharon

SHARON CHEMICAL WORKS LTD.

"שרון" מפעלים כימיים בע"מ

תקציב

חזיר כשר

אותה חלחלה, האוחזת ביהודי אדוק לי-משמע השם חזיר, מרטיטה את מנהלי קול ישראל למשמע המונח רדיו מסחרי. ויש להם סיבות טובות לכך: שרות שידור, שיהיה מבוסס על מכירת תוכניותיה, היה משמס את הקרקע מתחת לרגליהם. אולם במציאות הפוליטית הישראלית יכור לים גם היהודי האדוק וגם מנהלי קול ישראל לחיות ללא מורא. מי שמגן על הראשון בפני הכשרת החזיר, מגן על האחרים מפני דריסת רגל לשידור המסחרי. **אליה וקוץ.** השבוע היה דומה כי חלה מהפכה במצב. אם כי איש לא ניסה להכשיר את החזיר, הרי שמנהלי קול ישראל עצמם עמלו קשה להכניס את הרדיו הי-מסחרי למילון המושגים של האזרח הישראלי. ובניגוד לכל מבצע דומה אחר של קול ישראל, היו לזה סיכויים להצלחה. מחולל המפנה: מנהל תערוכת העשור, המהנדס יצחק רול. הצעתו: קול ישראל יקדיש שעה מיוחדת לשידור מן התערוכה, יודיע מראש את שמות המממנים של הי-תוכנית. משרדים מיוחדים, כשלושה בסירה אחת, ישודרו אף הם מאולמי התערוכה, ימומנו על-ידי תעשיינים ממשותפים. הקוץ באליה: קול ישראל יהיה האחראי היחיד לתוכן המשרדים ואיכותם.

תוכניות

אופרה בגרוש

חזרה-המתנה הצר של אולם האופרה בתיאטרון, היה גרוש בתלבושות ערב גור צוות. 800 מוזמנים ציפו למאורע: הפתיחה הרשמית של האופרה הישראלית. ליד המקלט ציפה לאותו טכס המאזין הישראלי. קול ישראל הקדיש את תוכניות מוצאי חג השבועות להעברה חיה של ביצוע הבכורה של האופרה פאוסט. אך בניגוד ל-800 המוזמנים הנכבדים יותר, אוכזב מאזין הרדיו לחלוטין.

סיכון בדתי ידוע. התקלה הראשונה אירעה כבר בפתיחה. בגלל תיאום לקוי בי-לוח המונים, חלה התפסקה לשידור החדשות של השעה תשע במחצית המערכה הראשונה. הקטע שהושמע שב ושוודר מפרט ההקלטה, בהפסקה שבאה לאחר מכן. אולם כששב הטכנאי והעביר את המיקרופון לבמה, הת-ברר כי המערכה השנייה כבר היתה בעי-צומה. גם מעבירת הטכס, מרים תמיר, שסבלה מהפסקות גדולות מהצפוי, לא יכלה למלא את השידור בחומר שהוכן מראש. התוצאה: חללים רבים של שטס. שותף אחר לפגעי קול ישראל: חברת החשמל, שפעמיים משך המישור גרמה לי-תקלות טכניות. אולם גראה כי עיקר האשמה רבץ על שכמם של המתכננים: בניגוד לכל נוהג מקובל בעולם, הסכימו מתכננים אלה להעביר אופרה חיה מעל גלי האתר, מבצע שאף שירות שידור אחר לא הסתכן בו מעולם.

תדרוך

המשרדים המפורסמים מסה עשויים להיות בעלי ענין. שינויים אפשריים.

● **מיניאטורות היסטוריות גיאר גרפיות** (קול ישראל, יום ד', 20.00) — דינון (דושו של פסוק) חוזר אל גלי האתר, בתוכנית מלל של דמויות בהיסטוריה. ● **קול אחד ואחד** (קול ישראל, יום ד', 21.30) — המשך הסדרה: זוגות מער-רבים. תימני קשיש, בעל ליד גשים, מגלה דעתו בנידון; פיסר פרי מראין זוג מער-רב: אברהם גיניו (ספרדי) ואשתו ונה בן-ארי (גרמניה).

● **אשר הצדק איתם** (קול ישראל, יום ב', 21.30) — יצירתו של אלבר קאמי, בתרגומה של נחמה הנדל. עיבוד ובימוי: מיכאל אוהד.

המאזין הזהיר לא ייפתח את מקלטו בתאריכים ובשעות המפורסמים מסה, 19 ייסב בגלי השעמוס.

● **בעולמה של ספרות** (קול יש-ראל, יום ה', 22.15) — ספריו של ר' אלתר דרויאנוב, מלקט הבדיחות היהודי, ישמשו, לראשונה, כתרגום יעלה לגודי שניה.

● **ישראל במשפחת העמים** (קול ישראל, יום ו', 20.10) — תוכנית נוספת לעשור: כיצד מצא משה שרת את מקומו במשפחת העמים, עם תוספות ושינויים.

תמונה

(המשך מעמוד 7)

בית'אש רצה בחברת נחושת עצמאית, בודנקין רצה במפעל כפוף למרות. החזק הפועל של חברת מחצבי-ישראל ומועצת המנהלים קיבלו את דעתו של בודנקין, ובהחלטתם למנות את ברוך עמיר מנהל הדריישראל, למשרת מנהל תמנע קבעו: "מר עמיר יהיה אחראי בפני החזק הפועל של מחצבי ישראל באמצעות המנהל הכללי של החברה, אליעזר בודנקין".

ההיכוח הסתיים. אחרי שהושקעו למעלה מ-25 מליון ל"י במפעל, שאם היה מתנהל כראוי בעזרת הנהלה מקומית ומנהלה מצומצמת אספר היה לחסוך בו מליונים רבים, ובזמן בו ארעו התקלות הראשונות, הגיע עמיר, לשעבר אלוף-משנה בחיל-הים וממנהלי תה"ל, למפעל. הוא ביקר בו כמה פעמים, החליף דברים עם פועליו ומנהליו — והודיע על התפטרותו. "עמיר דרש להיות אימפ-ראטור", אמר בודנקין.

השליט האמיתי באימפריה של מחצבי-ישראל, שהתמוססה עוד לפני שהפכה ממלכה פשוטה, נשאר אליעזר בודנקין. כשהוא נעזר בשני עוזרים מוכשרים, מהנדס המכרות הארי סאנדלר ומהנדס השירותים והאחזקה פנחס מוזס, המשיך לנהל את תמנע ומחצבי-ישראל בעת ובצוניה אחת, כשהוא בורר היטב מרשימת מועמדים קצרה מנהל מת-אים למפעל, שיסיים להיות תחת מרותו ותסותו הבלעדית של הקיסר הבלתי-מוכתר במכרות שלמה.

★ ★ ★

הנבואות התממשו

צורת פיסוריו של מאיר בית'אש היא אופיינית למצבו של מפעל הנהגות בתמנע. בי"ז לאפריל השנה, קיבל בית'אש מכתב דחוף, שנחתם בי"ז למרס ביד יצחק וילנצ'יק, יושב-ראש מועצת המנהלים של מחצבי-ישראל. במכתב נאמר לו, כי "ההקמה במפעל נסתיימה" וכי מאחר ונת-קבל לעבודה כ"מנהל ההקמה", הרי הוא מפורס מעבודתו החל מהאחד באפריל. למרות שההקמה נסתיימה, הודיע וילנצ'יק לבית'אש כי מהאחד לאפריל ועד לראשון באוקטובר, ימשיך לשמש כ"יועץ" במפעל הנהגות. שבועות אחדים אחרי פיסוריו של בית'אש, לא הוזמן היועץ כדי לשאול בעצמו או בדעתו.

כאשר פוטר בית'אש, לא ידעו עוד מנה-לי מחצבי ישראל מה הם עתידים לספר כע-בור שבועות אחדים, לכשיתגלו התקלות, בחרי-חדרים ו"לא לפרסום". הם לא ידעו כי יאלצו להטיל הכל, אמנם ברמו ובחצי מה, על שכמו של בית'אש. מבלי לראות את הנוהל, ציד יצחק וילנצ'יק את מנהל ה-הקמה היוצא במכתב תודה נלהב ובמכתב-לחי, בו הוא מסיר מעליו את האחריות לי-הקמה המפעל כולו — כנראה כדי שבי-אש לא יוכל לטעון בעתיד כי הוא שבנה והקים את תמנע.

במכתבו, הסביר וילנצ'יק לבית'אש, כי למעשה היה זה שמעון ישי, מהנדס מחצבי ישראל, האיש שתיכנן את המפעל; המה-דסים האמריקאיים והגרמנים הם שביצעו את ההקמה; ואליעזר בודנקין האיש שעמד בי-ראשו. בית'אש עצמו נצטייר מתוך מכתבו של וילנצ'יק כפקיד קטן וחסר סמכויות.

בית'אש עזב את המפעל, כשאזהרות פועליו למשרד-הפיתוח ומחצבי-ישראל מת-פרסמות בכל התחומים: "מפעל הנהגות יהפך לסדום חדשה".

הנבואות והזהרות התממשו תוך זמן קצר מאוד. מנהלי מחצבי ישראל, אשר בזכו מליונים במינהלה מנופחת חסרת כל תכלית, ובשלטון שרר חוסר תועלת ומטרה, קצרו את מה שורעו. מה שלא יכול היה להרשות לעצמו בעל-הון פרטי, יכלו לעשות מנהלי חברה ממשלתית, שעשו במליונים שהופקדו ברשותם ובאחריותם ככסף שאין עליו בעלים. מטעמים פוליטיים מובנים, לא יכלו גם מנהלי משרד הפיתוח המספמי לגלות את האמת, אחרי שגיבו במשך שנים ארוכות את מנהלי החברה.

כדי להקטין את הנוק, בשר של עשרת אלפים לירות ליום ורבות לירות במטבע קשה בתודע, החליט בודנקין לפעול בדרך מקורית: לא להתפסק בפיטוריו העובדים הבלתי-מקצועיים לתקופת הפסקת העבודה, כי אם גם לקצץ בתנאי העבודה של הפוע-לים המקצועיים, שנאספו לעבודה במפעל בעמל רב מאוד, מכל חלקי הארץ.

התוצאה הבלתי-נמנעת: הפועלים, המ-מורמרים עדיין מפיטוריו של בית'אש וממדיניותו הוד החזקה של המנהל החדש, איבדו את המוראל לגמרי. מחנה תמנע הפך לקיבוץ של פועלים נרגזים וממורמרים.

עיונות

הויכוח עדיין נטוש אם העיפות הכרו-נית היא תופעה פיסית או פסיכולוגית. כך או כך, קשה עלייך עבודת הכית ובפרט בקיץ המתקרב, ולא כל עקרת בית יכולה להרשות לעצמה עזרה בבית לעבודות הקשות. **כביסה ונקיון הבית.** למזלן של עקרות הבית עומד לרשותן ה"קוץ", אבקת הכביסה הידועה יפה לעקרות הבית. אבקת הכביסה המכנסת ב-עצמה עבודה את כביסתך ועומדת תחת השגחת המכון הממשלתי בירושלים.

את הרתחי מים — השאר יעשה "קוץ" מוצר חדש של "קוץ" — "ש"מ"ו — למקסטי"ל" להשיג בכל מכולת לחשי, צמר ונילון

אין כביסת "כבס — ולבש" בלי ה"ש"מ"ו לטקסטיל" — החדש

למיב מספיק השם "קוץ"!!

פקידים!

תלמידים! סטודנטים! הרשמו עוד היום לקורס קיץ לי-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

(שני חודשים, פעמים בשבוע) ב"אולפן גרג" (GREGG). בת"א: אל ח. בריקמא, גורדון 5 בחיפה:

בייס "במעלה", שמריהו ליון 30 הצלחה מובטחת!

צבעו את בגדי-הים הישן אצל קשת — ותקבלו

קשת-3

מחודש ויפה בצבעים העומדים בפני מי יס.

פרטים בכל סניפיו.

קשת מוקה וצובעת

דרושה דירת-חדר

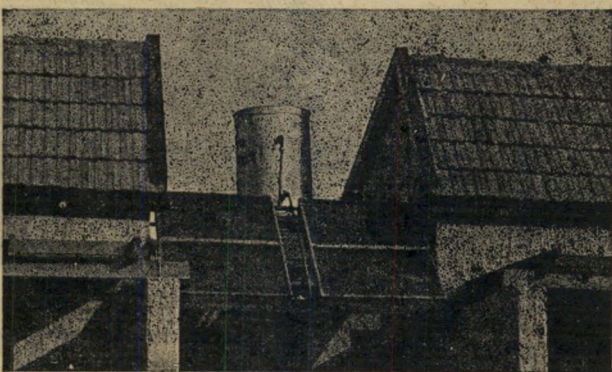
לעתונאי צעיר בצפון או מרכז תל-אביב, רצוי דירת גג, וב-שכר-דירה חודשי. לפנות: ת. ד. 136, תל-אביב.

היודע אתה לכוון שיעור?

אס"כ הנך יודע גם לצלם! עם סיסמה זו, כבש "קודק" את העולם. עם מצלמה של פוטורנגר קל יותר לצלם, הוכח בעצמך! לך ל —

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלונות 30

- ★ החברה עם שש שנים נסיון.
- ★ אלפי דודים בשימוש בכל הארץ.
- ★ אחריות לחמש שנים.
- ★ מתקנים ביתיים מ-395 ל"י.
- ★ מתקנים תעשייתיים עד 500 ל"יטר.
- ★ הרכבה על-ידי מומחים.
- ★ שירות בכל הארץ.

מנה עוד היום ותקבל חוברת הסברה חינם במשרדינו:

תל-אביב: רח' הירקון 325, ת. ד. 6004, טלפון 21357.
חיפה: דודי שמש בע"מ, רח' המגנים 48, ת. ד. 201, טלפון 4000.

קרית-ביאליק: אלכסנדר דץ, רחוב קרן היסוד 29.
ירושלים: מ. פוזן, רח' בנימין מטודלה 29, טל. 4143.

דוודי שמש בע"מ מירומית-אולימפיה

שר האוצר לוי אשכול הוכיח השבוע, כי הוא נחון בכורשר המצאה לא רק בשטח המיסים החדשים אלא גם בשטח המילים החדשות. בשעה שהשיב לשאלתה בכנסת, המציא אשכול מונח חדש בעברית. אמר הוא: כשם שיכולה להיות סחבת, כך יכולה להיות גם טענת אנשים טוענים, בין שיש יסוד לסענותיהם ובין שאין... בין המצאת מילים להמצאת מיסים גילה שר האוצר עובדה מעניינת: ההוצאות הכרוכות בהנהלת חשבונות של משרדי הממשלה, עד לסכום של פרוטה — כלומר: רישום שלוש טורים של ספרות אחרי הלירה השלימה — מצטברות למאות אלפי לירות בשנה... המשורר האידיוטי איציק מאנגר, שבא לביקור בארץ, קבע את בסיסו בקפה כסית, למרות שתושב קבע אחר של אותו קפה, נתן אלתרמן, מסרב לדבר עמו משוב ועד רע. אחד ה' עתונאים שהביא למאגר את ספר שיריו לחתימה הופתע למצוא בו, נוסף להקדשה ותיקוני גימטריה שמאגר עצמו ערך בגוף הספר, גם מחיקה. מאגר מחק את שם אחד מידידיו לשעבר, לו הוקדש אחד ה' שירים באותו ספר... בעת ביקור העורכים הכלכליים של העתונות הישראלית, שנערך השבוע במפעלי הנחושת בתמנע, שפע מנהל משרד הפיתוח מנחם באדר פגיעות אשיות לא עדינות ביותר. על הידיעה בהבוקר, שסיפרה כי הורדת מש' סחתו של מנהל מחבבי ישראל אליעזר בורנשטיין לאילת עלתה 5000 ל"ה, אמר באדר: כנראה שהאסס שכתב את הידיעה הוסיף את עצמו ל-500 ל"ה. על יאיר קוטלר, כתב הארץ שתקף את תמנע ב' סידור רשימותיו, אמר באדר: הוא התפס משמו: במקום להאיר הוא מחשיך... הצייר הישראלי שמעון צבר שחור לפני זמן קצר מסור ארון באירופה ובאפריקה, הביא באמתחתו רישות שלום לכבית ל' פרופסור מרמין בוכר, מוסר רישות השלום הוא רוסא הגיוגל דיר אלברט שוויצר, שביקש למסור לבוכר כי הוא מהרהר בו מפעם לפעם.

★ ★ ★
רק שלושה חצבינו

ידיעה שהרעשה את חוגי המשק הישראלי לאחרונה: ד"ר אוסוולד מורצקי (58), ממייסדי מפעל השימורים פרימן, מכר את חלקו בבית-החרושת במחיר חצי מיליון ל"ה, עבר לתקופה בלתי-מוגבלת לחורף לארץ... בועית מפא"י הוצע מנהל משרד הבטחון שמעון פרס לנשיאות הועידה, הוא קיבל בסך הכל שלושה חצבינו מתוך 30... בהתנגדו להערכות השליליות

זמרת-אורחת טיולר
לטורן: אני עדיין אוהבת...

להן זכה יחזקאל סחר, עם סילוקו מ' תפקידו כמפקח כללי של המשטרה, סיפר ח' חרות ויחנן באדר סיפור על יהודי עשיר מקראקוב, שמת בוינה והוחזר ל' עירו להלויה. גבאי העיר ישבו וחיפשו עובדה חיובית אחת שאפשר יהיה לציגה לזכותו בהספד. אחרי שהתלבטו שעות מבלי למצוא שום מעלה בנפטר, היה לאחד מהם רעיון גואל. הוא הציע לומר: "אבל בניו של המנוח גרוועים ממנו"... ימים מעטים לפני שנפתח מסך האופרה החדשה, נחלקה איריס דה-פיליפ בהתרגשותה בפועל שנשא שק מלט בבנין הבלתי-גמור. הפועל ביקש סליחה, אולם דה-פיליפ רק חיכה, הצביעה על כתמי המלט ואמרה: "גם זהו חלק מן האופרה"... כשרון הסתגלות אחר גילתה מרידן טיילר, זמרת הסופרן הצעירה לידת רומניה, ש' הוזמנה מניו-יורק כדי להופיע באופרה דון פאסקואלה לזוניצלי. כאשר פגשה לראשונה עתונאים ישראליים, ואלה בשמעם כי למדה עברית ביקשו ממנה לומר משפט עב' רי, אמרה מרידן: "אני עדיין אוהבת את בעלי". מסתבר שלמדה משפט זה במיוחד, כדי להשיב לצעיר טורדני שהציע לה פגישה

בשדה התעופה... זמר אופראי אחר שהצליח להתל באנשים היה אברהם וילי קומירסקי. כאשר ביקר במלון הנשיא אשר בירושלים חשב אותו מנהל ה' מלון חיים שיק לזמר-אורח מן האופרה הצרפתית. שיק התחזה כי הזמר האורח מיטיב לשיר מכל הזמריים שמע בארץ. וכשנשאל מה דעתו על וילקומירסקי, ענה: "הוא זמר טוב, אבל לא כמוך"... תיאטרון סמבטיון, שאף לפני זמן קצר הופיע כמנן האמנים ב' פרשת יעל ישי, זכה שוב להצגת סכסוך אמנים, בה הוא מופיע הפעם בתפקיד המוסד המגזל. המדובר הוא בשחקנית-הזמרת שרה בני-בנישתי. שרה הוזקה ל' הצגת זלמן יש לו משקפיים יומיים לפני הצגת הבכורה. היא לא הספיקה לחתום על חוזה לתנאי הופעה, אולם כעבור 18 הצגות התברר לה כי מה שהתיאטרון מציע לה אינו מודעה עם דרישותיה. היא דרשה 15 ל"ה להופעה, ואילו התיאטרון הציע לש' לש' לה רק 10 ל"ה, גם ל' ערב בו היא מופיעה פע' מיים. שרה מכחישה שדר' שה 100 ל"ה לערב, טוענת שפרשה מהתיאטרון רק מפני שלא שילמו לה את החוב המגיע לה, ולא משום סיבה אישית או מקצועית... זמרת יותר מאושרת היתה חנה אהרונ, שמאו חזרה לארץ היא נחה. בינתיים מסרה חנה כי בסכף שצברה בהופעותיה בחוץ-לארץ היא מתכוננת ל' כוש דירה חדשה להוריה. חנה הביאה עמה גם מספר תקליטים חדישים שהקליטה ב' צרפת ושנמכרו ברכבות. היא שרה בהם ב' צרפתית ואף שירי פלמנגו סודיים.

★ ★ ★
מי לא אטייר?

שורת ידיעות משמחות הגיעה השבוע מ' ישראלים הנמצאים בניכר. הזמרת הישראלית יפה ירקוני הופיעה בעצרת המונית, ש' נערכה בארמון שאיו בפאריז, לכבוד מדינת ישראל. ישראלים ששמעו את יפה שרה בהזדמנות זאת את באב אל וואד, טוענים כי היא הצליחה להויל דמעות מכל הנור' כחים. אולם אחרי הופעתה התאכזבה יפה קשה, כאשר איש מאנשי השגרירות היש' ראלית לא בא לקבל את פניה. כדי להשכיח את כעסה הלכה יפה לקברט מאד פאטאשו במונמרט, ובחברה מצומצמת פיומה כמה פיומונים בעברית. להפתעתה החל רוב הקהל מצטרף אליה בשירה. התברר שר' בס היו ישראלים או יהודים... מקרה מסוג אחר אירע לרקדנית כרמלה גולד' ברג, המופיעה לאחרונה בציריך שבשווייץ. בעת שערכה טיול בחוצות העיר חיפשה כרמלה צלם שיצלמה. להפתעתה נוכחה שבציריך אין כלל צלמי רחוב. כאשר ניס' תה לברר מדוע מותר בציריך לצלם רק בסטודיו, התברר כי לפני חודשים מספר עוד היו צלמי רחוב בעיר. אולם יום אחד צילם צלם כזה מנהל חברה מסחרית ידועה, שטייל בלחית מזכירתו, ושלה את התמונה לאשת המנהל. תושבי העיר ערכו משאל' עם והחליטו לאסור את הצילום ברחוב. משאל' עם אחר, שנערך בציריך, החליט להתיר את פתיחת מועדוני הלילה רק עד שעה 12 בלילה... מנהל תיאטרון זירה אברהם ("פגל הגדול") רשא, העורך גם הוא מסע באירופה עם קבוצת ישראלים המתעתדת להגיע למשחקי-הגמר של גביע העולם בכדורגל בשווקהולם, התאכזב גם הוא. בעת שרצו לערוך ביקור במוסד פאריזאי, שכל עובדותיו הן יהודיות, מצאו אותו סגור. היחידה שנותרה בבית היתה המנהלת, שמסרה להם: "כל העובדות נסעו לישראל לחג העשור"... ידיעות משמחות הגיעו גם מרפי גלסון מאילת. הודיע רפי: "קיבלתי מספר ירוק לגמל. אני מסדר בו בטן מזכוכית, כדי שהתירידים יוכלו לראות איך הוא מעלה גירה. את הגמל קיבלתי כפיצויים מקיבוץ יטבתה, אחרי שמכונת הקיבוץ דפקה את הביואיק 1938 שלי. הגמל אוכל רק סנדביצים מהשק"ם... הכונית המפורסמת ביותר בישראל, חברת להקת ברזיליאנה לשעבר אלדזה רה פולבה שהתאהבה בישראלי אריק פאר קר, חזרה לישראל. היא מוסיפה להתפרנס ממקצועה כרקדנית, מופיעה במועדון ה' לילה התל-אביבי חנינא באר.

6%
חסכוניותך

כתח חלבון
חסכון
פרס
בנק דיסקונט
לישראל
בע"מ

פסוקי השבוע

- רממב' לילשעבר משה דיין: "דבר מזויף, שבא במקום מטבע-של' אמת, הורס ואינו בונה!"
- העתונאי שמעון סאמט, אחרי שהזמר הצרפתי ג'ורג' ויאן העמיד בצל את שאר משתתפי האופרה פאוסט: "פעמיים הצילה צרפת את ישראל. פעם בסואץ ופעם בפאוסט!"
- כתב "מעריב" עמנואל פרת, בשעת סיור עתונאים במפעלי הנחושת המושבתים בתמנע: "מתי יתחילו להפיק תועלת במקום נחושת מן המפעל הזה?"
- מנהל משרד הפיתוח מנחם באדר, באותו סיור: "במקום שהמפעל יעבוד באופן תקין, פועלת באופן תקין הפעולה נגדנו."
- העתונאי יוסף נץ, על הידיעה כי הוקמה ועדה בינמשרדית לטיפול בעניני קבורה: "יותר פשוט למסור את זה למשרד הפיתוח. יש לו כבר נסיון בקבורת מיליונים."
- חבר הנהלת משלחת הספורט הישראלית למשחקי אסיה זלמן קליאוט, בשידור רדיו מטוקיו לישראל: "אל דאגה, לא נשכח אתכם, וכל מחשבותינו יהיו עליכם."
- הסופר יורם מטמור, על הפורץ הנוצץ: "לא כל מה שנוצץ — פורץ."
- העתונאי נתן דונביק, על החידושי שמואל רוון: "זה איש שחי כל הזמן בסימן שאלה."
- הפורץ הנוצץ ישראל בנציוני, בתשובה לשאלה מדוע נהג לפרוץ לדירות ללא עזרת אחרים: "בימים טרופים אלה קשה למצוא אדם ישר שאפשר לסמוך עליו כשותף."
- ח' חירות אסתר רזיאלינאור, בעת ויכוח בכנסת: "לאוניברסיטת תל-אביב מגיע תקציב, שלא במסגרת ג'ו-החיות או חוג חובבי שחמט ופנטומיה."
- מנהל משרד ראש הממשלה תרי קולק, בהתנצלו על שאחר לבוא למסיבה בבית סוקולוב: "אני מבקש סליחה על שאיחרתי, אבל הייתי צריך להשיג כסף בשביל ריחוק."

גס הן יודעות איד

"אני חושבת שרתי יכולה ללמוד משתי הגבירות האלה," כתבה הקוראת נורית אלדד חמת'גו, שצירפה את חולדות חייהן של שתי האחיות אביגיל וזו בידו ואן לאנדוס, הכותבות מדור של "מכתבים ל..." בעתונים אמריקאיים. אני, המכירה את רותי מאז נשכה פעם נחש והנחש המסכן מת מהרעלה, יכולה להעיד שאין לה מה ללמוד מהאחיות, כי אם להיפך. על כל פנים, הנה כמה דוגמאות מתוך מדוריהן של אביגיל ואן:

היא נשואה, אם וסבתא. הוא קורא לה אמאילה והיא קוראת לו אהוב לבי. את חושבת שזה בסדר?

★ ★ מצידו, זה בסדר. מה איכפת לך?

גבר שהוא 12 שנה מבוגר ממני מבקש את ידי, אבל שיחותיו תמיד חודרות לשאלה כמה כסף יש לי. ידידי הזהיר אותי שהוא סתם רמאי. אם דבר זה נכון, מדוע נשבע הוא שהוא מוכן לנשק את האדמה שאני צועדת עליה?

★ ★ הוא בוודאי חושב שיש בה אוצרות נפט.

זה זמן רב שאני מבלה עם אחד הרחוקים המבוקשים ביותר בעיר. אמש הוא אמר: "אני חושב שאנחנו צריכים כבר להתחתן או משהו," יש לך עצה?

★ ★ רק זאת: תגירי לו שאתם צריכים להתחתן — או שום דבר לא.

בני נשא אשה בינואר. כעבור חמישה חודשים ילדה לו בת בריאה ומפותחת, ששקלה שלושה קילו. היא אמרה שהתינוק נולד לפני הזמן. אמרי נא לי, האם יכול להיות שתינוק כה גדול ייחלד כל כך לפני הזמן.

★ ★ התינוק בא בזמן; היתונה היא שאיחרה.

מה עושים לגבר שהינו נשוי מזה 33 שנים ועדיין אינו יכול להימנע מלהתעסק עם נשים אחרות?

★ ★ חורגים אותו.

זה כבר שנתיים שאני הולך עם בחור, רה, ולא הצלחתי להוציא ממנה "כן".

★ ★ לאיזה משתי השאלות?

מכרה שלי אספה לביתה בחור יתום, כאשר היה בן 19. כיום הוא בן 30 והוא בת 60. הוא לא התחתן ואילו

העולם הבא

בעדיבת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של 10 לירות. הזוכה בפרס השבוע היא הקוראה נורית אלדד, רמת'גו.

מפה ומשם שומרי המאהל של המחלקה נמצאו מנמנים בשקיהשניה שלהם. מפקד המחלקה הטיל עליהם לשמור עם חגור קרב וקובע פלדה. העיר גיל: "כדי שיוכלו להרהר בכובד ראש במעשיהם." (יורם יוס טוב, צה"ל) ... המנהל נתן הוראות לכתבניתו החדשה. "ישנן שתי מלים אשר אינני רוצה שתשי תמשי בהן במשרד הזה," אמר. "אחת היא טיגופת והשניה היא יופי." הכתבנית: "מה הן שתי המלים?" (דבורה שוורץ, תל-אביב) ... בסרט שהציגו בשבוע שעבר נראה צנחן יורד, קובר את מצנחו בשלג ומסתלק. עדנה: "למה הוא קובר את המצנח?" אורי: "כדי שלא יגלו אותו." עדנה: "ואיך יחזור?" (גרשוני חרמשי, חצרים).

חמשיריים

בארץ של חופש ואור
נתפס רוצח נאור.
"אני פסיכומאט!"
הוא הצהיר כמשפט —
והוצא חיש מהר אל הדור.
לוי אברהם, ראשון-לציון

מעשה בקצב מעקיר
שפשט כבר עורות למכירה.
התבלבל רגע קט —
את עורו הוא פשט
ופש סרחונו אז בעיר.
ע. נאוי, מעברת נחלת-יהודה

טעות לעולם צודקת

אריק לביא, אחד משלושת המיתרים.
(למרחב)
אורי שיקה, חיפה
זו רה מי בכלל צריך אותם?
בפויה התיאטרון בו יוכל קהל ה-
מבקרים מבתי כלא שונים בארץ. (חרות)
ד. ש. צה"ל
משחקים ואסורים.
להוריה בית חרושת גדול מצמר גפן.
(מודעת שידוך בידיעות אחרונות)
מרדכי דן, תל-אביב
לא מבוסס נגד אהבה בוערת.
הריפובליקה הערבית המאוהבת. (הבוקר)
שלום דנון, חולון
כל חיבוק — מוות בטוח.

הערות-שוליים

כיצד אפשר להגדיר את המאורעות האחרונים בצרפת...

... במילה צרפתית אחת: מרד.

★ ★ ★

אחרי שהסובייטים הסכימו להצעה אמריקאית, שבאה כתגובה על הצעה סובייטית, אשר היא עצמה היתה תשובה להצעה אמריקאית על הגבלת ניסויים האטומיים, מציע עתה הנשיא אייזנהאואר לערוך ועידה סכנית...

... כל העניין. הוסף יותר ויותר למכניקומדיה.

★ ★ ★

תמנע הפכה סדום שניה...

... אחרי שאלוהים המטיר עליה בית-אש וחומצת גפרית.

ארבע קושיות

מדוע אוהבים אנשים לחיות בעבר?

מפני שהוצאות המחיה אז היו יותר נמוכות משל היום.

★
"טובי החוקרים יצאו לחקור בפרשה" כותבים העתונים.

ומה עושים החוקרים הגרועים?

★

מהו הרגל?

צעיר בעל גינונים, העומד באוטובוס ריק. (נחום לוי, גבעתיים)

★

מתי מותר לאשה לירוק בפני בעלה?

כששפמו בוער. (אברהם אלמקיס, בית-אלפא)

צברינו חמודים ועוקצנים

אשר ראה עומר את מכונית הלחם מגיעה למשק, שאל את אתי: "נכון שכאשר האוטו של הלחם בא אנחנו אומרים שלום עליכם?" כיסופים

★ ★ ★

פגלוש ילדות מכיתה א' משחקות בחתונה. האחת היא הכלה. הן שניה לבושה כחתן והשלישית ממל"א את תפקיד הרב. לאחר תפילה רבת'מלמולים קוראת הרב: "בחיגיות: ברוך אתה ה' אלוהינו, בורא פרי החתונה."

★ ★ ★

מי ראתה את יענקלה מוציא את הסולמות מדפנות המאן. פנתה אל אביה ושאלה בתציבכיו "אבא, למה יענקלה קורע את האופו?" גבים

"אהא — והיום ... אשתי ...
הגישה ... שוב ... גפילטע ... פיש!"

סרטים

חיה והאונס המבויים

נערת היום (מקסיס, תל-אביב: איי סליה) היא מלודרמה, אשר קרוב לודאי שלא היתה מועילת על הבד הישראלי לולא הופיעה בה בתפקיד ראשי חיה הררית, הישראלית הראשונה שזכתה לתפקיד ראשי בסרט זה.

זהו סרט בינוני בדרגה שלישית, המספר בסממנים נדושים עלילה נדושה, וירנה ליוז היא נערת-יוזרה, החושבת להתקדם בסולם ההצלחה בעזרת ביום אונס על ידי לא פחות מאשר שלושה גברים. מקרה כזה, אשר בעתונות הישראלית היה זוכה לכרוניקה של כמה שורות, זוכה משום מה בעתונות האיטלקית לפירסומת רבת. וירנה הופכת נערת היום, דוגמנית מצ' ליתה, נבחרת למלכת העתונות האיטלקית. אפילו לפרנציסקו מזלי לא היה ברור מי אשם בעובדה זו יותר — העתונות הצהובה או הנערה המושחתת. הוא אומר דברים בגנות שתייהן, אולם גם למשטרה האיטלקית אין מול אצל מזלי. אחרי שהמשטרה מוצאת שלושה גברים שכל ההוכחות מצביעות כי הם אונסיה של הדוגמנית והמלכה היפה והזהרת, אונסת המשטרה את האנוסה ל' זהות את אונסיה.

סמנרד בינלאומי. היחידה המר- ויחה מכל התסבוכת היא חיה הררית. מכיון שבעלה (סרג' רגיאני) חשוד באונס, מוטל עליה התפקיד של הוכחת צדקתה. חיה מופיעה בסרט כניגוד מוחלט לנערת-היוזרה

שחקניות הררי וליוזי ב"נערת היום" בלי איפור, על רמה

— ללא איפור, במעיל בלוי ופשוט, ובצילויים המדגישים את פשטותה.

למרות שקולה אינו אלא קול כפילה איטלקית, מצליחה היא לשכנע את נערת היום בהסברים רגשיים ובעניינים חודרות, להודות בכיום האונס. אולם יותר מזאת, מצליחה היא לשכנע את הצופה הישראלי כי על אף הופעת-בכורה בסרט ירו, הרי אם אינה עולה עדיין לדרגת כוכבת, אין חיה נופלת מהסטנדרד המקובל של שחקניות קולנוע בעולם.

יש מאין

שדוש דמויות של חווה (מגורבי, תל-אביב: ארצות-הברית) מתמרר להציג בפני הצופה מקרה קליני נדיר במדע הפסיכיאטריה, מקרה של אשה רגילה ממדינת ג'ורג'יה בארצות-הברית, שנתגלתה כבעלת אישיות אחת יותר מאשר היתה ל"ר בקיל. זהו הגברת אייב וייט, אשתו של נהג בחברת סלבוניה, עקרת-בית אפורה ואם לילדה, שבעלה מגלה כי היא מנהלת חיים כפולים כאשר קלת-דעת והוללת, פורנית ומטורפת. למר בית האסון, אין הבעל מגיב כשם שמגיבים בעולם אחרים במקרים דומים, אלא פונה לעזרתו של פסיכיאטר.

מאותו רגע ואילך אין הצופה יכול ל' החליט מי יותר מטורף ממי: האשה, (ג'ון ודוורט), אשר ברגע שקוראים לה אייב

בלאק במקום אייב וייט היא משנה את התנהגותה והבעת פניה; הפסיכיאטר (לי. ג'י. קוב), המאמין שהוא מגלה קליינטית יחידה סגולה; או יצרני הסרט, שהחליטו לבנות על שלד עלילה רעוע זה יצירה קולנועית.

בסופו של דבר, כשהפסיכיאטר מגלה אף אישיות שלישית בגברת וייט, ומפעיל את שלוש דמויותיה כאילו בלחיצת כפתור פשוט, טה, עלול הצופה, שטכניקה אנושית מעין זו אינה בתחום השגותיו, להכליל גם את עצמו בשורת המקרים הקליניים.

הכוכב החדש. גולי ג'ונסון, התסריטאי המפיק-הבמאי, מתאמץ מאד לשכנע את ה' צופה כי סיפור העלילה הוא מקרה שאירע באמת. מאחר שג'ונסון יכול להיעזר בספר שחיברו שני פסיכיאטרים על אותו נושא, קשה להתחכך עמו. אולם אפילו אם האישיות המשולשת היתה וחיתה, ברור שמה שמראה הסרט אינו מה שאירע לה.

ג'ון ודוורט, שתפקידה בסרט זה היה תפקידה הקולנועי הראשון, זכתה עבור משי' חקה זה בפרס האוסקר. היא היתה ראוייה לו ללא שום ספק. ולא דווקא בגלל גילום שלוש דמויות שונות זו מזו בסרט אחד, בכשרון ובחן, אלא מפני שהצליחה, במשי' חקה היא בלבד, ליצור מאפס, סרט שכדאי לראותו.

יומן החדשות

שריד מימי היטלר

השחקנים יצחק שירה ונחמה הנדל נבחרו כגיבורים הראשיים בסרטו

החדש של לארי פריש, עמוד האש. לארי עומד להתחיל בהסרטה בתחילת החודש ה' בא... חלום בלבן, הסרט האוסטרי המוצג ב' קולנוע פאר בתל-אביב, הוא הסרט הראשון המוקרן ב' ישראל, שהוסרט תחת של- טונו של היטלר. הסרט, ה' עוסק בנושא תמים כמו הח' לקה על קרה, נוצר באוסט' ריה לפני 16 שנים... **קולנוע "כינרת" בתל-אביב** החליף בעלים, שמו ייקרא מעתה קולנוע פאריס ויוצגו בו רק סרטים צרפ' תיים. כדי למשוך קהל ל' אולם הקטן, השוכן מול מ' לון ד', מבטיחים הבעלים להכניס חידוש בהצגות, ל' ערוך הופעת אמן לפני כל הצגת סרט... **החווה שחתמה חיה הררית** עם חברת מסרו לתקופה של 4 שנים, מקנה לה זכות חד' פעמית להופיע בשנה הבאה בסרט שלא מתוצרת מסרו. הכחנה לסרט היוגוסלבי או' דות חנה טנש, בו עומדת חיה להופיע בתפקיד הרא' ש'... **ירידות שפור' סמו בעתונות האמריק' אית,** ושעד כה לא אושרו בישראל, מספרות לנו שכאילו מרלון דיט' ריר עומדת לבקר בחודש יוני בישראל ותופיע כאן במספר הופעות... **זוג אנשי הקולנוע הצרפתיים** מרטין קרול וכריסטיאן זאק הודיעו על גירושיהם הקרובים.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם: **• ילדות קביריה** (1930, תל-אביב) — גילייסה מסנית, בתפקיד היצאנית העלובה החולמת על אושר ואהבה, ביצירת מופת של פרדריקו פליני. גוגע ללב.

• בית התה של ירח אוגוסט (אסתר, תל-אביב) — בני אוקינאווה הכבושה כובשים את כובשיהם האמריקאיים. ג'ון פורד, מרלון ברנדו, לא מגיע לרמת ההצגה ב' הבימה, אבל בכל זאת נשאר משעשע.

• הדו קרב הגורלי (ציון, ירושלים) — הנבלים באים על ענשם, הטובים נשארים בחיים, והנבלים הטובים נהנים מן ההפך במערבון עשוי למופת. קירק דוגלס ברט לאנסטר.

• הפאריסאית (מנדלור, תל-אביב) — מציגה בריג'יט בארדו מה גורם למש' ברים בממשלות צרפת, בסרט הגורם מש' ברים לגברים.

זה הוא זה:

תשבץ העולם הזה 1078

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
			18	17		16		15
		24		23	22			21
			27			26		25
		33		32		31	30	29
			38		37	36		35
		43	42		41		40	39
47			46			45		44
			52	51		50		49
		58		57	56	55	54	53
			60					59

מאונך: 1. ב' — ארמית. אריקא; 4. מלחין; 10. מפקד מחלקה; 11. עמוד נוזלים; 13. מדגסקר, ל' משל; 14. שוטה; 15. יישוב-ספר ב' צפון; 17. לא קשה; 19. אופ' ייני לחורף; 20. שר חוק; 22. מז' היר; 25. כן, ב' ספרדית; 26. ח' ריש; 27. שבור; 30. מוצב שמיר; 32. לשוהם; 33. גיל החופה; 34. מערי פלש- תים; 36. תעודת חופשה; 37. סבון

השבטים; 15. מראה המים בים; 16. שר; 18. תנור בישול; 21. קלף טוב באמת; 23. חיטה; 24. סוף; 26. תכור נה של השלג; 28. הבעת כאב; 29. קצין צה"ל; 31. יופי; 32. קלע; 35. משקה האנגלים; 37. נעל חורפית; 38. מצוחצח; 40. שני עמודים; 41. מיניסטר; 43. מלת הכללה; 45. אר' גון נשים; 46. חשכה; 47. מדור ב' העולם הזה; 49. מפורסם מן ההגדה וממחירו; 52. קרב; 54. אוניברסיטה אמריקאית; 56. מלת הגבלה; 58. כלי.

39. ראוי לשבח; 41. ה' ממונה על הכנסות המדינה; 42. החי במים; 44. מפרץ חוף סקנדינבי; 46. בין פסח לשבועות; 48. היום המפסיק בעומר; 50. מאתיים ועשר; 51. פקיד- כתבן; 53. גיא; 55. אויב; 57. לא מהר; 58. קבוצת אנשים; 59. עמדה מבוצרת; 60. תושב דלהי. **מאונך:** 1. בעל נכסים; 2. גבוה; 3. אסיפה; 5. בלתי מבושל; 6. מקום מגורים; 7. בדלת; 8. חזקה שבגיל; 9. יישוב באזור באר-שבוע; 12. אחד

בי"ס לפקידות מרכז מורים וסמכים
רח' הס 12 ת"א
כתות שנתיות 333 לעעירים

נפתח כיוני

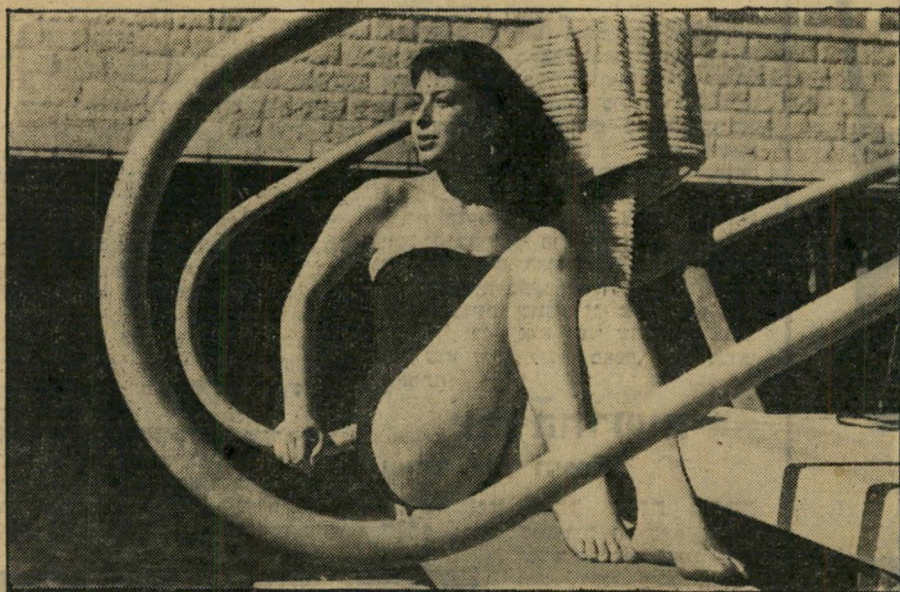
קורס מזורז

למבוגרים

סידרת מועמדות שלישיית

עליירי "העולם הזה" למסע מקיף לאורך חופי הים התיכון. כמו כן, תזכה המלכה וסגניתיה לשפע מתנות יקרות-ערך. המועמדות צריכות למלא טופס המתפרסם בעמוד זה. אם אין להן תמונה מתאימה תדאג הנהלת התחרות לצלמן.

בימים אלה נערכות ההכנות האחרונות להרכבת ועדת השופטים, אשר תחליט מי מכונת ישראל הראויה לבתר "מלכת המים 1958". בועדה זו ישבו אנשי-ציבור ידועים, אשר יראינו כל מועמדת ומועמדת. הזוכה בבתר המלכות תישלח מינה זקס

מינה
זקס

בעלת ההופעה המיוחדת, נראית מבר גרת יותר מאשר 17 שנותיה. ילדת ירושלים, הספיקה כבר להיות שלוש שנים באמריקה, עם הוריה. כיום היא עובדת במשרד ההשקעות של אביה. בשעות הפנאי היא עוסקת באמנות, ואף הופיעה בתפקיד המשרתת בחצנת עשרה כושים קטנים של תיאטרון מסך הירושלמי. ידידיה אומרים שיש לה הרבה "זקס-אפיל". התמונה צולמה בבריכת מלון הנשיא.

שושנה גולדפלד

הינה נערה בלונדית, אשר עיניה שופעות אור ירוק. היא נולדה בירושלים לפני 17 שנה, אך גרה עתה עם משפחתה בשיכון צבאי-קבע בקרבת תל-אביב. היא תלמידה בסמינר למורות, הספיקה כבר להשתתף במקהלת "פינת הילד" בקול ישראל ובמקהלת קול ישראל לגולה. חובבי ביוותיה העיקריות: שירה, ריקוד ומוסיקה. בהם היא מרבה לעסוק בשעותיה הפנויות. פרט לכך, היא מרבה להתרוצץ בבריכות ובחוף-הים, ולאז דווקא להשתזף.

למוסיקה ולמישחק. כי זיוה, בעלת השיער החום הבהיר, מקווה שלא תישאר זמן רב פקידה, אלא תצליח לחדור לאחד משטחי הבידור המוסיקליים בארץ, כקאריירה-חיים שלה לעתיד.

זיוה היא בהחלט על הגובה. 172 ס"מ למען הדיוק, היא בת 17 ועובדת כפקידה בחברה תל-אביבית. אולם את זמנה החופשי היא מקדישה דווקא

שאלון מועמדות

את השאלון הזה זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להמליץ על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות.

השם:

מצב משפחתי:

הכתובת המלאה:

שנת הלידה:

מקום הלידה:

שנת העלייה:

גובה:

צבע שיער:

צבע עיניים:

השכלה קודמת:

ידיעת שפות:

ספורט (לציין איזה):

מקצוע או שטח לימודים:

מקום העבודה או הלימודים:

האם הסועמדת היתה או הנה חברה בתנועת-נוער, תנועה קיבוצית, ארגון ספורט, להקה אמנותית או כל אגוד אחרת?

פרט איזה ומתי:

חובבויות:

אם אחד הפריטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותו. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות לממלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממלא בצירוף החומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב ולציין על המעטפה "מלכת המים 1958".

נא להדביק את תמונת המועמדת כאן.